

ZPRÁVY

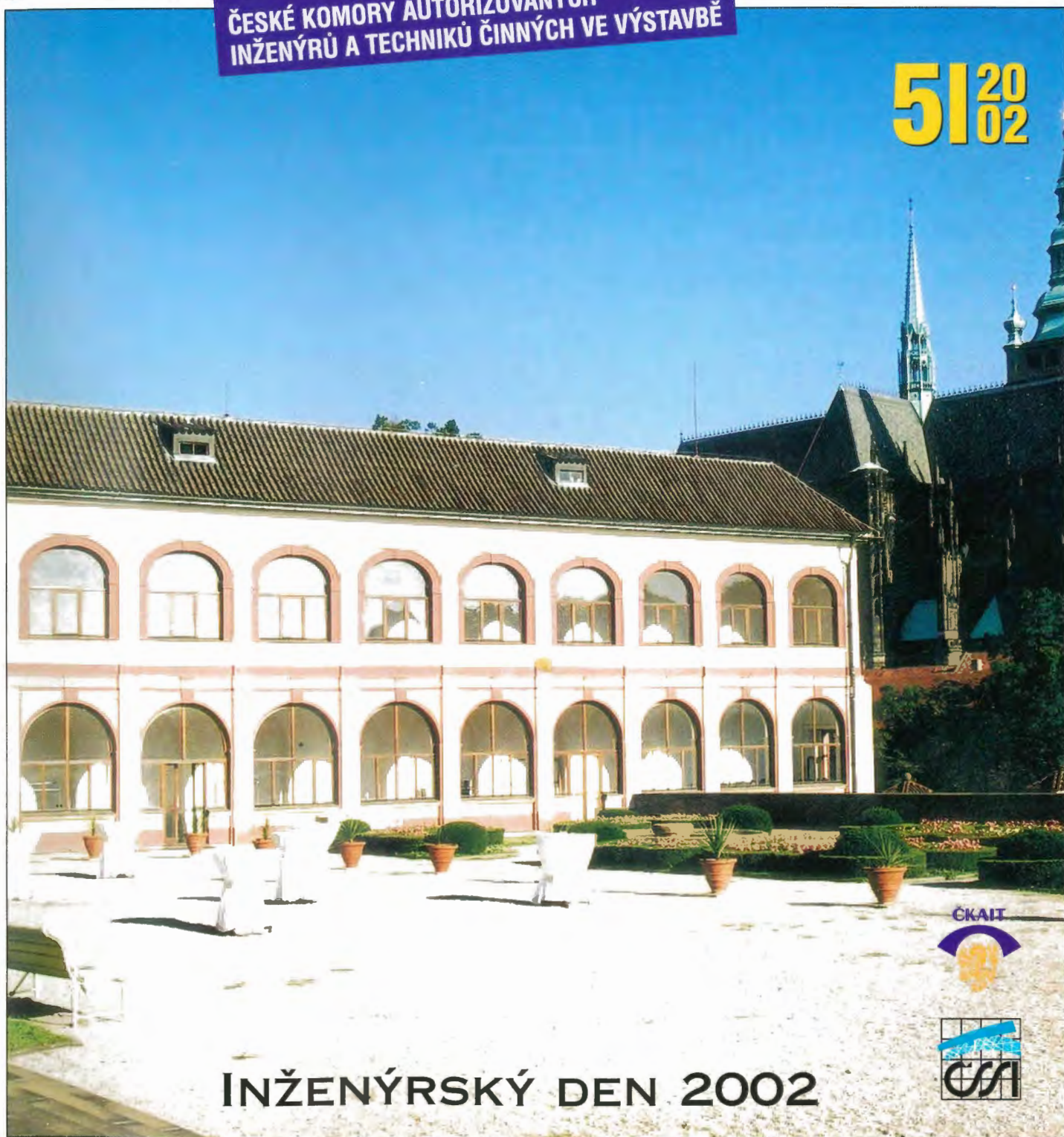
Informace

ČKAIT

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

51²⁰
02

ČKAIT

INŽENÝRSKÝ DEN 2002

OBSAH

ÚVODEM

JE DOSTATEČNÁ KOMUNIKACE MEZI TECHNIKY A POLITIKY?	1
CO PŘINESLA SRPNOVÁ POVODEŇ 2002?	1
ČESTNÉ ČLENSTVÍ ČKAIT	
– DIPL.-ING. JOSEF ROBL	2
– PROF. ING. DR. ZDENĚK ŠMERDA, CSc.	3
ČESTNÉ ČLENSTVÍ ČSSI	
– DIPL.-ING. DR. TECHN. GEORG WIDTMANN	3
– DIPL.-ING. ANTON SEDA	4

Z NAŠEHO POHLEDU

ZKUŠENOSTI ČKAIT S POVODNÍ V ROCE 1997 POMOHLÝ	4
--	---

NÁZORY A STANOVISKA

ARCHITEKTURA, STAVITELSTVÍ A VSTUP ČR DO EVROPSKÉ UNIE	
– TENTOKRÁT Z POHLEDU STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ	7
ZAHRANIČNÍ I TUZEMSKÉ OHLASY NA KONFERENCI	
„MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ KARLOVY VARY 2002“	9
EXKURZE A ZAHRANIČNÍ CESTY JSOU INSPIRACÍ	
A PŘÍLEŽITOSTÍ PRO POROVNÁVÁNÍ	10
Z + i ČKAIT č. 4/02 VYVOLAL DALŠÍ OHLASY	11

Z ČINNOSTI KOMORY

SMLUVNÍ POJIŠTĚNÍ AUTORIZOVANÝCH OSOB	12
TRADIČNÍ SETKÁNÍ ČLENŮ INŽENÝRSKÝCH KOMOR	
ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY	13
BALNEOLOGOVÉ, STAVEBNÍ INŽENÝŘI A ARCHITEKTI	
ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY	14
SDĚLENÍ AUTORIZAČNÍ RADY	15
VALNÉ HROMADY 2003	15
ADRESÁŘ ČKAIT (STAV K 1. 11. 2002)	15
OZNÁMENÍ ČLENŮM OBLASTI BRNO	16

INFORMAČNÍ CENTRUM

PROJEKT SYSTÉM JAKOSTI ČKAIT ČSN EN ISO 9000:2001	16
PRÁVNÍ PŘEDPISY DŮLEŽITÉ Z HLEDISKA VÝSTAVBY	17
TISKOVÁ ZPRÁVA O VYHLÁŠENÍ VEŘEJNÉ SBÍRKY NA ZÁCHRANU	
ARCHIVU ARCHITEKTURY A STAVITELSTVÍ	18

PRÁVO

STAVEBNÍ ZÁKON (ZÁKON č. 50/1976 Sb.,	
O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍM ŘÁDU) A JEHO NOVELY	18
ČINNOST ODPOVĚDNÉHO ZÁSTUPCE FIRMY	20
PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE PRO PROVÁDĚNÍ STAVEB	20

ZE ZAHRANIČÍ

POLSKÁ KOMORA STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ	22
Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR	23
PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EU	24
TRVALE UDRŽITELNÁ VÝSTAVBA (SUSTAINABLE BUILDING)	29
ZE SVĚTA VÝSTAVBY	32

ODBOBNÉ AKCE

POZNÁMKY K ČLÁNKU „POUČENÍ Z HAVÁRIE DOMU	
NA NÁMĚSTÍ SVOBODY“ (Z + i 3/2002)	35
VÝPOČET ENERGETICKÝCH PRŮKAZŮ PROGRAMEM LOUISA 2	35
ENERGETICKÝ ZÁKON A ZÁKON O HOSPODAŘENÍ S ENERGIÍ	
VE VAZBĚ NA STAVEBNÍ ZÁKON	36
KOLOKVIUM EURO-SIBRAM 2002	37
STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST NA SPŠ STAVEBNÍ	
VE VALAŠSKÉM MEZIRÍČÍ	37
VÝSTAVY, VELETRHY A KONFERENCE V ČR	38
ZAHRANIČNÍ VELETRHY A VÝSTAVY V 1. POLOLETÍ 2003	38
SPOLEČENSKÉ AKCE	40

Fotografie na titulní straně obálky:
Jízdárna Pražského hradu s chrámem sv. Víta, kde se konal
Inženýrský den 2002

Z + i 5/02

PRO SVÉ ČLENY VYDÁVÁ ČESKÁ KOMORA
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ
ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

WWW.ZPRAVY-CKAIT.CZ

Redakční rada:

Ing. Miroslav Loutocký, předseda redakční rady,
tajemník RS Brno, člen představenstva ČKAIT
Marie Báčková, ředitelka Informačního centra ČKAIT
Ing. František Bartoň, Hradec Králové
Ing. Jan Bedmíček, tajemník ČKAIT
Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.
Ing. Jiří Kuchynka, čestný člen ČKAIT
Doc. Ing. Vojtěch Mencl, CSc.,
člen představenstva RS Brno
Ing. Miroslav Najdekr, CSc.,
předseda Autorizační rady ČKAIT
Ing. Jiří Schandl, přednosta oblasti České Budějovice,
člen Stavovského soudu
Ing. Ivana Švaříčková, Fakulta stavební VUT v Brně
JUDr. Marie Urbancová, kancelář RS Brno
Ing. Svatopluk Zídek, přednosta oblasti Karlovy Vary,
člen představenstva ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT – regionální sekce Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
telefon/fax: 545 574 310, telefon: 545 212 123
e-mail: ckait@brno.anet.cz

Grafická úprava: EXPO DATA spol. s r.o.
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 541 152 565, e-mail: mkuncak@expodata.cz

Tisk: Tiskárna EXPDATA-DIDOT, spol. s r.o.
Langrova 43, 627 00 Brno

Vycházíme nejméně čtyřikrát ročně
jako příloha Věstníku ČKAIT
Pro členy ČKAIT zdarma
Náklad 22 000 výtisků

Následující vydání Z + i ČKAIT č. 1/2003
Termíny příspěvků: 11. 2. 2002 na adresu firmy
EXPO DATA spol. s r.o.
Termín vydání: 17. 3. 2003

JE DOSTATEČNÁ KOMUNIKACE MEZI TECHNIKY A POLITIKY?

Politik, který rozhoduje o státním, krajském nebo obecním rozpočtu, ovlivňuje současně výběrem priorit rozvoj oblasti své působnosti. Finanční prostředky, které jsou jedním z hlavních limitujících činitelů, kladou meze záměrům, často velmi prospěšným, trvale dochází k překrývání priorit a rozhodování se stává nesnadným. V přípravě pro rozhodování je nutno objasnit zejména ekonomickou náročnost záměrů.

V této fázi je nezbytná komunikace mezi oblastí politického rozhodování a technického a ekonomického posuzování. Tato fáze je známá, všeobecně přijímaná a zdánlivě tradičně fungující. Termín „zdánlivě“ je použit proto, že zejména u složitých záměrů dopravních a vodohospodářských dochází k problémům, jejichž následky mohou přivodit selhání rozvojových plánů a v konečných důsledcích ovlivnit negativně rozsáhlé skupiny populace.

Záměry, uskutečnitelné s vynaložením značných investičních objemů, vyžadují silné politické zadání. Jak se má politik rozhodnout bez komunikace s odborníky a jak je možno tuto komunikaci posílit? Odpověď na tuto otázku spadá do celé řady kompetencí, které jsou na všech stupních legislativně ošetřeny, a přesto dochází k varujícím signálům. Jedním z nich jsou povodně, které zasáhly naše území v roce 1997 a v roce 2002.

Vnímání těchto pohrom bylo zplošťováno tvrzeními, že se to stává jednou za sto letů a s takovou mimořádnou událostí se musíme umět vyrovnat. Obecně bylo nebezpečí povodní podceňováno.

Tato nebezpečí však nepodceňovali odborníci. Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků vydala v březnu roku 1997 svůj výroční časopis, ve kterém v odborném pojednání autorů prof. Ing. Pavla Gabriela, DrSc., prof. Ing. Karla Nacházela, DrSc., Fakulta stavební ČVUT Praha, „Povodně ohrožují životy a stavby“ upozornila na riziko povodní na našem území. V červenci téhož roku přišly povodně na severní Moravě a ve východních Čechách, jejichž následky máme dodnes v živé paměti. Opětovně nedošlo k dostatečné komunikaci mezi odborníky a politiky. Následovaly povodně v srpnu roku 2002 v jižních a středních Čechách a v Praze. Zejména průběh povodně v Praze je alarmující proto, že se zcela naplnilo konkrétní varování, podrobně popsané v tomto pojednání. Kde máme hledat příčiny vážnoucí komunikace

mezi odborníky a politiky? Prosazují odborníci svá stanoviska s nedostatečným důrazem nebo není vytvořena dostatečně účinná komunikace. Stavíme nadále v zaplavovaných územích, aniž bychom stanovili podmínky pro takové stavby. Odborníci jsou jen sporadicky zastoupeni v poradních politických orgánech. Přitom se jedná o spolupráci efektivní, profesionální a korektní a její opomíjení může mít neblahé důsledky pro ty, kdo nesou odpovědnost, pro politiky.

Naši členové, odborníci, v úrovni oblastí – krajů, v úrovni obcí a představitelé komory v úrovni exekutivy a legislativy státu mají nesnadný úkol tuto komunikaci posílit. Odborné konference a semináře se jeví jako nedostatečný nástroj k tomuto posílení. Nejedná se přitom výhradně o povodně a stavby vodohospodářské. Velmi prospěje sdílení odborných názorů a stanovisek k stavbám dopravním, silničním a železničním a k významným stavbám pozemním a inženýrským.

Nestačí přijít s korektním názorem na technický problém, nesnadné je tento názor obhájit a prospěšně ho začlenit do rozhodování politického. Nechybí nám odborná erudice, potřebujeme však více porozumění a schopnosti vnímat racionální návrhy.

Ing. Miroslav Loutocký
předseda redakční rady ČKAIT

Pozn.: Citované odborné pojednání můžete číst na internetové adrese www.ckait.cz

CO PŘINESLA SRPNOVÁ POVODEŇ 2002?

VODA VZALA ... VODA DALA

Období zvýšeného výskytu významných povodní po roce 1995 na území České republiky se v srpnu 2002 projevilo dalším extrémem. Po červencové povodni v roce 1997 v povodí Odry, Moravy a horního Labe se významné povodně vyskytly na menších územních celcích, např. na Orlici, Jizeře popř. i jinde, aby v průběhu léta 2002 po několika lokálních epizodách (např. na Kunštátsku, resp. Blanensku) došlo v srpnu 2002 k dalšímu odtokovému extrému, tentokrát hlavně v povodí Vltavy, ale také horní Dyje a některých menších krušnohorských toků. Jen pro ilustraci je možno uvést, že v průběhu necelého týdne překročil přítok do nádrže Římov na Malši 470 m³/s, zatímco teoretické

100-leté maximum se až do dnešních dnů uvádělo 306 m³/s, maximální přítok do nádrže Orlík byl přes 4 000 m³/s (stoletý maximální průtok 2 100 m³/s) a že max. průtok Vltavy v Praze se odhaduje na 5 300 m³/s (proti stoletému 3 700 m³/s).

ČKAIT se povodňovému ohrožení a jeho vztahu ke stavební činnosti v dotčeném území prozíravě věnovala v předstihu, což mj. dosvědčuje příspěvek P. Gabriela a K. Nacházela „Povodně ohrožují životy a stavby“ ve zvláštním čísle Inženýrské komory v r. 1997. Ve vztahu k Praze snahy odborné komunity o zlepšení poměrů z hlediska protipovodňové ochrany prokazuje i film z roku 1990, který byl uveden na ČT 2 bohužel až dne 29. září 2002 (!).

Je třeba připustit, že období mezi výskytem velkých povodní na daném území je značně proměnlivé (v Praze mezi sedmnácti a více než šedesáti roky), že každá významná povodeň je svojí genezí i průběhem unikátní, takže nemáme podklady pro zobecnění poznatků. Vezmeme-li dále v úvahu sociálně politické aspekty, je logické, že zkušenost získaná z katastrofálních účinků povodní je mezi generacemi obtížně sdílitelná.

V posledních desetiletích se pozoruhodně vyvíjely i názory na spolehlivost protipovodňové ochrany. Kdežto ještě před 20 roky byla tzv. stoletá ochrana považována za výjimečnou, dnes se prosazuje tendence chránit významná města nebo jejich části a průmyslová centra právě proti stoleté, popř. největší dosud pozorované povodni. Povodňové plány by měly respektovat možnost výskytu i povodní výrazně větších, čímž se pozornost obrací na problematiku tzv. pravděpodobných maximálních povodní, která se až dosud rozvíjela hlavně ve vztahu k bezpečnosti vzdouvacích staveb, hlavně přehrad. Nejvyšší preferenci v celosvětovém měřítku má přitom ochrana lidských životů, v případě majetku by se mělo postupovat diferencovaně. I když existuje metodika hodnocení ekonomické efektivity investic vynaložených na protipovodňovou ochranu, jen ve výjimečných případech je možno dosáhnout přijatelnou rentabilitu. Proto zpravidla rozhodují politická hlediska.

Co tedy nového nebo aspoň pozoruhodného přinesla letošní srpnová povodeň?

- 1) Důrazně potvrdila, že mezi tzv. stoletou povodní a teoreticky nejvýše možnou v daném povodí je značný prostor, jehož naplnění není žádnou fikcí. Vedle katastrofálních ničivých účinků v Praze byla neméně vážně postižena i Plzeň, České Budějovice, Ústí nad Labem a velké množství dalších měst a obcí. Přitom se ukázalo, že v důsledku hospodářského rozvoje byl v záplavových územích postižen větší objem majetku než v minulosti.
- 2) Při zvládání velkého množství lokálních krizových situací se velmi pozitivně

projevila připravenost povodňových komisí, krizových štábů i potenciálně ohrožených subjektů na povodňové ohrožení. Tu se zřejmě projevila zkušenost z červencové povodně 1997 ve východní části ČR, po níž následovalo období aktualizace povodňových plánů i prostředků operativní ochrany. Výsledkem byl minimální počet ztrát na životech, relativně hladký průběh vcelku rozsáhlé evakuace lidí z ohrožených míst popř. dalších zákroků. Námitka, že přesto často nebyl dosažen očekávaný efekt, s ohledem na velikost povodně neobstojí. Jde o to, aby i negativní zkušenosti byly využity pro další zkvalitnění prevence.

- 3) Ve vztahu k stavební činnosti v potenciálně ohroženém území na koncepčních zásadách, které by měly být plně respektovány v územních plánech, není příliš co mluvit. Zvláště významně se účinky letošní povodně projevily jednak na stavbách z materiálů málo odolných vůči vodě, jednak na problematicky založených objektech. V případě nekonsolidovaných náplavů, popř. návažek, došlo účinkem filtračního proudění k projevům vnitřní eroze, popř. dalším jevům, které vedly až k havarijnímu narušení budov. V kaňonovitém údolí Vltavy, Malše, popř. dalších toků samozřejmě nemohly odolat účinkům proudící vody četné rekreační objekty, popř. různé provizorní stavby. Materiál z nich v průběhu povodně zesiloval její ničivé projevy a v době likvidace následků povodně si vynucuje odstranění tohoto plávi z nádrží, jezových zdrží, popř. poříčních zón – bohužel na náklady správců těchto objektů. Extrémní škody vzniklé zaplavením pražského Metra, popř. Spolany Neratovice a dalších, akcentují potřebu diferencované protipovodňové ochrany ve vazbě na co možná komplexně vyjádřenou celkovou hodnotu ohrožení – obdobně jako tomu je např. u vodních děl trvale nebo dočasně vzdouvajících vodu nad okolní území. U těchto objektů by měla být spolehlivost protipovodňové ochrany zřejmě výrazně vyšší, včetně nezbytných rezerv. Tento přístup by měl postihnout mj. i sklady chemických látek, skládky toxických odpadů i zvláště významné čistírný odpadních vod.

- 4) Nové poznatky přinesla i etapa obnovy normálního rytmu života v postižených městských čtvrtích, kde došlo k evakuaci. Závažné komplikace se vyskytly tam, kde byly vážně porušeny přívody pitné vody, elektrické energie, plynu, popř. kanalizace a také v případě porušení statiky budov.
- 5) S ohledem na velkou hustotu dopravních staveb v kontaktu s vodními toky jsou velké škody na těchto objektech za velkých povodní vcelku logické. Bohužel jejich odstraňování je vždy velmi náročné a nákladné. Bylo by chybou, kdyby se

s odstraňováním poruch nespojilo cílevědomé úsilí o dosažení vyšší kvality z hlediska funkčního i stavebního.

- 6) Nejvíce ohrožené při velkých povodních jsou přehrady, jezy a další objekty na tocích včetně samotných toků. V posledním desetiletí bylo vykonáno mnoho pro zvýšení míry ochrany těchto staveb, hlavně v oblasti metodické a ověřovací. Jsou známy i první realizace nápravných opatření, např. na přehradách Morávka nebo Skalka, další se připravují. V r. 1997 i letos postižená díla prodělala náročnou zatěžkávací zkoušku, byla nucena zvládnout i obtížné situace. Vesměs s pozitivním výsledkem. Zřejmě se tu pozitivně projevila dlouhodobě uplatňovaný systém péče o technický stav a bezpečnost vzdouvacích staveb, který je na významných dílech považován za neoddelitelnou součást provozu. Lze ho doporučit i pro provoz dalších objektů mimo oblast vodního stavitelství.

Na probíhající bilanci povodňových škod v blízké době logicky naváže otázka: Jak dále pokračovat v povodňové ochraně? Po úspěšném použití v Praze se zřejmě stanou populární montované ochranné stěny, které však nesou v sobě stejné problémy jako podélné ochranné hráze, zejména nebezpečí zhoršení průchodu povodně níže po toku. Proto je nezbytná kompenzace zřízením nových inundačních popř. ochranných objemů.

Pro případ mimořádných povodní se však základní strategie zřejmě bude opírat o operativní opatření. Do povodňových plánů, zaměřených na minimalizaci rizika ohrožení lidských životů a materiálních škod, budou nepochybně zapracovány aktuální zkušenosti. Přitom by měla být respektována možnost výskytu i povodní blížících se pravděpodobným maximálním. Zásadní význam však vždy bude mít systematické prověřování připravenosti ochranného systému pro okamžité použití.

*Prof. Ing. Vojtěch Broža, DrSc.
katedra hydrotechniky
Stavební fakulty ČVUT v Praze*

ČESTNÉ ČLENSTVÍ ČKAIT

Dipl.-Ing. Josef ROBL, viceprezident Rakouské spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů, se stal čestným členem České komory autorizovaných inženýrů a techniků

Na Inženýrském dni 2002 dne 12. září 2002 bylo v Praze v Jízdně Pražského hradu

Dipl.-Ing. Josef Robl, viceprezident Rakouské spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů

uděleno čestné členství České komory autorizovaných inženýrů a techniků panu Dipl.-Ing. Josefu Roblovi, viceprezidentovi Rakouské spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů.

Pan Josef Robl se narodil v roce 1948 ve Vídni. Na Technické univerzitě ve Vídni dosáhl inženýrského diplomu v roce 1980. V době studia a po jeho ukončení pracoval v inženýrské firmě Prof. Dr. Alfred Pauser jako statik. V letech 1981 – 82 se podílel u firmy Valentin-Fiolic-Köhler na projektu Dubai II ve Spojených arabských emirátech. V roce 1982 obdržel oprávnění k vykonávání praxe civilního inženýra-konzultanta a založil vlastní firmu. Vlastní praxi spojil s inženýrskou kanceláří Dipl.-Ing. Dr. Nadler a rozšířil činnost na projektování dopravních staveb a staveb pro ochranu životního prostředí. Je autorem významných projektů pozemních staveb, staveb pro průmysl, mostů a staveb dopravních. Od roku 1994 je členem zkušební komise pro zkoušky civilních inženýrů u úřadu zemské vlády Dolní Rakousko.

V roce 1990 byl zvolen viceprezidentem Inženýrské komory pro Vídeň, Dolní Rakousko a Burgenland. V roce 1992 a 1998 byl zvolen viceprezidentem Spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů.

Ve spolupráci české komory s komorou rakouskou má dominantní postavení osobnost pana Robla. Při vzájemných konzultacích bylo definováno postavení rakouského inženýra-konzultanta, přístup k povolání a výkonu praxe, úroveň a obsah zkoušek, posuzování praxe žadatelů o zkoušky civilních inženýrů, výkon praxe inženýrů-konzultantů a postavení komory jako subjektu veřejného práva.

Pan Josef Robl otvíral české komoře přístup k akcím komory rakouské a přístup k jednáním mezinárodních asociací, zejména EFCA a dalších. Definoval, jako účastník jednání těchto společností, nutnost zvýšení prestiže technického stavu ve společnosti. Vždy ochotně a kvalifikovaně spolupracoval

s českou komorou na přípravě vybraných okruhů předstupních jednání do EU. Představenstvo České komory autorizovaných inženýrů a techniků rozhodlo o udělení čestného členství ČKAIT panu Josefu Roblovi na svém zasedání dne 14. února 2002 za významný přínos při navázání spolupráce mezi komorami rakouskou a českou a za trvalou angažovanost v naplňování této spolupráce. Čestné členství bylo panu Roblovi uděleno při oslavě 10. výročí založení ČKAIT na Inženýrském dni 2002 v Praze dne 12. září 2002.

Prof. Ing. Dr. Zdeněk Šmerda, CSc.

Prof. Ing. Dr. Zdeněk ŠMERDA, CSc., je čestným členem České komory autorizovaných inženýrů a techniků

Profesor Ing. Dr. Zdeněk Šmerda, CSc., představitel české betonářské školy, oslavil v červenci letošního roku v plném zdraví a síle 80. narozeniny. K vzácnému jubileu blahopřejeme panu profesorovi jménem České komory autorizovaných inženýrů a techniků.

Narodil se 12. července 1922 v Brně. Vystudoval reálné gymnázium v Brně v roce 1941, absolvoval abiturientský kurz na Vyšší průmyslové škole stavební v Brně a studoval na Státní hudební konzervatoři v Brně. Po dobu okupace byly české vysoké školy zavřeny. Po roce 1945 studoval na Stavební fakultě Vysoké školy technické Dr. Edvarda Beneše v Brně obor inženýrské konstrukce a titul inženýra obhájil při druhé státní zkoušce v roce 1948.

V roce 1950 obhájil doktorskou disertační práci a získal doktorát technických věd ve věku 26 let.

V roce 1956 byl jmenován docentem pro obor železobetonových konstrukcí a užití matematiky a od roku 1962 je profesorem pro obor betonových konstrukcí.

V roce 1958 obhájil kandidaturu technických věd. V letech 1964 a 1965 byl profesorem betonových konstrukcí na Technické univerzitě v Havaně. V období roků 1987 až 1999 byla profesorovi Šmerdovi udělena řada vyznamenání od vrcholných odborných institucí.

V roce 1970 musel odejít ze stavební fakulty v Brně a pracoval jako vědecký pracovník ve Výzkumném ústavu inženýrských staveb v Bratislavě. Na stavební fakultu v Brně se vrátil v roce 1990 v postavení profesora a vedoucího ústavu betonových a zděných konstrukcí, kde působil do roku 1992.

Od roku 1992 se věnuje konzultační a expertní činnosti v oboru betonových konstrukcí ve firmě Viapont Brno.

Bohatá je rovněž jeho publikační činnost v domácích a zahraničních odborných časopisech a publikacích a činnost na výzkumných úkolech v oboru betonu a mostního stavitelství.

K mimořádným přínosům profesora Šmerdy náleží mimo jiné výsledky v oblasti objemových změn betonu, zpracované až po postupy pro praktické navrhování.

Profesor Zdeněk Šmerda působil v České komoře autorizovaných inženýrů a techniků od jejího založení v roce 1992, byl jmenován předsedou zkušební komise oboru mosty a inženýrské konstrukce od roku 1993 do roku 1997, oboru statika a dynamika staveb od roku 1993 do roku 1995 a od roku 1999 dosud. Představenstvo České komory autorizovaných inženýrů a techniků ocenilo práci profesora Šmerdy, jeho schopnosti kvalifikované syntézy teoretických a praktických přístupů k řešení speciálních technických problémů, jeho čestnost a zásadovost v dobách pokleslé úcty k těmto hodnotám a zejména jeho nasazení a činnost v České komoře autorizovaných inženýrů a techniků a udělilo prof. Ing. Dr. Zdeňku Šmerdovi, CSc., čestné členství ČKAIT na svém zasedání v Praze dne 19. září 2002.

Slavnostní předání čestného členství ČKAIT se uskutečnilo na Valné hromadě ČKAIT Brno dne 23. ledna 2003.

Čestné členství ČSSI bylo rovněž uděleno paní **prof. Ing. Vieri Medelské, DrSc.**, prezidentce SZSI. V příštím čísle Z + I 1/03 uveřejníme zdůvodnění a profil činnosti nové čestné členky ČSSI.

*Ing. Miroslav Loutocký
člen představenstva ČKAIT*

Dipl.-Ing. Dr. techn. Georg Widtmann

členům Rakouského svazu inženýrů a architektů, kteří spolupracovali rovněž s ČKAIT.

Dipl.-Ing. Dr. techn. Georg WIDTMANN

Pan Georg Widtmann je od roku 1987 generálním tajemníkem Rakouského svazu inženýrů a architektů. Narodil se v roce 1942, je ženatý s paní Gilda Susanne Hruby a má dvě dcery, Henriette a Ulrike.

Vystudoval reálné gymnázium ve Vídni a v roce 1967 obhájil druhou státní zkoušku na Technické univerzitě ve Vídni, obor technická chemie. V roce 1971 dosáhl hlavního rigorosa a stal se doktorem technických věd.

Od roku 1968 pracoval jako specialista v oboru patentového práva a dosáhl významných postavení jako prokurista a ředitel výzkumu, univerzitní lektor a zástupce u Evropského Patentového úřadu. Zejména díky osobnosti pana Widtmanna, který svým prozíravým, kolegiálním a přátelským přístupem vyšel vstříc iniciativám ČSSI, byl od června 1990 připravován rámec vzájemných vztahů mezi Rakouským svazem inženýrů a architektů a ČSSI Brno. Spolupráce a vzájemná osobní setkání představitelů obou organizací dostávala postupně obsah, ve kterém se jednalo především o odborné a společenské sblížení představitelů a členů obou společností. Principy spolupráce měly korektní pravidla, podle kterých bylo vždy dbáno na odbornou a společenskou úroveň a vždy byly respektovány možnosti hostitelů obou společností.

Z rakouské strany byly poskytovány technické a ekonomické podklady a otevřeny možnosti prohlídek zařízení a staveb, které byly prioritami českého zájmu. Byly to zejména stavby a technologické provozy pro zneškodňování odpadů, odvádění odpadních vod ve složitých jezerních kotlinách a jejich čištění, stavby tunelů v geologických podmínkách podobných podmínkám v ČR a revitalizace starých průmyslových komplexů na příkladu velmi úspěšné rekonstrukce

ČESTNÉ ČLENSTVÍ ČESKÉHO SVAZU STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ

Na sjezdu ČSSI v Praze dne 16. listopadu 2002 bylo uděleno čestné členství Českého svazu stavebních inženýrů významným

gasometrů ve Vídni a jejich přeměny na exkluzivní městskou čtvrť.

Nezapomenutelným způsobem přiblížil našim kolegům Rakouský svaz inženýrů a architektů, zásluhou pana Widtmanna a jeho kolegů z ÖIAV, stavbu přehrady Freudenu ve Vídni. Postupně, v ročních intervalech pořádanými prohlídkami stavby, měli naši členové, kolegové z Vysoké školy technické v Brně, studenti a vodohospodářská reprezentace možnost sledovat stavbu od prvních složitých objektů stavby pro převádění vody, zakládání částí stavby, konstrukce plavebních komor, elektrárny a jezového pole až po úplné dokončení stavby, včetně staveb vyvolaných vzdutím hladiny vody nad přehradou. Pan doktor Widtmann vynikl zvláštní schopností dohodnout nejlepší odborníky, kteří naše konty při exkurzích prováděli. Bylo jich postupně mnoho, byli to obzvláště pan ředitel stavebního odboru vídeňského magistrátu Dipl.-Ing. Anton Seda, ředitel stavby Donaukraft Dipl.-Ing. Kurt Leitner, prezident ÖIAV Dipl.-Ing. Helmut Hainitz, profesor Hans Georg Jodl, profesor Heinz Brandl z technické univerzity ve Vídni, Dipl.-Ing. Robert M. Krapfenbauer a mnoho dalších; omlouváme se, že je všechny nejmenujeme.

Český svaz stavebních inženýrů přijímal rakouské představitele s panem doktorem Widtmannem vždy velmi srdečně, jako čestné hosty na plesech ČSSI, při jednání o Centrálním středoevropském geopolitickém prostoru ve vile Tugendhat v Brně, na Vysoké škole technické, stavební fakultě v Brně a inženýrských dnech v Brně a ve Slavkově. Přínos pana doktora Georga Widtmanna ke spolupráci obou společností byl oceněn návrhem ČSSI Brno na udělení čestného členství. Prezidium ČSSI v Praze tento návrh podpořilo a rozhodlo o udělení čestného členství panu Dipl.-Ing. Dr. techn. Georgu Widtmannovi na svém zasedání v Praze dne 1. srpna 2002.

Velmi si vážíme korektního, vstřícného a přátelského přístupu pana doktora Widtmanna, jako reprezentanta Rakouského svazu inženýrů a architektů, děkujeme mu za vše, co pro vztahy našich společností vykonal a přejeme mu pevné zdraví.

Dipl.-Ing. Anton SEDA, in memoriam

Pan Anton Seda se narodil v roce 1920 ve Vídni. Maminka pana Antona Sedy pocházela z Moravy, pan Seda hovořil plynule česky a po celý život si uchoval velmi dobrý vztah k naší zemi. Manželka, paní JUDr. Erika Seda, jeho lásku k domovině přijala a je nadšenou milovnicí moravských lidových písní.

Pan Anton Seda vystudoval reálné gymnázium ve Vídni v roce 1938, nastoupil vojenskou službu a ve válce byl těžce raněn. Po válce studoval na Technické univerzitě ve Vídni a druhou státní zkoušku obhájil v roce 1949. Nastoupil u městského stavebního úřadu ve Vídni a v roce 1974 byl jmenován

Dipl.-Ing. Anton Seda

ředitelem výstavby města a země Vídeň. V tomto postavení zastával vysoké funkce při významných stavbách, jakými jsou budovy UNO-City a Mezinárodního konferenčního centra, dominující levému břehu Dunaje ve Vídni a řadě dalších. Za svou účast při výstavbě Vídně obdržel v roce 1980 Velké zlaté čestné vyznamenání za zásluhy o Rakouskou republiku od prezidenta Rakouské spolkové republiky.

Pan Anton Seda byl vynikajícím znalcem stavební a investiční legislativy a jako člen Rakouského svazu inženýrů a architektů se účastnil s vysokým nasazením od roku 1990 přípravy a rozvíjení spolupráce s Českým svazem stavebních inženýrů v Brně. Jeho zásluhou se dostalo řadě našich exkurzí v Rakousku podpory firem, které realizovaly navštívené stavby. Účastnil se jednání o Centrálním středoevropském geopolitickém prostoru v Brně ve vile Tugendhat. S ČSSI Brno a představiteli města Brna spolupracoval na záměrech dopravního spojení mezi Brnem a Vídní.

Vystoupil v České republice na odborných konferencích, pořádaných našimi společnostmi. V roce 1991 se v Brně, ve spolupráci s panem Antonem Sedou, uskutečnila první přednáška o poslání a organizaci Rakouské spolkové komory inženýrů a architektů pro přípravný výbor české komory. S panem doktorem Widtmannem byl vždy angažovaným organizátorem exkurzí Českého svazu stavebních inženýrů v Rakousku na spalovnách odpadů Spittelau a Simmering, přehradě Freudenu, ochraně jezer Mondsee a Irsee před znečištěním odpadními vodami a řadě dalších.

V říjnu 2000, v roce, kdy pan Anton Seda zajišťoval našim kolegům informace o legislativních úpravách Rakouské spolkové republiky spojení Vídně s Brnem, jsme obdrželi zcela nečekanou zprávu o jeho úmrtí. Český svaz stavebních inženýrů ocenil angažovanost pana ředitele Antona Sedy při rozvíjení spolupráce s Rakouským svazem inženýrů a architektů a předložil prezidiu ČSSI v Praze návrh na udělení čestného členství.

Prezidium ČSSI v Praze tento návrh podpořilo a rozhodlo o udělení čestného členství in memoriam panu Dipl.-Ing. Antonu Sedovi na svém zasedání v Praze dne 1. srpna 2002.

Velmi si vážíme přínosu pana ředitele Antona Sedy k položení základů vztahů a spolupráce mezi ČSSI a Rakouským svazem inženýrů a architektů a jeho památku uchováme trvale v paměti.

Ing. Miroslav Loutocký
předseda redakční rady ČKAIT

ZKUŠENOSTI ČKAIT S POVODNÍ V ROCE 1997 POMOHLY

Povodeň je přírodní jev, který svou nepředvídatelností může značně ovlivnit lidské počínání. Lidstvo je od nepaměti na vodě závislé, s vodou žije a mělo by i přírodní zákonitosti vodního režimu respektovat. Skutečností je, že mnoho z přírodních zákonitostí je v rozporu zejména s ekonomickými zájmy lidí, a tak čas od času, v podstatě opět zákonitě, musí docházet ke konfliktům mezi přírodou a lidmi.

Nebezpečí povodní se obvykle vyjadřuje úrovní hladiny nebo plochou zátopy při tzv. stoleté vodě. Toto kritérium, kterým se výstavba v blízkosti vodních toků řídí (nebo mnohde i neřídí), je kritériem v podstatě ekonomickým a nic nevypovídá o tom, jak bude skutečná povodeň probíhat. V jižních Čechách máme dobře zaznamenány úrovně hladin, které byly dosaženy při největších povodních v letech 1847 a 1890, z nichž je statisticky stoletý průtok odvozen. Návrhy na různé protipovodňové úpravy byly dosti často odmítány s poukazem na to, že tak velká povodeň je nepravděpodobná. Skutečnost, kterou jsme zaznamenali při letošní povodni byla podstatně horší a použijeme-li pro průtoky kritérium Q_{100} , pak tato hodnota byla překročena prakticky na všech tocích v jižních Čechách, někde až o 100 %.

Na definitivní poučení z letošní povodně je ještě příliš brzy, to ostatně budou dělat odborníci k tomu povolání. Některé závěry však můžeme učinit již nyní. Na prvním místě je to skutečnost, že lepší je přírodu respektovat, než se ji snažit nějakým násilným způsobem upravovat. Dalším faktem je to, že z každého neštěstí lze vyvodit poučení, které pomůže při řešení problémů příštích. Zkušenosti, které ČKAIT získala při řešení povodní na Moravě v roce 1997 a které byly dobře dokumentovány v odborném i v našem tisku, nám velice pomohly řešit i naše problémy. A konečně, že solidarita, obětavost

a nezištnost lidí, včetně našich členů, je i v tržním hospodářství tou rozhodující devízou pro řešení nepředvídatelných událostí.

Z POVODŇOVÉHO DENÍKU OBLASTNÍ KANCELÁŘE ČKAIT ČESKÉ BUDĚJOVICE

V Jihočeském kraji proběhla povodňová vlna dvakrát. První vlnu dne 8. 8. 2002 tvořila stoletá voda na řece Malší, která zatopila několik obcí v povodí a v Českých Budějovicích přilehlé oblasti, zejména Havlíčkovu kolonii, kde strhla parovodní potrubí a most pro pěší. Současně protékala korytem Vltavy před soutokem s Malší neškodná cca dvacetiletá voda. Kumulace obou průtoků pod soutokem představovala stoletou vodu, která narazila na parovodní lávku a přelila se přes pravobřežní hráz a zatopila Pražské předměstí.

Tajemnice oblastní kanceláře zůstala povodní uvězněna v domě, zátopu dokumentovala na videu a sledovala postupné zatápění okolního parkoviště do výše cca 2 m a bohužel i vlastního sklepa.

Ihned dne 9. 8. jsme poskytli krajskému krizovému štábu nabídku na bezplatnou službu statiků a seznam statiků, se kterými jsme projednali okamžitý výkon služby, a to i o nastávajícím víkendu.

Po dalších vydatných deštích se dne 12. 8. začaly zvyšovat hladiny všech řek v kraji a dne 13. 8. překročily průtoky řek Malše a Vltavy v Českých Budějovicích stoletou úroveň. Důsledkem bylo daleko rozsáhlejší zaplavení Havlíčkovy kolonie, části Lineckého předměstí, celého historického jádra města, části Čtyř dvorů. Pod soutokem pak voda přelila navýšené protipovodňové hráze na Pražském předměstí a protékala tímto územím souběžně s hlavním tokem. V téže době došlo ke katastrofálním povodním prakticky na všech tocích v kraji, ovlivněných mnohdy protřazením hrází vodních nádrží. Důsledkem bylo rozsáhlé zatopení měst a obcí, značné poškození dopravní infrastruktury a zničení mostních objektů.

Tato záplava zasáhla 329 obcí v kraji a postihla cca 1 500 domů v Českých Budějovicích, kde všude způsobila značné škody. Záplavou byla též postižena oblastní kancelář ČKAIT, kde voda v ulici dosáhla výše 70 cm a zatopila sklepy objektu. Kancelář byla nepřístupná od 13. 8. do 16. 8. a bylo nám dovoleno vyvést si pouze adresáře a seznamy autorizovaných osob. Telefonní a e-mailové spojení bylo přerušeno až do 27. 8. Nezbytná agenda, zejména spolupráce s krizovými štáby a obecními úřady, byla zajišťována prostřednictvím soukromých mobilních telefonů a soukromého internetu. Tajemnice OK byla tentokrát z bytu evakuována a neměla

tak možnost sledovat daleko ničivější přívaly vody.

Krajský krizový štáb i krizový štáb města České Budějovice byly též evakuovány a do pátku 23. 8. s nimi nebylo žádné spojení. Ostatně celé České Budějovice a mnohá další města nebyla v té době přístupná.

Dne 16. 8. na společném zasedání představitelů ČKAIT a ČSSI oblasti bylo dohodnuto, že bude organizačně zabezpečena bezplatná poradenská činnost pro vlastníky nemovitostí postižené povodní v úředních hodinách ČKAIT. Tato činnost byla zahájena v pondělí 19. 8. a doznala značného ohlasu. Současně bylo rozhodnuto o uspořádání semináře k odstraňování povodňových škod na den 29. 8. 2002.

Na sobotu ráno dne 17. 8. byl krajským hejtmánem přizván do jednání krajského krizového štábu přednosta OK ČKAIT, kde vysvětlil činnost statiků a poskytl další informace o ostatních aktivitách ČKAIT a ČSSI v oblasti. Tato informace se stala součástí tiskové zprávy a byla převzata a publikována (někdy jen v částech) v celostátních i místních sdělovacích prostředcích. Současně byly na okresy a postižená místa cestou kraje distribuovány rozšířené seznamy statiků a stavebních odborníků. S ohledem na značný počet poškozených mostních objektů byl krizovým štábům poskytnut též seznam autorizovaných inženýrů oboru mosty a inženýrské konstrukce. Dále pak v sobotu v poledne dne 17. 8. byl přednosta OK ČKAIT požádán primátorem města České Budějovice, aby pomohl zajistit statické posouzení pro celé České Budějovice, což ve spolupráci s úřadem města zajistil prostřednictvím tří skupin složených ze statiků a autorizovaných inženýrů v oboru PS. V neděli 18. 8. činnost statiků dokumentovala TV Nova (krátký šot ve večerních zprávách). V úterý 20. 8. vyzval osobním dopisem přednosta OK všechny autorizované inženýry oblasti k pomoci krizovému štábu a uvedl instrukce pro výkon této činnosti. Autorizovaní inženýři velice ochotně působili v povodňových komisích a krizových štábech a odvedli poctivou práci. Na oblastní kancelář se o pomoc obracela řada obecních úřadů, a to i mimokrajských, všem jsme bezprostředně vyhověli. Následky povodní osobně kontroloval přednosta OK, v neděli dne 11. 8. – povodí Malše a Lužnice a pak v sobotu a neděli dne 24. a 25. 8. – povodí Vltavy, Otavy a Blanice. Po opadnutí povodně se projevil značný nápor požadavků na vysoušeče, kterým krizový štáb nemohl vyhovět. Krajský hejtmán proto požádal OK ČKAIT o odborné stanovisko k použití vysoušečů a k dalším možným způsobům vysoušení. Toto zpracoval přednosta OK a předal krizovému štábu ke zveřejnění. Materiál byl též publikován v místních i celostátních sdělovacích prostředcích. Další odbornou pomoc jsme nabídli Státnímu úřadu

památkové péče formou metodických porad k opravám poškozených památkových objektů.

Dne 29. 8. se uskutečnil seminář zaměřený již na druhou fázi povodně, a to na odstraňování povodňových škod. Na semináři vystoupil krajský hejtmán Dr. Jan Zahradník, který ocenil dosavadní práci autorizovaných inženýrů a upozornil na velký rozsah následných prací spojený s asanací a rekonstrukcí poškozených staveb. Poděkoval též oblastní kanceláři za dobrou spolupráci. Na semináři vystoupili a své zkušenosti předali kolega Ing. Jaromír Vrba, CSc., z Olomouce, JUDr. Hýrová a Ing. Berková z Magistrátu města Olomouc a Ing. Radim Čajka a Ing. Jaroslav Broul, CSc., z Technické university v Ostravě. Za jejich bezplatnou pomoc děkujeme. Stejně tak nám byla nabídnuta pomoc i z jiných oblastních kanceláří ČKAIT, kterou jsme však nepotřebovali využít.

Dle předběžných informací autorizované osoby v rámci pomoci povodňovým štábům prohlédly na 1 900 objektů, z nichž 25 bylo vážně poškozeno a za daného stavu neschopných k užívání a u dalších 215 objektů bylo rozhodnuto o nutnosti jejich dalšího sledování. Objekty zcela zničené či vodou odnesené nebyly z logických důvodů posuzovány a nejsou proto zde uvedeny. Prohlédnuty byly mnohé mostní objekty a z informace jednoho z posuzovatelů vyplynulo, že z kontrolovaných povodní zasažených 47 mostů jich bylo vážně poškozeno 16, avšak vážně poškozen nebyl žádný z mostů chráněný sochami svatých. Poškozena nebyla též lávka přes Vltavu v Českých Budějovicích projektovaná předsedou komory Ing. Václavem Machem, zprovozněná měsíc před povodní.

Na prvotním statickém posouzení povodní zasažených objektů se podílelo dle došlých hlášení 30 autorizovaných osob z oblasti Č. Budějovice, kteří odpracovali cca 600 hodin; výsledná skutečnost jak v počtech hodnocených objektů, tak i v počtech odpracovaných hodin bude podstatně vyšší, protože celá řada autorizovaných osob nám hlášení nepředala s tím, že plnila jen svou občanskou a stavovskou povinnost.

Výbor ČKAIT dne 19. 9. projednal hlášení o provedených statických posouzeních a shledal, že práce byly provedeny bezodkladně, v potřebném rozsahu a kvalitě a splnily svůj účel. Současně výbor doporučil vhodným způsobem ocenit práci všech, kteří se na těchto aktivitách podíleli.

Pomoc členů komory při povodni a následné obnově byla velice důležitá a je veřejností oceňována. Členové ČKAIT obstáli při povodni se ctí a jistě tím zvýšili prestiž svou i prestiž komory.

*Ing. Jiří Schandl
přednosta oblasti České Budějovice*

CITUJEME Z DOPISU AUTORIZOVANÉ OSOBY

V rámci projektování pozemních staveb se spíše orientuji na konstrukční a statickou část. Proto se na mne po povodni po 13. 8. 2002 obrátila řada občanů, podnikatelů i obecních úřadů s žádostí o pomoc, čemuž jsem dle svých možností vyhověl. V Písku městský úřad a bytová správa města zorganizovala skupinu šesti stavařů, jejíž jsem byl členem a dle požadavků jsme postupně prověřili zřejmě všechny zaplavené objekty v majetku města. Dále jsem na žádost Městského úřadu v Miroticích prověřil řadu zaplavených objektů, a to i v okolí města Mirovice. Výše uvedené činnosti jsem věnoval většinu času v době od 15. 8. do 6. 9. 2002, a to zcela zdarma i bez nároků na úhradu nákladů, především cestovného vlastním automobilem. Žádnou náhradu nákladů nežádám ani po ČKAIT.

Kromě toho, že výše uvedenou pomoc pokládám za svoji morální povinnost, je to i určité poděkování „vyšší moci“ za ochranu, kterou naši rodině poskytl. Vlastníme totiž (bývalý) mlýn č. p. 1 v osadě Myšenec, obec Protivín na řece Blanici, kde celé léto každoročně bydlíme a byli jsme tam i celý srpen 2002. Náš mlýn nikdy žádnou povodní nikterak výrazněji neutrpěl, a tak tomu bylo i letos. Je to jen díky výhodné poloze celé naší usedlosti, resp. prozíravosti jejích stavitelů.

V této souvislosti bych si dovolil malý apel na ČKAIT: V souvislosti se škodami způsobenými rybníky, zejména na Blatensku (severní část okresu Strakonice) a v obcích Metly, Předmít a Tchořovice, se množí snahy o zrušení rybníků. Situaci ve výše uvedených obcích i městě Blatná dosti dobře znám, z okolí pocházím a dosti často tam zajíždím, i pracovně. Většina rybníků již existuje několik staletí a zřejmě zde byly dávno před vybudováním nyní zničených objektů. Rybníky se staly organickou součástí jihočeské krajiny, mají zřejmě pozitivní vliv na klima a řadu dalších kladných účinků a bylo by velkým barbarstvím je zlikvidovat. Ochranu před možnou katastrofou, na které se rybníky podílejí, bych spíše viděl ve zlepšování a kontrole jejich technického stavu, prozíravého manipulačního řádu a jistě i řady dalších opatření, mezi něž patří i vhodné regulování zástavby v zátopových oblastech. Zde mají nesporně velké rezervy (a hříchy) např. stavební úřady a jiné orgány státní správy. Ze zkušenosti projektanta vím, že i nové stavby jsou z hlediska povodní stále povolovány i na zcela nevhodných místech, a to na místech rizikových pro předmětné stavby i jejich okolí.

Ing. Karel Šatava

VÝZVA AUTORIZOVANÝM INŽENÝRŮM OBLASTI ČESKÉ BUDĚJOVICE ZE DNE 20. 8. 2002:

Povodeň a stavební inženýři

Letošní povodně překvapily laiky i odborníky svoji intenzitou. Na mnoha tocích byly překročeny stoleté průtoky a byly zaznamenány historicky nejvyšší vodní stavy. Důsledkem jsou ztráty životů a značné škody, jejichž náprava nebude rychlá ani levná. Hodnocení povodní, zejména jejich vlivu na stavby a naopak vlivu zejména hydro-technických staveb na průběh povodní, bude předmětem dlouhodobého odborného zájmu a jistě i my se zapojíme. Současnost však žádá činy a zde je místo pro stavební inženýry.

Statici

Záchranné práce v postižených oblastech řídí krizové štáby – krajský, okresní, místní. Jejich povinností je – před zprovozněním zatopených objektů – zjistit, zda objekt je schopný užívání. Vedle zajištění přístupu, energií, fungující kanalizace a zdravotní nezávadnosti objektu je nutno zjistit, zda objekt není staticky poškozen. ČKAIT proto nabídla všem krizovým štábům a obcím již po první povodni dne 9. 8. 2002 služby autorizovaných staticků pro toto prvotní posouzení zdarma. Posouzení může provést též inženýr autorizovaný pro objekt spadající do jeho oboru autorizace, např. mostař pro mosty atd., pokud se pro tuto činnost považuje za dostatečně kvalifikovaného. Nabídněte proto své služby starostům postižených obcí, tak jak již učinili kolegové Gottwald, Horák, Jelínek, Hynková, Návarová, Perek, Siebert, Soukup, Zikmund a mnozí další. Výsledkem prvotního posouzení by mělo být konstatování, zda je objekt ze statického hlediska užitelný, či zda vyžaduje další pozorování, anebo zda v daném stavu užitelný není. Objekty dle posledního dvou kritérií je nutno ohlásit též stavebnímu úřadu. Tato, pro povodňové komise a obecní úřady bezplatná činnost, by neměla překročit termín 31. 8. 2002. Případná technická řešení je nutno navrhnout již ve spolupráci se stavebním úřadem a protože mají komerční charakter, nejsou předmětem naší bezplatné služby.

Ti z vás, kteří budete prvotní posouzení provádět, podejte nám informaci v následujícím členění:

- kdo si posouzení vyžádal,
- které objekty byly posouzeny (obec, ulice, č. p.),
- dny posouzení a počet odpracovaných hodin,
- počet objektů hodnocených dle jednotlivých

kritérií (užitelný, sledovat, neužitelný),
• jméno, číslo autorizace.

Pokud tyto údaje doplníte prohlášením, že jste za tyto služby nebyli honorováni, oblastní kancelář ČKAIT vám uhradí náhradu času a věcné (cestovní) výdaje dle Ekonomických pravidel ČKAIT jako činnost pro komoru.

Poškozené stavby

V další fázi bude nutno některé povodní zasažené objekty sledovat a poškozené opravit či rekonstruovat. Tato činnost se týká již vlastníků objektů a nebude ze strany ČKAIT hrazena. Poskytneme však seznamy autorizovaných osob, které tyto činnosti mohou komerčně vykonávat.

Zkušenosti z předchozích povodní ukazují, že druhotné škody na objektech mohou být většího rozsahu než škody způsobené přímým působením povodně. Zde bude dlouhodobě působit změna vodního režimu v podzákladí, změna vlastností některých materiálů vlivem vody a některé další skutečnosti. Na to je nutno vlastníky upozorňovat a nabídnout jim potřebné odborné služby. Zvláště citlivé budou starší objekty a některé venkovské stavby z málo kvalitních materiálů – např. ze smíšeného zdiva mnohdy s hliněnou maltou.

Naše členy chceme seznámit se zkušenostmi z dřívějších povodní z jiných krajů, a proto uspořádáme k tomuto problému dne 29. 8. 2002 seminář.

Český svaz stavebních inženýrů nezůstává pozadu a organizuje pro postižené obce a občany bezplatnou poradenskou činnost, a to každé pondělí a středu od 13 do 16 hod. v kanceláři České Budějovice, Kněžská 19. I v této poradenské činnosti můžete působit. Pokud by vás tento námět inspiroval, můžete podobné poradny organizovat i v jiných místech a prosíme, sdělte nám to.

Od prvních dnů povodně dostávám nabídky pomoci od kolegů z krajů, které nebyly povodní postiženy. Chtěl bych za jejich pomoc a solidaritu poděkovat. Doufám však, že se nám podaří podstatnou část následků povodní odstranit vlastními silami v době co nejkratší. K tomu nám přejí mnoho sil.

Ing. Jiří Schandl
přednosta oblasti České Budějovice

ARCHITEKTURA, STAVITELSTVÍ A VSTUP ČR DO EVROPSKÉ UNIE – TENTOKRÁT Z POHLEDU STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ

Doc. Ing. Ladislav Lamboj, CSc.

Poté, když jste Vy čtenáři časopisu Z + I měli v čísle 3/02 možnost seznámit se s názory architektů, a sice vedoucího katedry architektury fakulty stavební doc. Ing. arch. Václava Dvořáka, CSc., a proděkana pro obor Pozemní stavby a architektura téže fakulty doc. Ing. Bedřicha Košatky, CSc., i s názory pana děkana fakulty architektury prof. Ing. arch. Bohumila Fanty, CSc., položil jsem stejné otázky týkající se složitějšího vztahu stavebních inženýrů a architektů i stavebním inženýrům, děkanovi fakulty stavební doc. Ing. Ladislavu Lambojovi, CSc., a vedoucímu katedry Pozemního stavitelství fakulty architektury doc. Ing. Miloslavu Pavlíkovi, CSc. Jsem velice rád, že odpovědi na stejné otázky přislíbil do příštího čísla časopisu Z + I i rektor ČVUT, jehož součástí fakulta stavební i fakulta architektury jsou, prof. Ing. Jiří Witzany, DrSc.

Nejprve jsem požádal o rozhovor děkana stavební fakulty doc. Ing. Ladislava Lamboje, CSc.

Chtěl byste doplnit, či upřesnit popis historie, případně její hodnocení, ve srovnání s popisem historie, případně jejím hodnocením, uveřejněným v již zmíněných rozhovorech ve 3. čísle časopisu Z + I?

Historie k diskutované problematice byla v článku našich pracovníků podle mého názoru dostatečně popsána se všemi aspekty a souvislostmi, které vedly ke vzniku současného stavu.

Jaké je Vaše hodnocení současného stavu, kdy existuje jistý dualismus – katedry architektury i katedry pozemního stavitelství na fakultě stavební i fakultě architektury?

Současný stav je praktický důsledek uvedených okolností. Termín „dualismus“ není zcela výstižný, protože na různých fakultách vysokých škol bývají katedry s obdobným zaměřením. V naší situaci ke zdvojení kateder došlo v roce 1977 po oddělení fakulty architektury od fakulty stavební. Fakulta

architektury tehdy nově založila několik kateder (nyní ústavů) s technickým zaměřením. Na fakultě stavební – katedře pozemních staveb – vzniklo oddělení zabývající se výukou architektonických předmětů, které byly i z hlediska výchovy stavebního inženýra nepostradatelné. Obě fakulty se tak vydaly svou cestou.

Vytvořením katedry architektury na FSv, která se stává garantem modulu a posléze studijního programu Pozemní stavby a architektura (ve strukturovaném studiu Architektura a stavitelství), reaguje fakulta na požadavek praxe na výchovu projektantů – architektů s větším prohloubením technického vzdělání, kteří by v praxi mohli nahradit nezbytné projektanty z dřívějšího oboru Pozemní stavby a konstrukce.

Rozdílnost obou přístupů výchovy v profilaci posluchačů může dokumentovat i počet pracovníků na architektonických a technických katedrách účastnících se výuky v programu. Respektujeme názor fakulty architektury, která chce mít kompletní pedagogické vybavení pro svou cestu výchovy architekta, totéž bychom však očekávali od ní. Verbální či mediální napadání našeho způsobu výchovy je vedeno jinými pohnutkami, než je obava o kvalitu výuky. Tu je nakonec možné posoudit zájmem praxe o tyto absolventy.

Absolventi současného oboru Pozemní stavby a konstrukce se uplatňují jako projektanti pozemních staveb – architekti, jako vedoucí pracovníci v investiční výstavbě, ve státní správě, ve výzkumu atd. Tento obor ve strukturovaném studiu zaniká, část uchazečů přebírá program Architektura a stavitelství (projektanti – architekti), část zůstává v programu Stavební inženýrství – obor Konstrukce pozemních staveb (statici).

Jaká je dle Vašeho názoru možnost uplatnění architektů – absolventů fakulty architektury a architektů – absolventů fakulty stavební a jaká je ve srovnání s tím možnost uplatnění inženýrů pozemního stavitelství – absolventů fakulty stavební?

Zde bych znovu zopakoval, že uplatnění absolventů – architektů obou fakult je závislé na požadavcích praxe a zatím lze zodpovědně prohlásit, že oba typy si nacházejí bez problémů své uplatnění. Je nutné si samozřejmě uvědomit, že i kvalita absolventů v rámci jedné fakulty je různá, což je dáno i jejich přístupem ke studiu.

Problém, který je nutno řešit, je vstup a členství v profesních komorách. Členství v ČKAIT není pro absolventy programu Pozemní stavby a architektura problémem (u strukturovaného studia to přichází v úvahu až za několik let). Jinak se k této otázce staví ČKA, která např. pro autorizační obor Pozemní stavby výuku ve studijním programu Výtvarná umění, obor architektura na VŠUP hodnotí jako vzdělání uznané, avšak výuku v programu Pozemní stavby a architektura naší fakulty hodnotí jako vzdělání příbuzné. Širší stanovisko naší fakulty k této problematice jsem zaslal autorizační radě ČKA.

Pokládáte za potřebné doplnit informace respondentů z již citovaného článku ve 3. čísle časopisu Z + I týkající se změn směřujících ke strukturovanému studiu?

Strukturované studium se studijním čtyřletým bakalářským a dvouletým magisterským programem Architektura a stavitelství bylo po dlouhých a obtížných jednáních se subkomisí akreditační komise v září t. r. schváleno a předpokládá se po získání státního souhlasu jeho zahájení ve školním roce 2003/4. Tím se stává nedílnou součástí výchovy architektů v celém širokém spektru od škol technických po školy umělecké.

Jsem přesvědčen, že uvedeným bakalářským a magisterským programem vyhovujeme požadavkům EU pro profesi architekt a že naši absolventi by neměli mít problémy při uplatnění v jejím rámci.

Děkuji za poskytnutý rozhovor a prosím o odpověď na poslední závěrečnou otázku. Chtěl byste ještě něco sdělit čtenářům časopisu Z + I?

Na závěr bych chtěl vyslovit přání, aby akreditací našeho programu Architektura a stavitelství a akreditací studijních programů fakulty architektury skončila neplodná a často jednostranně vyvolávaná polemika. Dále by se měla prohlubovat spolupráce mezi oběma fakultami, protože to bude jen k jejich prospěchu a ve svých důsledcích i k prospěchu celé naší architektury a stavebnictví.

Zavedením studijního programu Architektura a stavitelství na naší fakultě se rozšíří nabídka studijních programů.

Doc. Ing. Ladislav Lamboj, CSc.
Rozhovor připravil Ing. Svatopluk Zídek

ARCHITEKTURA, STAVITELSTVÍ A VSTUP ČR DO EVROPSKÉ UNIE

Doc. Ing. Miloslav Pavlík, CSc.

Tentokrát z pohledu vedoucího katedry Pozemního stavitelství fakulty architektury doc. Ing. Miloslava Pavlíka, CSc.

Diskuse na téma důsledně rozděleného vzdělávání architektů a inženýrů pozemního stavitelství je vedena již dlouho, v různých úrovních, převážně však jako monolog zástupce té či oné strany. Každý diskutující je schopen uvést celou řadu argumentů, které bohužel ve velké většině při jejich prezentaci postrádají dostatečnou objektivnost a sebe-kritičnost diskutujícího, zkrátka „každý jen tu svou má za jedinou“. Zcela logicky se navíc každý opírá o své osobní zkušenosti, snaží se je ale zobecňovat, a reaguje proto negativně na jiný názor. Z dialogu se tak většinou vytrácí jeho původní podstata, která spočívá ve schopnosti především pozorně naslouchat diskutujícího partnera. Tak plyne čas a ve výsledné fázi, diplomaticky řečeno, nedochází k pokroku. Když se objeví náznak řešení, jsou jeho výsledky většinou kontraproduktivní. Toto tvrzení opírám o skutečnost, že navzdory diskusím do praxe každý rok nastupují nové generace absolventů jednoho i druhého oboru a jejich využitelnost stále není komplexní. Velice pozorně jsem si přečetl názory kolegů architektů, kteří mají v popisu své práce formulaci obsahu výukových plánů budoucích architektů. Jejich nedílnou součástí musí být i výuka technických předmětů, konkrétně stavitelství.

Chťe byste doplnit, či upřesnit popis historie, případně její hodnocení, ve srovnání s popisem historie, případně jejím hodnocením, uveřejněným v již zmíněných rozhovorech ve 3. čísle časopisu Z + i?

Vrátím se k podstatě problému a neubráním se také pohledu, který jsem avizoval v úvodu. Studoval jsem v době, kdy docházelo na vysokých školách k zásadnímu odklonu od tradic z období první republiky, protože tato filosofie byla jednou ze základních priorit komunistického režimu. Tak se napáchalo mnoho zla ve jménu světých zítřků. Mimo jiné došlo k integraci fakulty architektury a pozemního stavitelství, fakulty inženýrského stavitelství, fakulty zeměměřičské a fakulty ekonomického inženýrství do jedné všeobjímající fakulty stavební. V té době, mluvím o počátku sedmdesátých let, však ještě nebyly důsledně naplněny představy reorganizátorů vysokoškolské výuky stavebního směru a díky tomu byla naše generace našťastí „poznamenána“ v prvních dvou ročnících společnou výukou architektů a tak zvaných „pozemáků“, která, jak ukázal čas, byla ku prospěchu obou skupin. To, že následně došlo k vytvoření nové fakulty architektury jako politického rozhodnutí nerespektujícího praxi, jen dokonalo absurditu, ve které se stále pohybujeme. Postupem času tak obě fakulty začaly produkovat absolventy, kteří byli cíleně ve svém poznání o část humanitního, resp. technického, vzdělání ochuzováni. V době centrálně řízených mamutích projekčních, investorských i dodavatelských organizací docházelo k úzké specializaci jednotlivých profesních skupin, což mimo jiné nahrávalo koncepci potlačování výlučnosti jedince, který by „zbytečně“ vyčníval nad průměr a hlavně se tím zmenšovalo riziko, že by se mohl díky svým všestranným znalostem osamostatnit, jinak řečeno soukromě podnikat. Tak byla podpořena tehdejší politická i hospodářská strategie v podobě vyloučení činnosti formou samostatného podnikání nebo svobodného povolání.

Jaké je Vaše hodnocení současného stavu, kdy existuje jistý dualismus – katedry architektury i katedry pozemního stavitelství na fakultě stavební i fakultě architektury?

Ke skutečně výrazné změně dochází až po roce 1989, kdy se po rozpadu velkých struktur postavených na základě centrálního plánování projevují nevýhody dosavadního systému vzdělávání v celém rozsahu. Již první kontakty s kolegy působícími v zahraničí prokázaly, jak velké rozdíly v komplexních znalostech existují. Toto konstatování není výrazem pocitu méněcennosti, protože ve speciálních dílčích znalostech jsme naopak obstáli velmi dobře, ale objektivně musím přiznat, že na konkrétní profesní dotazy odpovídala jedinému zahraničnímu partnerovi skupina tří až čtyř našich specializovaných kolegů. To byly okamžiky, které ve mně poprvé vyvolaly pochybnosti o našem zaběhlém systému „dělbý práce“, ale logicky i o dělbu odpovědnosti. Chybělo, a doposud nám ve většině případů chybí, dostatečné sebevědomí a sebedůvěra ve

vlastní schopnosti. V našem podvědomí se projevuje absence znalostí té či oné disciplíny. Na straně druhé přirozená nutnost obživy vede k tomu, že projektanti z jedné či druhé profesní skupiny přijímají jednotlivé zakázky, při jejichž realizaci se v celé nahotě objevují nedostatky způsobené neúplnými technickými anebo architektonickými znalostmi a dovednostmi. Nechci se nechat vtáhnout do polohy mentorování, ve které oblasti jsou tyto chyby pro investora „nebezpečnější“. Obojí je prostě špatně. Nejhorší je, že za celou dlouhou dobu naší transformace, kterou rádi prezentujeme jako návrat do západoevropských zvyklostí, jsme nenašli v problematice oborů Architektura a Pozemní stavitelství na straně jedné i druhé dostatek odvahy ke koncepčním změnám a návratu k našim dobrým tradicím i v této oblasti vysokého školství.

Jaká je dle Vašeho názoru možnost uplatnění architektů – absolventů fakulty architektury a architektů – absolventů fakulty stavební a jaká je ve srovnání s tím možnost uplatnění inženýrů pozemního stavitelství – absolventů fakulty stavební?

Když jsem se snažil formulovat svoji úvahu, úvahu člověka, který absolvoval na fakultě stavební obor Pozemní stavitelství, stanovil jsem si hlavní zásadu. Nepouštět se do diskuze o kompetencích, přednostech a nedostacích stávajících architektů a inženýrů pozemních staveb. Chci se proto zaměřit především na perspektivu a profil budoucích absolventů, kteří v dohledné době absolvují vysokoškolské studium. V souladu s evropskými trendy formulovanými v Boloňské deklaraci mohou získat nejprve bakalářský stupeň vysokoškolského vzdělání a pak budou postaveni před otázkou, zda je pro jejich uplatnění v praxi dostatečné, nebo budou muset najít dostatek vnitřní energie a hlavně finančních prostředků k tomu, aby absolvovali druhý – magisterský stupeň, který na univerzitách technických směrů umožňuje získat titul inženýr. Pro nejvyšší skupinu absolventů, která se cíleně zaměří na výzkumnou, vývojovou a pedagogickou činnost, opravňuje ukončení tohoto stupně mj. přihlásit se do doktorského studia. Polemika, která proběhla na úrovni vysokoškolských pedagogů o výhodách a nevýhodách takto strukturovaného studia, doposud bohužel nenašla v oblasti stavebnictví adekvátní a bezpodmínečně nutnou odezvu praxe, ve které se budou absolventi uplatňovat. Osobně jsem přesvědčen, že ať chceme či nikoli, tyto trendy se nám nevyhnou a naši odpovědností je toto „bílé místo“ naší profese ve velice krátké době zodpovědně „zmapovat“.

Pokládáte za potřebné doplnit informace respondentů z již citovaného článku ve 3. čísle časopisu Z + i týkající se změn směřujících ke strukturovanému studiu?

Jeden ze základních axiomů výše uvedené deklarace spočívá v nutnosti přizpůsobit studijní programy možnosti mobility absolventů mezi jednotlivými stupni, v možnosti přestoupit na jinou tuzemskou či zahraniční univerzitu v případě, že se rozhodnou pokračovat v dalším stupni vzdělání. Již tento fakt zakládá nutnost volit vyváženou formu studijních plánů, neochuzovat studenty o znalosti jedněch či druhých disciplín a přitom neomezovat právo na individuálnost v zaměření příslušné fakulty. V rámci pražského Českého vysokého učení technického však dochází k určité paradoxní situaci, dvě fakulty pokrývají stejné spektrum studia. Chci být optimista a věřit, že bez ohledu na osobní zájmy je na obou fakultách problematika vnímána především z pohledu budoucích absolventů a jejich rovnoprávného postavení vůči konkurenci, kterou sjednocení evropského prostředí v naší profesi zcela zákonitě přinese. Legislativní rovnoprávnost obě profesní komory v rámci EU již dostatečně zabezpečily. Zdá se mi, že obě fakulty vyvíjejí úsilí k podpoře těch částí výuky, které byly doposud zanedbávány. Složitost přináší fakt, že při formulaci nových učebních plánů je potřeba oprostit se od dosavadních profesních zvyklostí, protože ty jsou také „produktem“ původních zdeformovaných učebních plánů. I o tom by měla být polemika zástupců obou fakult. Pozitivně by tuto situaci mohl ovlivnit impuls zvenčí, protože své konečné slovo neřekla jistě ani soukromá sféra. Jsem přesvědčen, že čím více bude hospodářská i politická transformace v naší republice stabilizována, tím více se budou projevovat její ambice i na poli vysokého školství. Zdánlivě je vše v pořádku, ale další pohled však zmiňovanou problematiku ukazuje v novém světle.

Kamenem úrazu se zřejmě stane dostatek kvalifikovaných osobností s pedagogickými schopnostmi, ale i zkušenostmi z praktického života, osobností, které budou ochotny potřebné zmiňované znalosti stále většímu počtu zájemců předávat. Nesmíme zapomínat na další z hlavních zásad transformace, na strukturované studium, spočívající ve vytvoření podmínek pro radikální nárůst procenta vysokoškolsky vzdělané populace členských států Evropské unie. Velké množství však nutně na otevřeném trhu práce přinese velkou konkurenci. Lépe obstojí ti kvalitnější s lepšimi a komplexnějšími znalostmi. Neoddiskutovatelným právem každého klienta – investora je získat od svého projektanta takový návrh a takové řešení, které bude zajímavé nejen po stránce architektonické, ale zcela samozřejmě bude splňovat všechny technické parametry, které jsou předpokladem pro optimální provoz. Přiznejme si, že u nás některé lecky i oceněné stavby vykazují vady, které odhalují problém technické kvality se všemi důsledky. Proto bychom měli společně a seriózně hledat příčiny tohoto stavu. Myslím si, že architekt/projektant musí být schopen formulovat zadání pro jednotlivé členy projektového týmu a musí

především umět znát a pojmenovat koncepční konstrukční zásady návrhu. K tomu potřebuje poznat veškeré možnosti stavitelského řemesla jako takového. Čím dále tím více se vkrádá otázka, proč se v naší profesi v mezinárodním měřítku prosazuje tak mizivé procento českých architektů a inženýrů. Snad cosi poodhalí myšlenka Pier Luigi Nerviho o tom, že „budoucí architekt i za předpokladu, že konečné výpočty a návrhy jednotlivých konstrukcí svěří specialistovi, musí být sám schopen konstrukci vymyslet a především jí dát správné proporce. Jen takovým způsobem se může zrodit správná, životaschopná, realizovatelná, ale také krásná konstrukce.“ Tento citát platí obecně, samozřejmě se vztahuje nejen na nosné konstrukce, ale i ostatní části stavebního objektu, například nejen na řešení fasády, střechy, ale i na vytápění, vzduchotechniku a další disciplíny.

Děkuji za poskytnutý rozhovor a prosím o odpověď na poslední závěrečnou otázku. Chtěl byste ještě něco sdělit čtenářům časopisu Z + I?

Zcela logicky by tato diskuse neměla končit pouhým konstatováním, že jde o problém, měly by z ní vzejít návrhy dalšího postupu. Za předpokladu, že z výše popsaných důvodů bude návrh vycházet z analýzy současného stavu, z přípravy možných změn, z politické podpory příslušného ministerstva, měl by především zareagovat na názory z praxe i na názory profesních komor. Především by mělo navrhované řešení iniciovat osobní zodpovědnost a postoje kompetentních a zainteresovaných pedagogů za úroveň budoucích absolventů. A v tom vidím podstatu pod koberec neustále zametaného problému. Proto si sám sobě pokládám otázku: není řešením organizační opatření v podobě návratu k modelu původní fakulty architektury a pozemního stavitelství? Fakulty, která bude připravovat do praktického života absolventy vyzbrojené komplexními znalostmi na úrovni jejich evropských vrstevníků. Fakulty, která bude využívat vysoce odborný potenciál pedagogů i odborníků z praxe, skutečných osobností naší profese, které se v dobrém slova smyslu „podepíší“ na profilu svých absolventů, a to bez ohledu na jejich současnou „fakultní příslušnost“. Fakulty, která se soustředí na nové progresivní výukové metody, přizpůsobené změněným podmínkám strukturovaného studia. Fakulty, která bude schopná vytvořit pro své studenty zázemí, které bude kapacitně i kvalitativně odpovídat nárokům nastupujícího nového století. Fakulty, která v plné míře bude využívat dalších služeb profesních kolegů z kateder inženýrského stavitelství, aniž by měla ambice budovat obdobně zaměřené ústavy, ale na druhé straně fakulty schopné nabídnout recipročně pedagogickou kapacitu svých ústavů, aby i absolventi fakulty inženýrského stavitelství získali dostatečný rozsah znalostí

z architektonických a humanitních oborů, které i je do praxe vyzbrojí daleko vyšší schopností konkurence.

Nic víc, nic méně, možná jsem otázku vyřkl i jménem dalších kolegů, kteří tuto problematiku vnímají stejně aktuálně jako já. Kdo jiný by měl zareagovat a vyslovit své názory, než členové profesních komor, kteří jsou schopni reprezentovat názory praxe, po kterých se tak úpěnlivě volá.

*Doc. Ing. Miloslav Pavlík, CSc., říjen 2002
Rozhovor připravil Ing. Svatopluk Zidek*

ZAHRA NIČNÍ I TUZEMSKÉ OH LASY NA KONFERENCI „MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ KARLOVY VARY 2002“

Zorganizovat mimo metropoli mezinárodní konferenci v nepřetržitě řadě 7x za sebou a dosáhnout toho, že na všech sedmi konferencích vystoupí zástupci Bavorské inženýrské komory, Saské inženýrské komory a Slovenské inženýrské komory, pochopitelně s kolegy z ČSSR a ČKAIT, není úkol snadný. O to víc organizátoři potěší, má-li konference úspěch. Věřím, že pochopíte naši marnivost podělit se s vámi o příznivé hodnocení konference a ohlasů na předání Sborníků z konference našimi, ale zejména zahraničními kolegy, alespoň v krátkosti, ve výřezcích z jejich dopisů.

...mnohokrát děkuji za fotografie z konference. I já bych Vám chtěla ještě jednou poděkovat za velmi dobrou akci a velmi dobrou péči. Ve svém dopise mne žádáte o souhlas s uveřejněním mého referátu ve Vašem odborném časopise Zprávy a informace ČKAIT (Z + I). Samozřejmě s tím souhlasím. Těším se na další návštěvu v pořadí již 8. konference „Městské inženýrství Karlovy Vary 2003“ v příštím roce. S přátelským pozdravem

Dr.-Ing. Gundela Metz
viceprezidentka Saské inženýrské komory
ředitelka Wasserienigungsgesellschaft, Dresden

...a sborník materiálů z konference v německé verzi jsem předal jako pozornost České inženýrské komory Technické univerzity v Mnichově, osobně panu Prof. Dr.-Ing. Böschovi. Jeho jménem i jménem své Alma

mater, Technické univerzity Mnichov, bych Vám chtěl za poskytnutí těchto materiálů velmi srdečně poděkovat. Současně Vám nesmím zapomenout poblahopřát k vydařené odborné akci.

S přátelským pozdravem

Dr. Werner Weigl

BAUER LANDSHUT

Beratende Ingenieure GmbH

člen Bavorské inženýrské komory

...děkujeme Vám tímto za sborníky ze 7. ročníku konference „Městské inženýrství“ věnované naší Technické univerzitě a předané vedoucímu Katedry pozemního stavitelství doc. Ing. Miloslavu Pavlíkovi, CSc.

Dle jeho přání budou výtisky následně postoupeny technické knihovně naší fakulty, aby byly přístupny co nejširšímu okruhu akademické veřejnosti, a to jak pedagogické, tak studentské.

S pozdravem a díky.

Ing. arch. Zdeněk Lukeš

děkan

Technická univerzita Liberec

Z dopisů reagujících na konferenci vybral

Ing. Svatopluk Zidek

přednosta OK ČKAIT Karlovy Vary

EXKURZE A ZAHRANIČNÍ CESTY JSOU INSPIRACÍ A PŘÍLEŽITOSTÍ PRO POROVNÁVÁNÍ

Při rozhodování o uspořádání zahraniční exkurze je stále naléhavější otázkou zaměření a délka cesty. Čas a jeho využití mají rostoucí vliv na rozložení sil mezi práci a odpočinek, obojí dostává nové rozměry, stupňuje se intenzita činnosti pracovní a hledáme adekvátní kvalitu odpočinku.

Jednou z možností, jak strávit několik dnů odpočinkem a udržet kontakt s praxí, jsou exkurze na stavby, které svou ojedinělostí překonávají rozměry, které jsou v naší praxi běžné. Nejedná se přitom o rozměry fyzikálních veličin. Jedná se o složitost záměru, jeho financování, stavební povolení, řízení projektu, koordinaci specialistů a řízení a provedení stavby.

Staveb těchto rozměrů je poblíž území naší republiky několik. Exkurze mohou dostat nový rozměr, když se na takovou stavbu několikrát opakují v ročních až dvouletých

Exkurze na ražbu průzkumných štol tunelů pod Dobrovského ulicí v Brně na velkém městském okruhu

Pohled na portály průzkumných štol a místo portálů budoucích tunelů

Prohlídka výztuže ražebního postupu a geotechnického sledování

intervalech. Zajímavým cílem tohoto typu exkurzí je Berlín a Vídeň a nepochybně i řada dalších míst, uvádím tyto dva příklady proto, že exkurze tam směřované byly hodnoceny jako úspěšné.

Zejména dva záměry byly sledovány důsledně od zahájení stavby:

- Přehrada Freudeneu na Dunaji ve Vídni, stavěná při stálém udržování průtoku vody v řece
- Berlínské centrum Potsdammer Platz a Lehrter Bahnhof

Přehrada Freudeneu je již několik roků v provozu a na ni směřované exkurze jsou historii, přesto každý z účastníků, když vidí hotové dílo, má v paměti postupy a obtíže, jak je měl možnost pozorovat a posoudit během stavby osobně.

Berlínské centrum je ve výstavbě. Je to stavba nebývalých rozměrů, stavba velkých a finančně solventních investorů, stavba nesrovnatelná s rozměry staveb našich. Přesto představuje poznání přínášející

poučení. Předně, všech exkurzí se zúčastnili zástupci většiny oborů a specializací, které v komoře jsou. Poučení spočívalo v tom, jak je důležitá spolupráce a týmová práce, při které je každý, i ten nejvyšší specialista, nepostradatelný.

Dalším poznáním je vidět velkorysý přístup k úplnosti a dokonalosti stavby do posledních detailů, končících moderním pojetím všech služeb, které se budou v hotovém díle uskutečňovat. Naši členové budou mít rovněž podobné možnosti. Možnosti, co do rozměrů finančních a fyzikálních, menší, přesto obsahující nutnost dořešení podobných principů, jak tomu je u těchto mimořádně velkých staveb.

Zde leží podstata jmenovaného druhého stupně poznání, inspirace k velkorysému, avšak účelnému řešení, splňujícímu požadavky budoucích provozů a služeb, přiměřenému rozměrům našich nádražních budov, našich divadel a koncertních sálů, nemocnic, mostů a všech dalších náročných staveb.

Exkurze tohoto typu nebude možno připravovat standardním způsobem. Příprava vyžaduje znalost poměrů na stavbě, kontakty k osobám schopným poskytnout potřebné informace a schopným připravit prostor pro odborný výklad a prohlídku, osobám schopným podat informace o potížích na stavbě a o mimořádných technických problémech.

Exkurze toho druhu není možno organizovat často nebo pravidelně. Jsou odvislé od typu stavby a fáze, ve které se stavba nachází. Nevýhodou je kapacita autobusu, která limituje celý záměr.

V budoucnosti může zájem o tento typ exkurzí, v souvislosti se vstupem do EU a praxí, spojenou s větším pohybem po stavbách, klesat. V současné době a blízké budoucnosti je poučení z takových exkurzí přínosné a důkazem toho je skutečnost, že většina oblastí komory podobné exkurze v intervalu jednoho až tří roků organizuje.

*Ing. Miroslav Loutocký
předseda RR ČKAIT*

Z + i ČKAIT Č. 4/02 VYVOLAL DALŠÍ OHLASY

Čas od času se na stránkách Z + i objevují názory, se kterými nemohu bezesbýtku souhlasit a č. 4/02 mě dokonce přimělo k této reakci. Jistě nelze polemizovat s tím, že trvalý profesionální rozvoj je nutností pro každého, kdo chce být úspěšný a věřím, že i každý projektant je si toho vědom. Na rozdíl od Ing. V. Blažka, CSc., se ale nedomnívám, že řešením „učebnicových příkladů všech technických závad a neznalostí“ je represivní kontrola v rámci systému celoživotního vzdělávání (ostatně prakticky všichni, kdo jsou činní v investiční výstavbě úspěšně absolvovali nejenom předepsané odborné vzdělání, ale i zkoušky zvláštní způsobilosti a autorizační, ale někteří bohužel přesto dělají závažné chyby).

I když vítám nabídku vzdělávacích možností, nejsem si jist, že účast na propagační akci dodavatele a výrobce, za kterou dokonce mám zaplatit vložné (příklad viz příložená pozvánka „Zateplené střešní pláště...“) je tím, co by se mělo kladně hodnotit jako „záslužné“ vzdělávání (pokud ovšem není podkladem hodnocení prospěch organizátora). Potřebné informace je v tomto případě jistě možné získat výhodněji dokonce i včetně navázání společenských kontaktů.

Skutečnost, že „si zahraniční investor přiváží i své projektanty“, je pro mne spíše důkazem toho, že „přezkušování“, které realizuje ČKAIT, není a nemůže být zárukou dobré práce. Navíc zahraniční investoři potřebují jazykově vybavené spolupracovníky, schopné se orientovat nejenom v zákonech a předpisech země realizace, ale i ve „zvyklostech“ investora. A to, že právě tyto schopnosti řadě našich odborníků chybí, těžko vyřeší další přezkoušení. „Represí“ je v tomto případě odmítání nevhodných spolupracovníků, což také považuji za jedinou represí, která má smysl (spolu s disciplinární činností „Stavovského soudu“, vymožitelností práva včetně náhrady škody atp.).

Obdobně jsem přesvědčen, že „preventivní kontroly díla“, které podporuje M. Svozil, nemohou kvalitu projektů a prací zlepšit. Považuji je dokonce za návrat k „direktivnímu řízení“ nedávno minulých let. Mám ještě v živé paměti dobu, kdy jsme za „orazítkování“ projektů, které jsme sami zpracovali, zaplatili několik desítek tisíc a „nezávislá kontrola“ nám vytkla zejména nízkou grafickou úroveň (mj. proto, že v projektu zůstal náčrtek armování) a nikoho nezajímalo předepsání „ploché střechy“ požadované stavebním úřadem i jistě „zvlášť vhodné“ pro podmínky Vysočiny.

I zde považuji za vhodné dosáhnout respektování současného práva a omezit další požadavky. Nevidím tedy důvod, proč by dodavatel nemohl podle vlastního projektu se svým stavebním dozorem realizovat jakoukoli stavbu (samozřejmě včetně odpovídající zodpovědnosti a sankcí) a proč by nadále „státní zájem“ neměl hájit příslušný stavební úřad a dotčené orgány státní správy (ti by měli být zákonem odděleni od „realizátorů“) stejně jako své zájmy další účastníci stavebního řízení.

Na závěr bych ještě chtěl podpořit názor, že „pouze ten, který bude mít znalosti, odpovídající potřebám příštích let, bude schopen obstát v konkurenci“. Proto se domnívám, že komora by se na vytvoření podmínek mohla aktivně podílet např. účastí na „reformě“ vzdělávacího systému a „lobováním“ za rychlé a důrazné prosazování práva i v hospodářských deliktech (včetně deliktů nedbalostních – „závěr nezávislého soudu“, že podpis pod listinou nemusí nutně znamenat, že podepisující ví, co podepsal, budu vždy považovat za důvod pro zbavení svéprávnosti). Pravděpodobně by prospělo i omezení „beztržnosti“ politiků a možnost „patříčného hodnocení“ škod, vzniklých v důsledku nekompetentních zákonů, snížení počtu poslanců, zrušení senátu atp. Ale to už jsou zcela jiná témata a náměty.

Ing. Jan Selucký

Článek pana Miloslava Svozila v Z + i 4/02 mě nadzvedl ze židle, i když přiznávám, že po dočtení článku až do konce mu dávám v něčem za pravdu.

Poněkud mi vadí výrazy jako „preventivní kontrola činnosti autorizovaných osob“ nebo „kontrolovaná AO“ vůbec. Přeci autorizovaná osoba by měla být prověřena zkušební komisí a pokud komise pracuje dobře, mezi její členy by se neměl dostat nějaký vyložený špatný projektant? Kdo se dostane do seznamů AO u stavebních úřadů, všechny AO, nebo jenom nějaká vybraná skupina zvlášť vybraných a zvlášť zkontrolovaných AO? Kdo o tom bude rozhodovat, další zkušební komise? A kdo ji bude kontrolovat? Je to logický nesmysl vedoucí k tomu, že nakonec by bylo víc kontrolujících než těch, co skutečně něco dělají. To ani nemluví o dalších kontrolách a prověrkách plynoucích z norem o řízení jakosti.

Na druhé straně je pravda, že projektová dokumentace (v různých stupních) nemá často potřebnou kvalitu a pokud investor není odborně na výši a neví, co má požadovat, má smůlu. Bývá veliký rozdíl v obsahu a kvalitě dokumentace pro stavební povolení, ne všichni přesně vědí, co má obsahovat tendrová dokumentace, a už vůbec velká neznámá je realizační dokumentace neboli prováděčka – má být, nemá být, co v ní má být, na kterém stupni se dělá podrobný statický výpočet a kdy podrobné výkresy výztuže a co to vlastně znamená „podrobný“. Jak zohlednit, že vítěz tendru přijde často s vlastním zcela odlišným projektem a nestaví se tedy podle dokumentace pro stavební povolení. Kdo je vlastně autor stavby, kdo za co odpovídá a kdo kdy kam dává autorizační razítko, když se vše důležité řeší až v realizační dokumentaci. Jak se bránit investorům, kteří chtějí všechno ihned s minimálními až nulovými náklady a přitom až do konce mění požadavky a nevědí přesně, co vlastně chtějí. Za chyby v dokumentaci i na stavbách často může nejen neschopnost AO, ale také (a možná hlavně) přílišný spěch a neodpovídající finanční ohodnocení. Pokud má naše komora nějaký smysl, není to v neustálých kontrolách svých členů, ale v tom, aby jako správná stavovská organizace vytvářela a vydupávala ze země a z politiků takové podmínky pro své členy a taková pravidla hry pro všechny zúčastněné strany, aby nebylo pochyb o tom, co je a co není kvalitní dílo, a aby bylo reálně možné je vytvořit. Do toho patří nejen systém celoživotního vzdělávání, ale také jednoznačné předpisy o projektové dokumentaci, stavebním a autorském dozoru a tomu odpovídající ceniky projektových prací, aby si projektant – dozor – dodavatel (tři různé osoby, pokud si člověk nestaví sám pro sebe) mohl také někdy dupnout. Jinými slovy, aby vážnost našeho stavu byla taková, aby do něho vstupovali jen ti nejlepší, vědomi si své

odpovědnosti a profesionální cti, a aby je takto společnost respektovala.

Existuje jeden systém kontroly, který většinu vad projektové dokumentace může odstranit, ale pro který se v našich stavebních předpisech a ve výkonovém a honorářovém řádu zatím nenašlo místo, ba ani odpovídající český výraz, takže musím použít německý termín „Prüfer“. Je to další nezávislá osoba vstupující do procesu a měla by být u staveb financovaných z veřejných prostředků samozřejmostí a soukromým investorům ji vřele doporučuji alespoň pro velké stavby. Vtip je v tom, že je to, podobně jako AO, osoba nesoucí svoji kůži na trh (nikoliv specializovaná organizace zabývající se kontrolou a přezkoušováním projektů, ty také existují, ale jsou příliš těžkopádné a finančně a časově náročné, ani vědeckí oponenti, ti se uplatní spíše u studií a vyšších projektových stupňů). Je to jiný projektant, který provádí nezávislou kontrolu výpočtů a výkresů, a je-li opravdu dobrý, neujde mu většina chyb. Ve sporných případech se autor projektu hájí, jak může, diskutují spolu a ze vzájemných střetů jednak mohou povstat nejlepší možná řešení, jednak si oba odnášejí do života mnohá poučení. Další vtip je v tom, že u některého dalšího projektu se mohou úlohy vyměnit, případně funguje něco jako cyklická záměna, takže se projektanti takto vlastně školí navzájem. Toto nezávislé přezkoušení projektu pochopitelně něco stojí, nejen peníze, ale i čas, avšak ve výsledku se naopak může něco ušetřit přinejmenším tím, že se nebudou muset pracně odstraňovat chyby během stavby nebo dokonce po uvedení do provozu. Mohli bychom uvažovat o zavedení podobného institutu.

Závěrem bych chtěla komoře připomenout ještě jednu úlohu, kterou by měla podle mého názoru zastávat, a to vzájemnou spolupráci, výměnu zkušeností a názorů mezi jednotlivými profesemi v ní zastoupenými i dalšími mimo ni, jinak odborný růst uvnitř profese zajistí lépe specializované oborové svazy nebo odborné společnosti. Teď mám na mysli současný popovodňový stav v ČR, kdy – zjednodušeně řečeno – nelze jenom nadimenzovat konstrukci na stoletou vodu, když nejsou dořešeny detaily a promyšleny důsledky a naopak. Je mi jasné, že vždy a za všech okolností budou majitelé, správci, uživatelé, dodavatelé a projektanti všech staveb svádět vinu za nedostatky jeden na druhého a při velkých pohromách zvlášť. Nemůžeme si ale jenom fandit, jací jsme dobří, a čekat, že pánbůh vše vyřeší a jiné země a dobročinné organizace pomohou. To by bylo naše profesionální selhání, tím spíš, že na světě je spousta zemí, které se se záplavami potýkají každý rok. Je zapotřebí v klidu a bez emocí se sejit, probrat mezioborově pokud možno všechny závažné případy, nalézt příčiny, vystopovat souvislosti, vymyslet lepší způsoby, zhodnotit možné

dopady, aktualizovat příslušné normy a předpisy a pokusit se přesvědčit veřejnost, že to, co navrhujeme, ji ochrání před příští katastrofou. Bohužel, jediné, co o ní teď po povodních víme, je, že určitě přijde, možná za sto let, možná za měsíc. Ale přece chceme, abychom byli respektováni.

*Ing. Olga Paterová
autorizovaný inženýr pro mosty a inženýrské konstrukce*

SMLUVNÍ POJIŠTĚNÍ AUTORIZOVANÝCH OSOB

V souladu s § 16 zákona č. 360/92 Sb. ze dne 7. 5. 1992 o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě je autorizovaná osoba povinná uzavřít pojištění z odpovědnosti za škody způsobené výkonem její činnosti. Přestože se povinnost nevztahuje na osoby činné v pracovním či jiném poměru, bylo z hlediska ochrany autorizovaných osob rozhodnuto, aby byly zachovány pro všechny členy ČKAIT rovné podmínky. Představenstvo České komory autorizovaných inženýrů a techniků proto uzavřelo v roce 1995 na základě výběrového řízení a rozhodnutí Shromáždění delegátů ČKAIT pojistnou smlouvu s IPB pojišťovnou, a.s., která pojišťuje všechny členy komory. Dle zkušeností z průběhu smluvního pojištění byla smlouva několikrát novelizována a pro léta 2001 – 2003 platí pojistná smlouva č. 8003439228. Její zásady vychází z každoročního vyhodnocování pojistných událostí. Činnost autorizovaných osob je pojištěna do smluvní částky 100 000,- Kč při spoluúčasti 10 000,- Kč. Toto smluvní pojištění je hrazeno smluvní částkou 5,8 mil. Kč za celek více jak 21 000 autorizovaných osob.

V roce 1999 bylo vyplaceno na pojistném plnění 1 397 671,- Kč při 69 pojistných událostech. V roce 2000 1 191 000,- Kč při 46 pojistných událostech, v roce 2001 bylo hlášeno 49 událostí s předpokládanou škodou 2 118 235,- Kč z nichž je ještě značná část v jednání. V roce 2002 bylo uplatněno do 30. 6. pouze 5 událostí s částkou 156 251,- Kč.

Na obecné pojištění potom řada firem autorizovaných osob navazuje individuálním připojištěním, které kryje podstatně vyšší částky se spoluúčastí smluvního pojištění AO, tj. 100 000,- Kč. Jeho průběh ovšem ČKAIT nemůže sledovat.

Komora projednává s IPB pojišťovnou vývoj pojištění. Celková úroveň nákladů na pojištění

na člena již výrazně klesla pod 300,- Kč a návratnost pojištění se blíží obvyklé hranici 20 %. Je v plném zájmu autorizovaných osob, aby v případě potíží uplatnili své nároky vyplývající z pojistného krytí. Pro správnou funkci pojištění a postup autorizovaných osob bylo vydáno několik informací jak v samostatné publikaci „Pojištění AO“, tak ve vložce Zpráv a informací.

Smlouva s IPB pojišťovnou pojišťuje všechny autorizované osoby bez ohledu na způsob výkonu jejich činnosti, tj. svobodné povolání autorizovaných inženýrů, podnikání osob samostatně výdělečně činných na základě živnostenského oprávnění, výkon činnosti autorizovaných osob jako odpovědných zástupců fyzických či právnických osob a výkon činnosti v pracovním, služebním, členském či jiném obdobném poměru. Pojištění je sjednáno pro případ odpovědnosti za škodu vzniklou jinému v přímé souvislosti s výkonem povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě v souladu se zákonem č. 360/92 Sb., a Stavebním zákonem č. 50/76 Sb., v platném znění. Jedná se o přímé pojištění členů ČKAIT za porušení odborné povinnosti při výkonu povolání z důvodů způsobení nedbalostního aktu, chyby či opomenutí ve vztahu k objednateli či zaměstnavateli.

Při praktickém uplatnění pojistných událostí je skutečností, že využití pojištění není pro všechny autorizované osoby rovnocenné. Zatímco u projektantů je otázka vzniku pojistné události z důvodů pochybení autorizované osoby většinou prokazatelná a zhruba v 70 % případů dochází i k jejímu uznání ze strany pojišťovny, u autorizovaných osob ve funkcích majitelů stavebních firem – osob pověřených vedením stavby – vznikají vážné problémy. Je obtížné oddělit výkon činnosti autorizované osoby od běžné funkce stavební výroby, kdy většina problémů vzniká nekvalitou materiálu, výrobků a práce. Nelze totiž toto pojištění zaměřovat s pojištěním skrytých vad, které se objevují v záruční době. Takovéto pojištění, pokud vůbec existuje je má hodnotu 1,5 – 2,5 % z ceny investice! Z toho vznikají problémy při řešení konkrétních případů. Přes snahu přispět k jejich vyřešení nedochází vždy k úspěchu. Je nezbytné přesně definovat do budoucnosti funkci autorizované osoby ve všech fázích investiční výstavby ve vztahu k pojistné smlouvě.

Druhým závažným problémem je skutečnost, že v době trvání pojištění se prakticky nevyskytl pojistná událost ve vztahu k zaměstnaným autorizovaným osobám. Náhrady škod ze strany firem vůči svým zaměstnancům se buď nepožadují, nebo nejsou hlášeny. Tyto zkušenosti z dosavadního průběhu pojištění vedou k nutnosti připravit podstatně podrobnější podmínky fungování pojištění pro nové pojistné období a upřesnit adresný okruh autorizovaných osob, jichž se týká. Tento úkol byl již přijat představenstvem

ČKAIT a v současné době probíhá výběrové řízení na makléřskou firmu, která bude budoucím správcem pojištění autorizovaných osob a jejich zástupcem v jednání se smluvní pojišťovnou.

Návrh nové úpravy pojištění autorizovaných osob bude zakotven ve smlouvě platné od 1. 1. 2004. Přes nutné změny směřující ke zkvalitnění pojištění ochrany autorizovaných osob je nutno konstatovat, že celkově se systém osvědčil a poskytuje základní jistotu při výkonu povolání.

*Ing. Vladimír Blažek, CSc.
ekonomický mandátář ČKAIT*

TRADIČNÍ SETKÁNÍ ČLENŮ INŽENÝRSKÝCH KOMOR ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Stalo se již dobrou tradicí, že se co dva roky schází členové ČKAIT a SKSI střídavě na české a slovenské straně při celostátním setkání značného významu s výstižným názvem „Setkání na hranici“, neboť se uskutečňuje v místech, ve kterých na sebe naše republiky navazují a která nás nejvíce spojují. Organizací letošního setkání ve dnech 27. – 28. 9. 2002 byla pověřena podle rozhodnutí představenstva ČKAIT oblastní kancelář Ostrava. Kde lépe si místo tohoto setkání v rámci Moravskoslezského kraje představit a vybrat než v krásném prostředí Beskyd, a to v jeho srdci, jakým bezesporu jsou Pustevny s kouzelným komplexem budov a architekturou s lidovými prvky, do něhož vkusně zapadá i hotel Tanečnicka spadající do mysticky vytvořeného Valašského království.

Oficiální program zahájili pánové Ing. Jindřich Pater, místopředseda ČKAIT, a Ing. Jan Merenda, přednosta oblastní kanceláře Ostrava. Ve svém krátkém vystoupení přivítali účastníky a hosty setkání, zhodnotili příkladnou dosavadní spolupráci obou stran a popřáli setkání zdárný průběh. Vyzvedli také význam tohoto setkání na celostátních úrovních v době, kdy Slovenská i Česká komora má již za sebou desetiletou činnost a působení a dostala se pro své aktivní stavovské profesní postavení do povědomí odborné veřejnosti jako vysoce prospěšná organizace, přispívající k podpoře a ochraně veřejných zájmů společnosti.

Pracovní setkání delegací České a Slovenské komory zahájil opět Ing. Jindřich Pater, vedoucí naší delegace. Vyzdvihl přitom význam tohoto již tradičního kontaktu mezi oběma komorami, a to zejména nyní, kdy se blíží vstupy našich republik do Evropské unie a my se budeme muset

etablovat v daleko širším prostoru a současně také umět se přizpůsobit a čelit působení a vlivům evropského trhu zvenčí. Slovenskou delegaci vedl doc. Ing. Štefan Gramblička, PhDr., místopředseda Slovenské komory, který rovněž poukázal na užitečnost tohoto setkání a na přínos ze vzájemné spolupráce a vyzdvihl cenu podaných informací o činnostech obou komor při hledání řešení společných problémů, které jsou si blízké nebo obdobné. U této příležitosti jsme obdrželi od slovenských kolegů působivou publikaci Inžinierska komora na Slovensku, zachycující její historii po současnost. Velmi užitečné pro nás budou např. i díla z knižnice SKSI s názvy „Obsah, rozsah a skladba projektové dokumentace stavieb“, „Právne predpisy pre autorizovaného inžiniera“ a „Autorizovaný inžinier v procese výstavby“, které u nás v této úpravě postrádáme. Na oplátku jsme předali prospekt vydaný Informačním centrem ČKAIT, některé z odborných časopisů a vzdělávací programy pro naše členy. Atmosféru jednání zachytily snímky Ing. Vladimíra Blažka, CSc., ekonomického mandátáře ČKAIT, a Ing. arch. Radúze Rozhona, člena OK Ostrava.

Ing. Šepáková, Ing. Ďurica, Ing. Kohut M.Sc., Ing. Kurimský, Ing. Kollár a Ing. Gallovič informovali a pohovořili o vývoji legislativy týkající se činnosti SKSI, o omezení povinnosti členství v komoře jen na autorizované projektanty se současnou členskou základnou 4 100 členů, bezplatném prvním cyklu vzdělávání k legislativě i o potížích s vydáváním a odbytem publikací.

Podané informace se dotýkaly také problematiky technických památek, zřízení památkového úřadu SR a nedostatečné kontroly kvality prací, zejména na úseku projektování, a důsledků vadných projektů.

Informace o činnosti naší komory podali paní Báčová, doc. Ing. Matema, CSc., MBA, Ing. Zídek, doc. Ing. Papež, CSc., Ing. Blažek, CSc., Ing.

Oupor, Ing. Velíšek. Zaměřili se především na oblast informatiky, publikační činnost Informačního centra, připravovaného vydávání Stavebního kodexu na CD, programů celoživotního vzdělávání, činnosti akreditační komise pro tyto programy a studijní programy na VŠ, připomněli společné akce se slovenskými kolegy za období od posledního setkání, informovali o edičním plánu na nadcházející období. Rovněž byla podána informace o podpoře malého a středního podnikání a připraveném programu k usnadnění získání certifikátu systému jakosti podle revidovaných norem řady 9000 i o úloze technického dozoru na stavbách. Bylo pohovořeno o působení komory v oblasti ochrany životního prostředí území při přípravě a realizaci staveb a o příhraniční spolupráci s možností využití kohezních fondů EU. Bylo s povzdechem konstatováno, že je na škodu, že je dosud málo společných průsečíků zkoordinovaných společných projektů, neboť s podporou fondů byl dosud realizován jen jeden, a to odkanalizování řeky Vlajce.

V rámci setkání proběhlo také zasedání regionální sekce Brno rozšířené o účast přednosta oblasti České Budějovice pana Ing. Schandla a přítomných členů představenstva. Na tomto jednání mimo řešení a přijetí úkolů spojených s činností regionální sekce a oblastních kancelář se hovořilo o připravovaném statutu OK a o tom, jak proběhla a probíhá nezištná pomoc členů naší komory při odstraňování následků nedávných katastrofálních povodní v Čechách.

Setkání mělo i neoficiální část při společném posezení, při níž probíhala mezi členy obou stran neformální diskuse a vzájemné kontakty. Všichni účastníci vysoce hodnotili průběh setkání a poděkovali organizátorům setkání za příkladnou péči o účastníky, zejména pak panu Ing. Janu Merendovi, přednostovi oblastní kanceláře Ostrava, a vedoucí sekretariátu paní Jaroslavě Jarcovjákové. Na závěr si delegace slíbily, že budou v této tradici

pokračovat a prohlásily, že se těší na další vzájemné setkání členů komor, tentokrát na slovenské straně za dva roky, kdy doufají, že to bude setkání ještě bližší po očekávaném přijetí obou stran do Evropské unie.

Před odjezdem se mnozí hosté i přes nepříznivé počasí stihli ještě projít k soše Radegasta, symbolizující strážce Pustevn a třímající v ruce roh s medovinou, přenesenou do současnosti na značku oblíbeného moku, který také v únosné míře ochutnali.

Karel Pastuszek
člen představenstva ČKAIT

BALNEOLOGOVÉ, STAVEBNÍ INŽENÝŘI A ARCHITEKTI ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY

Mezinárodní konferenci s tematikou „Novodobý vývoj lázeňské léčby a z něj vyplývající nové požadavky na vybavenost a změnu typologie lázeňských objektů“ uspořádala spolu s exkluzivním pořadatelem partnerem Lázní Luhačovice, a.s., Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Český svaz stavebních inženýrů a Kolegium pro technické památky ČKAIT a ČSSI.

Významnými partnery byli i autoři a účastníci z dalších spolupořadatelů organizací konference – Maďarské inženýrské komory – župy Miskolc, Lázní Miskolc - Tápolca, Polského svazu inženýrů a techniků ve stavebnictví – oddział v Krakowie, Solných dolů Wieliczka, Slovenské komory stavebních inženýrů v Košicích, Bardějovských kúpeľov, Lázeňské organizace Imperial Karlovy Vary, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, Obce architektů ČR a v neposlední řadě firmy Bayosan ČR – partnerem Kolegia pro technické památky ČKAIT & ČSSI.

Konference se uskutečnila pod záštitou senátorky Ireny Ondrové, místopředsdkyně senátního výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, lidská práva a petice, která na konferenci přednesla osobní zdraví.

Stoletá tradice úspěšného provozování lázeňství v Lázních Luhačovice, a.s., je zárukou vysoké kvality tohoto dnes již skutečně mezinárodního novodobého podnikatelského produktu, který se jmenuje zdraví.

Více nežli stovka účastníků ze zemí Visegrádské čtyřky sledovala informace přednášejících o úrovni vybavenosti

Jurkovičův dům, objekt rekonstruovaný v roce 2001 – 2002, uveden do provozu nákladem 155 mil. Kč, v popředí polská a maďarská delegace

lázeňských objektů v minulosti, nyní po rekonstrukci i o těch, která jsou očekávána v blízké budoucnosti. Zajímavé pro lékaře i ostatní účastníky byly informace o současné nabídce lázeňské péče a o doprovodných programech. Důležitým aspektem lázeňské léčby je prevence fyzických a psychických poruch lidského organismu, ale i regenerační aspekty lázeňské péče, podporované programem lázeňských a kulturně-terapeutických nabídek, tj. kulturních, sportovních a zábavních aktivit na úrovni, která je poskytována v zemích EU.

V nově, po generální rekonstrukci, obnoveném koncertním sále Společenského domu na Lázeňském náměstí Lázní Luhačovic, a.s., s dnes již neodmyslitelnou standardní technikou přednáškovou a překladatelskou, s vysokým standardem organizačního zázemí, prezentovaly delegace Visegrádské čtyřky z maďarského Miskolce, polských Solných dolů ve Wieliczce, slovenských Bardějovských Kúpeľov a Lázeňské organizace Imperial Karlovy Vary, a.s., ve svých přednáškách výsledky svého snažení.

Lázně Luhačovice – „Jurkovičovy Luhačovice“ – historický vývoj profesně výstižně a vtipně dokumentoval slovem a zvláště obrazem doc. PhDr. Pavel Zatloukal, ředitel muzea umění v Olomouci. Představil stavebně architektonický vývoj lázeňského komplexu na pozadí celoživotního díla architekta Dušana Jurkoviče, a to v celé šíři jeho architektonického díla. Lázně Luhačovice byly, jsou a zůstanou, díky kompletním rekonstrukcím více než 11 objektů památkově chráněných hrázdných staveb, především dokumentem rukopisu tohoto architekta.

Doprovodnou součástí mezinárodní konference byla exkurze do zrekonstruovaného exkluzivního lázeňského hotelu „Jurkovičův dům“ na Lázeňském náměstí, poskytující komplexní hotelové, lázeňské a lékařské

Interiér Jurkovičova domu, hlavní schodiště do 1. podlaží, delegace Polska, ČKAIT a ČKA

služby pod jednou střechou, včetně krytého bazénu. Pokoje jsou vybaveny koupelnou, TV, telefonem, internetem. Rekonstrukce proběhla v letech 2001/2002, celkové náklady dosáhly 155 mil. Kč. Investorem celé akce byly Lázně Luhačovice, a.s. Unikátní rekonstrukce, vysoký standard současného komplexu s přihlédnutím k technické náročnosti řešení předurčuje Dům Dušana Jurkoviče na „Stavbu století“ Lázní Luhačovic. Na přání účastníků konference byla pro velký zájem exkurze rozšířena na další zrekonstruované objekty.

Lázeňství a luhačovické konferenci zvlášť bude věnováno celé listopadové číslo

časopisu „FÓRUM architektury & stavitelství“, z produkce nakladatelství ARCH společnosti ABF Praha a.s., kde budou prezentovány ve zkrácené formě na konferenci prezentované přednášky.

Ing. Svatopluk Zídek, ČKAIT OK Karlovy Vary
Ing. Matylda Dufková, ČKAIT OK Zlín

DOPIS Z MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ ČR

Vážený pan
Ing. Václav Mach
předseda ČKAIT

Vážený pane předsedo,
v září tohoto roku jsem se účastnil mezinárodní konference „Balneologové, stavební inženýři a architekti zemí Visegrádské čtyřky“. Tato konference byla spoluorganizována Vaší komorou a zabývala se zejména novými požadavky na vybavenost a typologii lázeňských objektů. Jak jsem měl možnost osobně sledovat na účasti a zájmu širokého spektra posluchačů, konstatuji, že konference sklidila značný ohlas. I z mého profesního zaměření jsem si při této příležitosti značně rozšířil oblast poznání. Chci Vám tudíž, vážený pane předsedo, touto cestou poděkovat a těším se na příští podobná setkání, akcentující zejména stavební problematiku v lázeňských místech.

S pozdravem

Ing. Martin Kepřta
Ministerstvo zdravotnictví ČR
Český inspektorát lázní a zříděl

SDĚLENÍ AUTORIZAČNÍ RADY

Autorizační rada sděluje rozsah oprávnění: zabezpečení projektů a realizace plynárenských zařízení a některých vodohospodářských staveb a zařízení:

1. Zabezpečení projektů a realizace plynárenských zařízení

Podle organizačního začlenění plynovodů k jednotlivým oborům (v členění podle

zákona č. 360/1992 Sb.) jsou vnitřní instalace v budovách zahrnuty v oboru technika prostředí staveb – specializace zdravotně technické instalace – ZTI (autorizovaný technik), popřípadě technická zařízení (autorizovaný inženýr). Veškeré plynovody (výroba, rozvod, včetně všech technických a bezpečnostních opatření až po distribuci na odběrných zařízeních) jsou v oboru technologická zařízení staveb.

Při realizaci systémů pro plynárenství (vedení montážních prací) je vždy nutná autorizace v oboru technologická zařízení staveb, popřípadě technika prostředí staveb.

Na zpracování realizační dokumentace a dokumentace připojek se nutnost autorizace nevztahuje v souladu se zněním § 46a odst. 3 písm. a) zákona č. 50/1976 Sb., (stavební zákon v platném znění).

V rámci autorizace v oboru vodohospodářské stavby lze projektovat trubicí rozvody produktovodů.

Přitom pojem trubicí rozvody produktovodů v oboru vodohospodářských staveb nelze chápat širěji, než vyplývá ze zákona o vodách (č. 254/2001 Sb.) a ze zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích.

2. Rozsah činností v oboru technika prostředí staveb, specializace zdravotně technická instalace (ZTI):

Specializace autorizovaný inženýr (přiměřeně AT) v oboru technika prostředí staveb, specializace zdravotně-technická zařízení, případně technická zařízení, zahrnuje projektování a vedení montážních prací pro:

- Malé čistírny odpadních vod instalované do kanalizačních systémů jako typové výrobky, mající nezbytná osvědčení a dodavatelskou průvodní dokumentaci
- Požární vodovody, vnější, vnitřní, zavodněné, nezavodněné
- Technické a technologické vybavení pro domovní a neveřejné studny. Předmětem není vyhodnocení zdrojů vody, její kvalita, umístění studny a její stavební provedení (vodohospodářské stavby).

Z toho vyplývá, že typové odlučovače tuků a ropných látek, jsou-li umístěny v objektu a jsou-li součástí vnitřní nebo objektové kanalizace, patří do oboru technika prostředí staveb. Totéž platí pro malé čistírny odpadních vod pro rodinné domy.

Specializace AI (přiměřeně AT) v oboru vodohospodářské stavby zahrnuje projektování a vedení montážních prací, které souvisejí s vodohospodářským dílem vně budov, dále pak v rámci stavebních objektů pozemních staveb zahrnuje čistírny odpadních vod, které nemají charakter typizovaných výrobků

a zařízení, tj. nemají nezbytná osvědčení a dodavatelskou průvodní dokumentaci.

Ing. Jaromír Šišma a Ing. Jiří Kokoška
členové autorizační rady ČKAIT

VALNÉ HROMADY 2003

Út	14. 1.	Hradec Králové
St	15. 1.	Jihlava
Čt	16. 1.	České Budějovice
Po	20. 1.	Ústí nad Labem
Út	21. 1.	Olomouc
St	22. 1.	Zlín
Čt	23. 1.	Brno
Po	3. 2.	Karlovy Vary
Út	4. 2.	Praha
St	5. 2.	Liberec
Čt	6. 2.	Plzeň
Po	10. 2.	Pardubice
Út	11. 2.	Ostrava

Shromáždění delegátů: 22. 3. 2003

ADRESÁŘ ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ (STAV K 1. 11. 2002)

Kancelář ČKAIT Praha
Ing. Václav Mach, předseda ČKAIT
Ing. Lenka Zimová, ředitelka kanceláře
Ing. Jan Bedrníček, tajemník
Sokolská 15, 120 00 Praha 2
tel. číslo: 227 090 111, fax: 227 090 120
e-mail: ckait@ckait.cz
Internet: www.ckait.cz
číslo účtu: 109270792/0300

Informační centrum ČKAIT, s.r.o.
Marie Báčová, jednatelka společnosti
Ing. Václav Chalupa, jednatel společnosti
Sokolská 15, 110 00 Praha 1
tel. číslo: 227 090 211

e-mail: info@ckait.cz
Internet: www.ice-ckait.cz

Kancelář regionální sekce Praha – oblast Čechy
Sokolská 15, 120 00 Praha 2
tel. číslo: 227 090 111
e-mail: ckait@ckait.cz

Kancelář regionální sekce Brno – oblast Morava
Ing. Miroslav Loutocký, tajemník
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
tel. číslo: 545 574 310 a 545 212 123
e-mail: ckait@brno.anet.cz

Redakční rada ČKAIT
Ing. Miroslav Loutocký, předseda
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
tel. číslo: 545 574 310 a 545 212 123
e-mail: ckait@brno.anet.cz

EXPO DATA spol. s r.o.
smluvní vydavatel Z + i ČKAIT
Milan Kunčák, obchodní ředitel
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel. číslo: 541 152 565, fax: 541 159 368
e-mail: mkuncak@expodata.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Praha
Ing. Jaroslav Machek, přednosta oblasti
Sokolská 15, 120 00 Praha 2
tel. číslo: 227 090 111
e-mail: ckait@ckait.cz

Oblastní kancelář ČKAIT České Budějovice
Ing. Jiří Schandl, přednosta oblasti
Kněžská 19, 370 01 České Budějovice
tel. číslo: 386 352 881
e-mail: ckait@proactive.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Plzeň
Ing. Václav Klíma, přednosta oblasti
Hřmálého 37, 320 25 Plzeň
tel. číslo: 377 423 826
e-mail: ckaitplzen@iol.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Karlovy Vary
Ing. Svatopluk Zídek, přednosta oblasti
Penzion HESTIA, Stará Kysibelská 45,
360 09 Karlovy Vary
tel. číslo: 353 234 634
e-mail: ckait@iol.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Ústí nad Labem
Ing. Martin Mandík, přednosta oblasti
Hrnčířská 64/4, 400 01 Ústí nad Labem
tel. číslo: 475 220 137
e-mail: ckait-ul@iol.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Liberec
Ing. Bohumil Pech, přednosta oblasti
8. března 12, 460 01 Liberec
tel. číslo: 485 107 187
e-mail: ckaitlbc@volny.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Hradec Králové
Ing. Miroslav Ježek, CSc., přednosta oblasti

Jižní 870, 500 03 Hradec Králové
tel. číslo: 495 406 590
e-mail: ckaithk@hsc.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Pardubice
Ing. Vlastimil Moucha, přednosta oblasti
Masarykovo nám. 1484, 532 30 Pardubice
tel. číslo: 466 512 241 a 466 714 376
e-mail: ckait.pce@worldonline.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Brno
Ing. Miroslav Čermák, CSc., přednosta oblasti
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
tel. číslo: 545 574 310 a 545 212 123
e-mail: ckait@brno.anet.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Ostrava
Ing. Jan Merenda, přednosta oblasti
ul. 28. října 150, 702 00 Ostrava 2
tel. číslo: 597 577 132
e-mail: ckait-ov@mailcity.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Olomouc
Ing. Anežka Najdekrová, přednostka oblasti
Jungmannova 12, 772 00 Olomouc
tel. číslo: 585 227 097 a 585 224 345
e-mail: ckait-ol@volny.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Zlín
Ing. Matylda Dufková, přednostka oblasti
nám. T.G. Masaryka 1281, 760 00 Zlín
tel. číslo/fax: 577 431 318,
tel. číslo: 577 598 460
e-mail: ckait-zlin@avonet.cz

Oblastní kancelář ČKAIT Jihlava
Ing. Jan Konícar, přednosta oblasti
Seifertova 43, 586 01 Jihlava
tel. číslo: 567 331 315 a 567 331 316
e-mail: CKAITjihlava@seznam.cz

OZNÁMENÍ ČLENŮM OBLASTI BRNO

Administrativní podlaží domu ČKAIT na Vrchlického sadu 2 v Brně prochází v době od 6. 1. do 30. 4. 2003 rekonstrukcí. Kontaktní místo pro členy zůstává na Vrchlického sadu 2 v Brně, přízemí vpravo, telefon: 545 574 310, e-mail: ckait@brno.anet.cz, www.ckait.cz.

Z důvodů stěhování a příprav pro rekonstrukci bude provoz OK Brno omezen od 16. 12. 2002 do 6. 1. 2003.

PROJEKT SYSTÉM JAKOSTI ČKAIT ČSN EN ISO 9000:2001

Vydání nových norem EN ISO 9000:2000, jež ukončily platnost stávajícího systému jakosti a jeho certifikace s tím, že platnost certifikátů vydaných podle soustavy ČSN EN ISO 9001/2 končí definitivně dnem **15. 12. 2003**, vedla k nutnosti ukončit distribuci stávajícího Projektu systém jakosti ČKAIT ČSN EN ISO 9001/2 ke 30. 6. 2002. Současně skončila i průběžná aktualizace těchto podkladů předávaných firmám, které uzavřely s ČKAIT (v zastoupení IC ČKAIT s.r.o.) smlouvu.

Na podzim roku 2001 bylo rozhodnuto o vypracování podkladů II. generace Projektu systém jakosti ČKAIT. Po konzultaci skladby systému v pracovní skupině v červnu 2002 byly dopracovány podklady v I. verzi, několikrát připomínkovány a tato verze je zpracována v následující skladbě na novém CD pod názvem „Projekt systém jakosti ČKAIT ČSN EN ISO 9000:2001“. Upozorňujeme tímto všechny zájemce, že **distribuce nového CD byla zahájena dne 8. října 2002.**

Veškerou správu Projektu systém jakosti ČKAIT ČSN EN ISO 9000:2001 zajišťuje pro ČKAIT

Informační centrum ČKAIT s.r.o., Praha 1, Ostrovní 8, IČO 25930028, se sídlem Praha 2, Sokolská 15.

Konkrétní úkoly zajišťuje v celostátní působnosti **Poradenské středisko systému jakosti ČKAIT** se sídlem **Hradec Králové 3, Jižní 870.**

Poradenské středisko je zřízeno při Informačním centru ČKAIT v Hradci Králové. Středisko sídlí v budově Hradeckého stavebního centra, a.s., Hradec Králové 3, Jižní 870. Otevřeno pro veřejnost má Po a St 8.00 – 17.00 hod., jinak na telefonickou domluvu. Tel.: 495 410 590, e-mail: ckaithk@hsc.cz. Veškerý kontakt se zájemci zajišťuje tajemník střediska – **Ing. František Bartoň.**

Cena za poskytnutí podkladů Projektu SMJ byla stanovena na základě rozhodnutí představenstva ČKAIT v následující výši:

Výše uvedená informace se týká i účastníků I. generace Projektu SJ ČKAIT, s nimiž již byla uzavřena smlouva. Těm budou dle rozhodnutí představenstva ČKAIT poskytnuty nové podklady za zvýhodněných podmínek, tj. za sníženou cenu **5 000,- Kč + DPH**. U nových zájemců, firem, u nichž autorizované osoby jsou buď přímo majiteli jako OSVČ, společníci či akcionáři, členy statutárních orgánů těchto firem, nebo jejich odpovědnými zástupci pro činnost dle Živnostenského zákona, byla stanovena smluvní cena **20 000,- Kč + DPH**

za poskytnutí podkladů na CD a všech potřebných služeb.

Detailní informace o nové verzi Projektu systém jakosti ČKAIT budou uveřejněny v samostatné vložce Zpráv a informací ČKAIT.

Ing. Vladimír Blažek, CSc.

PRÁVNÍ PŘEDPISY DŮLEŽITÉ Z HLEDISKA VÝSTAVBY

Základními právními předpisy ve výstavbě jsou předpisy stavebního práva, které tvoří základní zákonný rámec ochrany veřejných zájmů v této oblasti: stavební zákon a jeho prováděcí předpisy. Správní řízení ve věci speciálních staveb upravují další právní předpisy, které jsou ve vztahu ke stavebnímu zákonu předpisy zvláštními (speciálními). Pojem veřejný zájem současný český právní řád často používá, žádný z právních předpisů však neobsahuje jeho definici. Podle Slovníku českého práva (LINDE Praha, 1999) je veřejný zájem opakem soukromého zájmu. Jde o takový zájem (zájmy), jež by bylo možno označit za obecně či veřejně prospěšné zájmy, jejichž nositeli jsou blíže neurčené, rámcově determinovatelné okruhy či společenství osob, jako tzv. veřejnost, popř. zájmy, u nichž jde o tzv. zájmy společnosti (celospolečenské zájmy). Veřejné zájmy souvisí s režimem soukromého práva, jakož i s postavením, posláním a úkoly orgánů veřejné moci.

V právním řádu Evropských společenství definuje požadavky veřejného zájmu ve výstavbě Směrnice Rady 89/106/EHS z 21. 12. 1998 o stavebních výrobcích jako odpovědnost za to, aby pozemní a inženýrské stavby byly navrhovány a prováděny tak, aby neohrožovaly bezpečnost osob, domácích zvířat a majetku, zajišťovaly ochranu zdraví, trvanlivost, úspory energie, ochranu životního prostředí, případně další důležitá hlediska. Podle vyhlášky MMR č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, musí být při umísťování staveb a jejich začleňování do území respektována omezení, vyplývající z právních předpisů chránících veřejné zájmy.

Tzv. evropský kontinentální právní systém se člení na dva velké podsystémy: právo veřejné a právo soukromé. Toto členění má historické kořeny v římském právu (rolišující *ius publicum* a *ius privatum*). Veřejné právo se vyznačuje především tím, že je v něm jeden

subjekt práva podřízen druhému (princip subordinace). Veřejnoprávní a soukromoprávní úprava se rozlišuje mírou ingerence státu do občanské společnosti a vztahem subjektů práva. V oblasti práva soukromého je ingerence státu minimální a panuje zde rovnost subjektů (princip ekvivalence). Pro veřejnoprávní úpravu jsou charakteristické kategorické, kogentní právní normy; pro soukromoprávní úpravu právní normy dispozitivní. Základem práva veřejného je právo ústavní, dále se k němu počítá právo správní, finanční, právo sociálního zabezpečení, právo trestní a procesní. Základem práva soukromého je právo občanské. Dále se do něho zahrnuje právo obchodní, pracovní a rodinné. Vedle odvětví práva veřejného a soukromého existují také právní odvětví smíšená, např. právo živnostenské.

Vydavatelství ABF, a. s., vydala v říjnu 2002 v edici Stavební právo publikaci JUDr. Ivany Štenglové, CSc., Soubor předpisů soukromého stavebního práva. Již v názvu publikace je zaveden zatím nepříliš používaný termín – soukromé stavební právo. Jeho použití nám také umožňuje lépe vymezit druhou stranu právních vztahů ve výstavbě – veřejné stavební právo. Pod pojem soukromé stavební právo zařazuje autorka publikace především právní předpisy regulující smluvní a další závazkové vztahy ve výstavbě. Základními právními předpisy upravujícími závazkového vztahy ve výstavbě jsou obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb., v aktuálním znění) a občanský zákoník (zákon č. 40/1964 Sb., v aktuálním znění). Obchodní zákoník je ve vztahu k občanskému zákoníku zvláštním právním předpisem, zatímco občanský zákoník má ve vztahu k zákoníku obchodnímu povahu předpisu obecného. Občanský zákoník upravuje majetkové a další vztahy fyzických a právnických osob, vztahy mezi těmito osobami a státem. Obchodní zákoník upravuje postavení podnikatelů, obchodní závazkové vztahy i některé jiné vztahy související s podnikáním. V České republice je zatím aplikovatelnost obchodních zvyklostí malá, zejména s ohledem na krátkou dobu fungování tržního prostředí a volné soutěže. Obecně platí, že základ právní úpravy závazkových vztahů ve výstavbě je obsažen v občanském zákoníku a obchodní zákoník tuto úpravu doplňuje, popřípadě nahrazuje či vylučuje v případech, kdy si zvláštnosti obchodních vztahů takové odchylky vynucují.

Vedle vybraných ustanovení občanského a obchodního zákoníku zařadila autorka do publikace Soubor předpisů soukromého stavebního práva také celé aktuální znění zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Veřejné zakázky jsou zakázky hrazené z veřejných rozpočtů, tj. z prostředků státního rozpočtu, státních fondů, z příspěvků mezinárodních organizací nebo z rozpočtů krajů a obcí.

Můžeme tedy shrnout, že omezení a povinnosti ukládané státem z důvodu veřejného zájmu účastníkům procesů ve výstavbě jsou obsaženy ve stavebním zákoně a jeho prováděcích předpisech, tj. v předpisech veřejného stavebního práva. Vztahy mezi jednotlivými účastníky výstavby řeší předpisy soukromého stavebního práva.

Z výše uvedeného vyplývá, které právní předpisy mají v procesech ve výstavbě rozhodující význam. K nim je třeba přiřadit ještě právní oblast, zabývající se technickými požadavky na výrobky, tj. zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, v platném znění a velký počet jeho prováděcích předpisů – nařízení vlády stanovující technické požadavky pro jednotlivé oblasti výrobků. Z nich je pro výstavbu nejvýznamnější NV č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky. Tímto nařízením vlády bylo zrušeno NV 178/1997 Sb., ve znění NV č. 81/1999 Sb. Procesů ve výstavbě se týkají také další nařízení vlády, vztahující se na výrobky, které se zabudovávají do staveb (např. výtahy, teplovodní kotle, jednoduché tlakové nádoby aj.). Zákon č. 22/1997 Sb., ve znění zákona č. 71/2000 Sb., 102/2001 Sb. a 205/2002 Sb., upravuje „způsob stanovování technických požadavků na výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, popřípadě jiný veřejný zájem (dále jen oprávněný zájem)“. § 1 písm. a) upravuje také práva a povinnosti osob pověřených k činnosti podle tohoto zákona, které souvisí s tvorbou a uplatňováním českých technických norem nebo se státním zkušebnictvím.

Poznámka:

Zákon č. 22/1997 Sb. tak před nás staví další terminologickou hádanku. V původním znění obsahoval pouze termín „oprávněný zájem“, který nedefinoval; při novele bylo nahrazeno písm. a) § 1 novým textem, obsahujícím pojem „veřejný zájem“, text v závorce ale zůstal zachován. V tomto případě nám nepomohou ani právní slovníky, které znají a vysvětlují pouze pojem „oprávněný dědic“ a „oprávněný občan“, nikoliv „oprávněný zájem“.

Právní oblast zabývající se technickými požadavky na vybrané výrobky představuje

transpozici předpisů Evropského společenství do právního řádu ČR, tedy jednu z povinností, kterou musí Česká republika splnit podle smlouvy o přistoupení k EU v předstupu období. Oblast, na kterou se předpisy o technických požadavcích vztahují, se nazývá regulovaná oblast a dotčené výrobky se nazývají stanovené výrobky.

Informační centrum ČKAIT vydává v roce 2002 publikaci České technické normy ve výstavbě, autorů Ing. Miroslava Ježka, CSc., Ing. Luboše Keima, CSc., a Ing. Ludmily Kratochvílové, zabývající se vývojem technické normalizace v České republice, tvorbou norem, evropskou a mezinárodní spoluprací na tomto poli, přebíráním evropských norem do soustavy českých technických norem, vztahem ČSN a vyhlášek o technických požadavcích na výstavbu, významem a použitím harmonizovaných norem a určených norem. Přílohy publikace tvoří plně aktuální znění zákona č. 22/1997 Sb., NV č. 163/2002 Sb. a NV č. 190/2002 Sb., seznam nařízení vlády vydaných k zákonu č. 22/1997 Sb. Publikace byla zařazena do ediční řady A – základní knižnice odborných činností ve výstavbě a je automaticky zasílána všem členům ČKAIT.

Marie Báčová
Informační centrum ČKAIT

TISKOVÁ ZPRÁVA O VYHLÁŠENÍ VEŘEJNÉ SBÍRKY NA ZÁCHRANU ARCHIVU ARCHITEKTURY A STAVITELSTVÍ

Člověk bez paměti je odkázán na milosrdenství okolí. Profese bez paměti je vystavena trnitě cestě pokusů a omylů.

Pod 313 centimetry kalné hnědé vody zmizely plány, skici, modely a fotografie umu českých stavitelů a architektů 19. a 20. století, uložené v depozitářích oddělení architektury a stavitelství Národního technického muzea v karlínské Invalidovně. Povodeň zasáhla zhruba 70 % archivních fondů. Pro budoucnost se je podařilo zachránit téměř okamžitým zamražením díky obětavé práci zaměstnanců a dobrovolníků.

Oddělení architektury a stavitelství jako takové bude pokračovat ve své základní činnosti. Na obnovu zasažených archiválií však bude dlouhodobě potřebovat nejen

morální podporu odborné obce, ale především materiální, technickou a finanční pomoc.

Z iniciativy profesních sdružení NČA, ČKA, ČKAIT, ČSSI, Svazu podnikatelů ve stavebnictví, NTM a Obce architektů byl založen zvláštní bankovní účet vedený u ČSOB, a.s., Praha, č. ú. 44222/0300, na podporu obnovy poškozených archiválií, plánů, fotografií a modelů.

Prostředky z tohoto účtu budou určeny na konkrétní konzervátorské a restaurátorské práce, případně na vybavení a materiál pro tyto práce nezbytný. Garanty účelného čerpání budou zástupci profesních sdružení, která tuto výzvu iniciovala.

Prosíme všechny, jimž není lhostejný osud těchto sbírek, aby přispěli na účet č. 44222/0300 u ČSOB, a.s., Praha, který byl pro tyto účely založen Nadací české architektury.

Bližší informace u ředitelky Nadace české architektury Ing. Marie Krátké, tel.: 224 939 292, e-mail: nca@nca.info a na webových stránkách NČA <http://www.nca.info>.

Využívání prostředků můžete též sledovat průběžně na webových stránkách NČA.

Ing. arch. Petr Krajčí
vedoucí oddělení architektury a stavitelství
Národního technického muzea
Ing. arch. Ivan Vavřík
předseda Správní rady
Nadace české architektury

STAVEBNÍ ZÁKON (ZÁKON Č. 50/1976 SB., O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍM ŘÁDU) A JEHO NOVELY

Parlament České republiky přijal v září 2002 novelu stavebního zákona v rámci celého balíčku úprav právních předpisů navrhovaných a přijímaných „s ohledem na potřebu bezodkladné obnovy území postiženého povodněmi“ ve stavu vyhlášení legislativní nouze. V některých sdělovacích prostředcích byla tato novela mylně prezentována jako přijetí nového stavebního zákona, který ministerstvo pro místní rozvoj připravuje.

Tzv. povodňová novela stavebního zákona upravuje tři věcné oblasti stavebního práva v souvislosti s ochranou veřejných zájmů.

Za prvé řeší provádění změn územně plánovacích dokumentací, ke kterým je třeba přistoupit v důsledku živelních pohrom a náhlých havárií v území. Na základě přijaté novely (nový § 31a vložený za § 31) může příslušný orgán zrušit územně plánovací dokumentaci pro území dotčené záplavami; v tomto případě je orgán územního plánování povinen pořídit odpovídající změny územně plánovací dokumentace tak, aby tato dokumentace mohla být uplatňována v celém rozsahu.

Poznámka:

Orgány územního plánování ve smyslu vyhlášky č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci (tato vyhláška nahradila vyhl. č. 131/1998 Sb.), v rámci přípravných prací shromažďujících dostupné informace o stavu území (včetně stanovených záplavových území), stanovená záplavová území jsou rovněž zakreslována do výkresu limitů využití území vyplývajících z právních předpisů a správních rozhodnutí. V této souvislosti je třeba upozornit na skutečnost, že v souvislosti se změnou terminologie v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), se zátopová území nadále označují jako záplavová, na což reaguje i připravovaná novela vyhlášky č. 135/2001 Sb. Územně plánovací dokumentace musí být dohodnuta s dotčenými správními úřady, tedy i vodoprávními úřady, které záplavová území stanoví.

Za druhé: Pro řízení související s povolením stavby zničené živelní pohromou bylo povodňovou novelou přijato omezení okruhu účastníků územního řízení pouze na ty osoby, jejichž vlastnická práva by mohla být povolovanou stavbou dotčena; v územním řízení zůstávají jeho účastníky obce. Prakticky to znamená, že v případě obnovy staveb zničených živelní pohromou neplatí odst. 3 § 34 stavebního zákona („Účastníkem každého územního řízení je obec a dále ten, komu zvláštní zákon toto postavení přiznává.^{1b/4}“), tj. z územního řízení se vylučují občanská sdružení.

Za třetí: Poslední změna přijatá povodňovou novelou stavebního zákona se týká výjimek ze stavebního řádu (části druhé stavebního zákona), které „zakládají oprávnění vlastníků ohrožených či poškozených pozemků a staveb, jakož i stavebních úřadů, zjednodušit postupy a řízení podle stavebního zákona, ke kterým dochází v souvislosti s nutností odstraňování důsledků povodní“ (důvodová zpráva k povodňové novele stavebního zákona předložená poslanecké sněmovně). Úlevy při živelních pohromách a při náhlých haváriích staveb řešila i dříve platná úprava stavebního práva, a to v § 49 vyhlášky č. 132/1998 Sb. Důvodová zpráva označuje za závadu, že uvedená úprava byla obsažena pouze ve vyhlášce a nebyla přímo v zákoně. Stanovisko MMR k této úpravě uvádí, že se „v případě vyhl. č. 132/1998 Sb.

jedná o úpravu podzákonou, která nedávala stavebním úřadům možnost regulovat obnovu staveb zničených povodněmi a byla mnohdy aplikována s určitými rozpaky; možná proto, že se stavební úřady a obce s tak rozsáhlou pohromou dosud nesetkaly; naléhavost obnovy území a staveb a potřeba právních nástrojů její regulace vyžadují, aby odpovídající právní úprava byla přímo v zákoně". Proto byl do stavebního zákona vložen nový paragraf č. 137a Výjimky ze stavebního řádu.

Je třeba dodat, že úprava daná vyhláškou č. 132/1998 Sb. byla v praxi uplatněna v souvislosti s povodněmi v r. 1997 a 1998. Prováděcí vyhláška ke stavebnímu zákonu má obecně závaznou platnost stejně jako vlastní zákon. V případě této části povodňové novely se jedná o nestandardní legislativní postup, vyvolaný spíše popovodňovou atmosférou a snahou nového vedení ministerstva pro místní rozvoj a poslanecké sněmovny (proč

navíc stav legislativní nouze, když řešení obsahovala platná vyhláška) se „zviditelnit“ v rámci podpory a pomoci urychlené obnově postižených území.

Popsaná povodňová novela stavebního zákona, přijatá zákonem č. 422/2002 Sb., je zatím poslední novelou zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Stavební zákon prošel za dobu své platnosti od r. 1976 celou řadou velkých (přímých) a malých (nepřímých, přijímaných v souvislosti s úpravami jiných zákonů) novel. V tabulce je uveden jejich přehled.

Změny se dotkly také prováděcích předpisů stavebního zákona. Vyhláška MMR ČR č. 131/1998 Sb. byla zrušena a nahrazena v souvislosti s novým územním uspořádáním státu novou vyhláškou MMR č. 135/2001 Sb., o územních plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. Také

vyhláška ministerstva hospodářství č. 174/1994 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, byla nahrazena novou vyhláškou MMR č. 369/2001 Sb. Na základě zmocnění daného § 143 odst. 4 písm. c) stavebního zákona vydalo ministerstvo zemědělství vyhlášku č. 433/2001 Sb., o technických požadavcích pro stavby pro plnění funkce lesa (s účinností od 1. 1. 2002) a vyhlášku č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby pro zemědělství (s účinností od 1. 6. 2002).

Informační centrum ČKAIT vydalo v r. 1998 po velké novele stavebního zákona (provedené zákonem č. 83/1998 Sb.) spojené s novelizací jeho prováděcích předpisů úplné znění stavebního zákona a vyhlášek č. 131/1998 Sb., 132/1998 Sb., a 137/1998 Sb. v publikaci, kterou obdrželi

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), nabyt účinnosti dnem 1. 10. 1976. Změny a doplnění stavebního zákona byly uskutečněny právním předpisem

1.	137/1982 Sb.,	kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost městských národních výborů na některých úsecích státní správy s účinností od 1. 1. 1983
2.	103/1990 Sb.,	novelou hospodářského zákoníku s účinností od 1. 5. 1990
3.	425/1990 Sb.,	o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících s účinností od 24. 11. 1990
4.	262/1992 Sb.,	novelou stavebního zákona s účinností od 1. 7. 1992
5.	43/1994 Sb.,	kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 21. 3. 1994
6.	19/1997 Sb.,	o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní a o změně a doplnění zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů s účinností od 26. 2. 1997
7.	83/1998 Sb.,	kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a o změně a doplnění některých dalších zákonů s účinností od 1. 7. 1998
8.	197/1998 Sb.,	úplné znění právního předpisu č. 50/1976 Sb., publikované v částce č. 64/1998
9.	95/2000 Sb.,	nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000 ve věci návrhu na zrušení § 78 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů s účinností od 31. 12. 2000
10.	96/2000 Sb.,	nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000 ve věci návrhu na zrušení § 139 písm. c) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů s účinností od 21. 4. 2000
11.	132/2000 Sb.,	o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze s účinností od 1. 1. 2001
12.	151/2000 Sb.,	o telekomunikacích a o změně dalších zákonů s účinností od 1. 7. 2000
13.	239/2000 Sb.,	o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů s účinností od 1. 1. 2001
14.	59/2001 Sb.,	kterým se mění zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů s účinností od 19. 2. 2001
15.	109/2001 Sb.,	úplné znění právního předpisu č. 50/1976 Sb., publikované v částce č. 43/2001
16.	254/2001 Sb.,	o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) s účinností od 1. 1. 2002
17.	320/2002 Sb.,	o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, publikovaný v částce č. 117/2002, s účinností od 1. ledna 2003
18.	405/2002 Sb.,	nález Ústavního soudu ze dne 13. srpna 2002
19.	422/2002 Sb.,	kterým se mění zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu

všichni členové komory. Vzhledem k tomu, že toto vydání stavebního zákona bylo v první polovině letošního roku rozebráno a s ohledem na množství provedených novelizací, přistoupilo Informační centrum v červenci 2002 k dalšímu vydání úplného znění stavebního zákona podle stavu k 18. 7. 2002 (tj. podle stavu po novele provedené zákonem č. 320/2002 Sb.). Publikace byla vydána v srpnu 2002. Obsahuje vedle plného znění stavebního zákona také plné znění prováděcích vyhlášek č. 132/1998 Sb., 137/1998 Sb., 135/2001 Sb., 369/2001 Sb., 433/2001 Sb. a 191/2002 Sb. Následující dvě novely provedené zákonem č. 405/2002 Sb. a 422/2002 Sb. byly vloženy do dodatku k této publikaci, který je její součástí. Členové ČKAIT, kteří si publikaci zakoupili bez uvedené vložky, si ji mohou vyžádat v Informačním centru nebo v Oblastních kancelářích ČKAIT, případně si ji nechat zaslat na svou e-mailovou adresu. Další možnost, jak mít průběžně k dispozici aktuální plné znění stavebního zákona, jeho prováděcích předpisů a předpisů, které jsou ve vztahu ke stavebnímu zákonu předpisy speciálními (jimi se řídí speciální stavební úřady), včetně dalších souvisejících předpisů, nabízí CD ROM STAVEBNÍ KODEX, vydávaný 3x ročně.

Pokračuje také příprava nového stavebního zákona, v letošním roce především přípravou návrhů jeho prováděcích předpisů. Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě má v tomto případě postavení neopominutelného účastníka legislativního procesu. Lze vyslovit jen velmi obecný předpoklad, že nový stavební zákon bude přijat v roce 2003.

Marie Báčová
Informační centrum ČKAIT

ČINNOST ODPOVĚDNÉHO ZÁSTUPCE FIRMY

Tento dotaz se poměrně často vyskytuje na oblastních kancelářích. Uveřejňujeme jeden z posledních dotazů a odpověď pro informaci našim členům.

Dotaz:

V současnosti řeším v praxi problém odpovědného zastoupení. Pokud je to možné, prosím o „rychlé“ informace ohledně orientace v problematice. Budu ovšem vděčný i za obsáhlejší odpověď odborníků.

1. Existuje nějaký vzor pracovní smlouvy pro odpovědného zástupce s rozvedením konkrétních případů rozdělení kompetencí a odpovědnosti s jednatelem firmy? Příručka Autorizovaný inženýr a technik v procesu výstavby je v současnosti zastaralá a uvádí se na str. 34. odst. 3, 6, 1c – pracovní smlouva musí obsahovat vyjasnění pracovních právních vztahů, vzhledem k výkonu činnosti autorizované osoby, ale neuvádí se jak – příklad není uveden.
2. Jestliže je AT na ŽÚ zapsán jako odpovědný zástupce firmy, ale je ve firmě zaměstnán jen s pracovní smlouvou na projektanta, bez zvláštní smlouvy nebo dodatkem o odpovědném zastoupení, není to zřejmě v pořádku. Jak by správně měly být upraveny pracovní právní vztahy s projektantem? Představenstvo společnosti zřejmě zneužívá jména odpovědného zástupce, aniž by mělo snahu vymezit kompetence a sjednat odměnu za odpovědné zastoupení.
3. Jaká odměna je přiměřená pro odpovědného zástupce u stavební firmy do 20 pracovníků?
4. Za co konkrétně odpovídá odpovědný zástupce u stavební firmy, která v SRN realizuje hrubou stavbu ve formě subdodávky? Za co odpovídá, jestliže stavební firma dodává jen komponenty hrubé stavby – panely, stropy, krov, krytinu... – a montáž realizuje německá firma?

Odpověď:

Odpovědný zástupce firmy:

Živnostenský zákon definuje tento vztah jako pracovní právní poměr. Domníváme se, že se jedná o výkon svobodného povolání a je možno použít Obchodního zákoníku § 30 odst. 2 proto, že pracovní právní vztah vylučuje výkon svobodného povolání. Aktuální vzory vydala firma Dashöfer ve své tzv. modré řadě, ovšem upozorňujeme, že slouží pouze jako model a každý konkrétní případ má specifické podmínky. Jedná se o standardní zaměstnanecký vztah. Nejedná se o právní vztah speciální, ve kterém je nutno definovat vybrané činnosti ve smyslu SZ, které mají být tímto vztahem ošetřeny, zpravidla se jedná o ověřování (razítkování) dokumentace staveb. V tomto případě to má být dokumentace, na které se odpovědný zástupce podílí. Současně má být hodnoceno riziko z odpovědnosti a způsob pojištění rizika.

V této souvislosti omezuje ŽZ výkony odpovědného zástupce pouze na 2 firmy (mimo firmu autorizované osoby).

Z informací, které máme od České komory autorizovaných architektů Praha, Josefská 6, 118 00 Praha 1, je nám známo, že zpracovali více typů Konkrétních smluv a je možno, vzhledem k jejich zkušenostem, návrh Konkrétní smlouvy s nimi konzultovat (JUDr. Plos, tel.: 257 532 186).

K Vaším konkrétním dotazům:

Ad 1 – vysvětleno v úvodu

Ad 2 – dtto, praxe, kterou popisujete, je nevyhovující.

Ad 3 – výše odměny odvisí od počtu případů, časové náročnosti a dohodnuté hodinové sazby.

Ad 4 – firma odpovídá za certifikovanou kvalitu dodávaných komponentů, in situ, na adrese odběratele, který musí převzít a protokolárně potvrdit převzetí dílů v kvalitě a stavu dle smlouvy. Vzhledem k tomu, že se jedná o firmu subdodavatelem, která dodává pouze stavební díly, je nutno rozlišit, kdo díly navrhl a specifikoval pro dané technické použití. Pokud tato osoba, a tak to vyplývá z Vašeho textu, je mimo Vaši firmu, tj. mimo objem plnění Vaší firmou, potom tato firma je odpovědným zástupcem, garantujícím vhodnost a technické vlastnosti dílů pro daný konstrukční případ. Smluvně má být ošetřeno, že německý partner je poučen a odpovídá za správný transport na staveništi, manipulaci a uložení dílů.

Ing. Miroslav Loutocký
tajemník RS ČKAIT Brno

PROJEKTOVÁ DOKUMENTACE PRO PROVÁDĚNÍ STAVEB

V současné době neexistuje žádný právní předpis, který by určoval rozsah a obsah projektové dokumentace pro realizaci stavby. Poslední taková vyhláška, bývalého federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj č. 105 z roku 1981 o dokumentaci staveb a následné novelizace, velmi podrobně určovala rozsah prováděcí projektové dokumentace (projektové dokumentace pro realizaci stavby). Tyto požadavky byly poplatné pojetí výstavby své doby. Doby, která byla charakterizována absolutním diktátem výroby, kdy v rámci soustavy plánovitého řízení socialistického hospodářství monopolní dodavatelské podniky vyžadovaly velmi podrobné zpracování prováděcí dokumentace. Je zcela logické, že po zásadních změnách našeho stavebnictví, po privatizaci státních stavebních podniků, kdy centrální plánování se stalo historickým anachronismem, pozbyla takto chápáná vyhláška svého významu a vytratila se.

Dnešní stav charakterizuje zcela opačný přístup dodavatelských firem. Převažuje obrovská nabídka stavebních činností.

Stavební firmy se ve snaze získat zakázku předhánějí ve vstřícnosti a jsou schopné realizovat stavbu za každých podmínek. Sen architektů a technických projektantů se zdá být naplněn, o vše co si vymyslí a nakreslí je ze strany dodavatelů zájem. Proto je také vidět kolem nás nevídané množství nových staveb od rodinné zástavby až po velké průmyslové komplexy. Stavby architektonicky zdařilé a naopak. Stavby technicky dokonalé a také naopak.

Komerční tlaky působí nemilosrdně tvrdě. Každá stavební firma má v konkurenčním prostředí pro svou existenci těžké podmínky. Ve snaze získat zakázku za každou cenu uzavírá kontrakty o dodávce stavby i na základě pro tento účel nedostatečně zpracované projektové dokumentace. Protože dodavatelé stejně jako tržně se chovající projektanti nejsou vázáni žádnými předpisy, které by určovaly hloubku a rozsah projektové dokumentace, tak se často realizuje stavba, a to i složitá, dle dokumentace pro stavební povolení.

Toto podcenění dokumentace pro provedení stavby vede při vlastní realizaci k improvizacím přímo na stavbách, což bývá běžné, ale technická nedořešení mnohdy znamenají změny oproti ověřené dokumentaci stavebním úřadem. Z toho plynou dodatečné úpravy projektové dokumentace stavby před jejím dokončením a často dochází k nedodržení původního záměru architekta. V horších případech dochází i k vážnému poškození konstrukce stavby a tak k ohrožení bezpečnosti obyvatel. Příklady jsou.

Absence předpisu obsahu DPS prozrazuje, že ani projektant nemá v současné době žádný právní předpis, který by mu mohl usnadnit práci při zpracování dokumentace pro provedení stavby. Přitom naše odborné školství produkuje mimo jiné i odborníky právě pro vyhotovování realizační dokumentace (DPS – dokumentace pro provedení stavby). Tato jejich kapacita ale není v praxi zcela využita.

Stavebník je na zpracovatele projektové dokumentace zcela odkázán. Protože nemá možnost si hloubku dokumentace ověřit, musí věřit projektantovi i dodavateli, že hloubka zpracování dokumentace je optimální a nikterak vlastní realizaci stavby neohrozí. Což může být někdy osidlné.

Vyplývá tak nutnost, že je potřebné rozšířit naši právní normu o vyhlášku, která by určovala rozsah a obsah dokumentace pro provádění staveb a tuto zakomponovat do novelizované vyhlášky o dokumentaci staveb. Nejde o vzkříšení starých duchů, ale o prokazatelně vyvolanou potřebu. Jde o zajištění přehledu v projektové práci a orientaci projektantů, o ulehčení práce dodavatelům stavby a také umožnit stavebníkům předepsaný rozsah projektové dokumentace vyžadovat. Samozřejmě to

bude platit pouze pro státní zakázky, ale „moudrému napověz“.

Důležitá je také část vyhlášky, která se bude zabývat rozsahem dokumentace pro výběr dodavatele a která velmi úzce s dokumentací pro provádění staveb souvisí. Zákon č. 199/1994 Sb., o veřejných zakázkách tuto věcnou náplň neřeší. Zkušenosti ukazují, že čím bude rozsah této poptávkové dokumentace podrobnější (úroveň DPS rozšířená o výkaz výměr), tím bude snadnější uzavřít s potenciálním dodavatelem pevnou smlouvu o dodávce prací se závaznou cenou.

Tyto zkušenosti vedly MMR, aby se za garance Společnosti pro stavební právo a ČSSI jako první krok připravila novela všeobecně obchodních podmínek, určující obsah a rozsah projektové dokumentace. Tento předpis by se stal po nabytí platnosti nového stavebního zákona součástí připravované vyhlášky o dokumentaci staveb.

Při ČSSI byl jmenován pracovní tým zkušených odborníků, projektantů velkých investičních celků, kteří se zabývají věcnou přílohou těchto obchodních podmínek. Požadavek je, aby výsledná práce byla kompatibilní jak s návrhem novelizovaného stavebního zákona, honorářovým řádem, katalogem a měla návaznost na vyhlášky stávající. Je samozřejmě nutné přihlídnout i k nadnárodním předpisům s ohledem na náš vstup do EU. V přílohách budoucí vyhlášky se musí velmi citlivě stanovit předepsaný obsah a rozsah, nesmí se překročit jeho optimum, protože by to mohlo vést ke kontraproduktivnímu přístupu některých stavebníků.

Koncem roku 2001 předali projektanti, stavaři a odborní specialisté své představy o náplni a rozsahu příloh takovéto vyhlášky. Od počátku letošního roku probíhala odborná oponentace všech zúčastněných profesí. Jejich konkrétní připomínky byly po vzájemné diskusi do výsledného návrhu zapracovány.

Návrh vyhlášky o dokumentaci staveb byl v těchto dnech předložen na MMR v členění, které je rozděleno na 5 základních kapitol:

A) Územně technická dokumentace stavby

Tato dokumentace ověřuje úplnost a správnost navrhovaného územně technického řešení, umístění stavby, vliv na životní prostředí a její účelové a kapacitní vymezení (§ 3 a § 4 vyhláška č. 132/1998 Sb.). Musí řešit celkové situování stavby a její vliv na okolí, zejména z hlediska souladu s podmínkami a limity územně plánovací dokumentace. Je zde nutné respektovat požadavky příslušných právních předpisů (vyhlášky č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu apod.).

Dokumentace slouží jako podklad pro zpracování projektové dokumentace stavby předkládané ke stavebnímu řízení.

Kap. I. Rozhodnutí o umístění stavby (RS)

Rozsah a obsah dokumentace musí umožnit stavebnímu úřadu zajistit vzájemný soulad předložených stanovisek dotčených orgánů státní správy vyžadovaných zvláštními předpisy.

Dokumentace prokazuje, že je dodržen soulad s cíly a záměry územního plánování, včetně architektonických a urbanistických hodnot v území a že jsou dodrženy veškeré požadavky k ochraně zdraví a životního prostředí.

B) Projektová dokumentace stavby

Dokumentace určuje dispoziční řešení stavby, její účel, funkci a rozsah. Určuje provozní nároky a účinky, náklady a dobu trvání stavby ve všech jejích účelově vymezených částí.

Kap. II a. Dokumentace k ohlášení stavby (DOS)

Vztahuje se na drobné stavby definované zákonem, nebo stavby, které nemění vzhled stávající stavby, nezasahují do nosné konstrukce a které nemění způsob užívání stavby.

Kap. II b. Dokumentace pro zkrácené stavební řízení (DŽŘ)

Projekt předkládá projektovou dokumentaci stavby zpracovanou s podrobností obsahu, který odpovídá dokumentaci pro stavební povolení. Musí být využitelná pro účel stavebního řízení, které bude probíhat ve zkrácených lhůtách.

Rozsah této dokumentace musí být pro vybrané stavby stanoven a ověřen nově vytvořeným institutem – „autorizovaným inspektorem“.

Kap. III. Dokumentace pro stavební povolení (DS)

Slouží jako podklad pro ověření úplnosti, správnosti a realizovatelnosti navrhovaného řešení. Řešení musí dodržet podmínky, které jsou stanoveny v rozhodnutí o umístění stavby, obecné a zvláštní požadavky na bezpečnost a užitné vlastnosti staveb a jejich částí podle příslušných právních předpisů (vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, a vyhláška č. 137/1998 Sb., která určuje obecně technické požadavky na výstavbu). Určuje povinnost stavebníkovi, aby pro zákonem stanovené stavby zajistil koordinátora bezpečnosti práce.

Kap. IV. Dokumentace pro provedení stavby (DPS)

Projektová dokumentace představuje

definitivní technické a architektonické řešení stavby. Podrobnosti dokumentace musí být zpracovány v takové hloubce a rozsahu, aby byla zajištěná řádná a bezpečná realizace stavby a její bezchybná a nezávadná funkčnost. Tato dokumentace musí být dostatečným podkladem pro výrobní přípravu dodavatele stavby a k provedení stavby na staveništi, tj. aby se dle této dokumentace mohly objednat jednotlivé výrobky, práce nebo služby.

Dokumentace potřebná k výrobě výrobků, dokumentace montážní a některá dokumentace technologická není součástí DPS (jedná se o dokumentaci výrobní, kterou si dodavatelé mohou zadat nebo sami zpracovat).

Kap.V. Dokumentace pro výběr dodavatele (DVDS)

Dokumentace musí být zpracována v rozsahu a podrobnostech, které umožní předložit dodavateli ve svých nabídkách pevnou cenu za dodávku stavby. Rozsahem se vychází z dokumentace pro provedení stavby. Součástí je výkaz výměr a specifikace technického a uživatelského standardu.

Ing. Václav Oupor
místopředseda AR ČKAIT

Dr. Ing. Zygmunt Rawicki

V souladu se zákonem osoby s uvedenými oprávněními, které vykonávají samostatně technické funkce ve stavebnictví vyžadující vlastnění stavebních oprávnění, a zejména vykonávající činnost zahrnující:

- 1) projektování, kontrolu architektonicko-stavebních projektů a zajišťování autorského dozoru,
- 2) řízení stavby nebo jiných stavebních prací,
- 3) řízení zhotovování konstrukčních stavebních prvků, dozor a technickou kontrolu při výrobě těchto prvků,
- 4) provádění investorského dozoru,
- 5) provádění technické kontroly údržby stavebních objektů

mají nejen právo, ale i povinnost být členy příslušné komory a povinnost pojistit se z titulu občanské odpovědnosti.

Toto definuje čl. 6 zákona, který stanoví:

- 1) právo vykonávat samostatně technické funkce ve stavebnictví a samostatně projektovat území v regionálním nebo lokálním měřítku nebo právo vést skupinu, realizující takové projektování, mají výhradně osoby zapsané v seznamu členů příslušné komory profesní samosprávy,
- 2) člen profesní samosprávy má povinnost pojistit se z titulu občanské odpovědnosti za škody, které mohou vyplývat z výkonu samostatných technických funkcí ve stavebnictví.

Takové řešení v praxi znamená omezení možností využívání oprávnění členy komor profesních stavebních samospráv.

Jedním z podstatných privilegií nově vznikajících profesních samospráv je převzetí dosavadních kompetencí od orgánů státní správy v oblasti vedení a poskytování stavebních oprávnění a také v oblasti řízení z titulu profesní odpovědnosti ve stavebnictví. Týká se to také znalecké činnosti ve stavebnictví.

Zákon o profesních samosprávách zavádí také rámcové organizační a kompetenční úpravy komor profesní samosprávy s tím, že ponechává vnitřním aktům, jako jsou stanovy a podrobné řády, stanovení kompetencí

orgánů komor a zásad volby orgánů komor (orgány oblastních a celostátních komor jsou: sjezdy komory, rada komory, revizní komise, kvalifikační komise, disciplinární soud, mluvčí profesní odpovědnosti).

Obdobná řešení fungují v ostatních zákonech o profesních samosprávách a byla ověřena v praxi.

Právní subjektivita komor jim dovoluje realizovat v omezeném rozsahu hospodářskou činnost, s vyloučením činnosti, spočívající ve výkonu služeb v oblasti investiční obsluhy, architektonického projektování, konstrukčně-stavebního nebo urbanistického projektování, v oblasti stavebních prací a stavebního znalectví.

Povinnosti členů komor určuje čl. 43, který stanoví následující zásady:

- 1) dodržovat platné předpisy a zásady technické a urbanistické vědy,
- 2) dodržovat zásady profesní etiky,
- 3) podřízovat se usnesením orgánů komory,
- 4) pravidelně platit členské příspěvky.

V souladu se zákonem byly profese architekta, stavebního inženýra a urbanisty zařazeny do úzké skupiny profesí, které mají důvěru veřejnosti, shodně s článkem 17. Ústavy Polské republiky, který říká, že „...na základě zákona lze vytvářet profesní samosprávy reprezentující osoby, které vykonávají profese, jež mají důvěru veřejnosti, a které se starají o řádné vykonávání těchto profesí v rámci veřejného zájmu a v zájmu jeho ochrany.“

Zákon měl formálně vstoupit v platnost po uplynutí 12 měsíců ode dne jeho zveřejnění, tj. od 25. ledna 2002. Avšak do tohoto termínu nebyl plně dokončen proces organizování Komor stavebních inženýrů. Polský parlament tedy přijal novelizaci zákona o profesních samosprávách ve stavebnictví ze dne 15. února 2002, z níž vyplývá, že bude platit od 1. ledna 2003.

V červnu t. r. byly ukončeny volby v 16 oblastech Polska (odpovídajících současnému správnímu rozdělení země – 16 vojvodství), kde byly ustaveny Oblastní rady Komor stavebních inženýrů.

Prohlášení o vstupu do Komory stavebních inženýrů podalo asi 70 tisíc inženýrů a techniků. K nejpočetnějším oblastem patří oblasti: Mazovská (Varšava) – asi 12 tisíc členů, Dolnoslezská (Vratislav), Slezská (Katovice), Velkopolská (Poznaň) a Malopolská (Krakov) – po asi 7 tisících členech.

Ve dnech 27. – 28. září proběhl ve Varšavě I. Celostátní sjezd delegátů, který schválil všechny základní dokumenty, jako jsou stanovy, kodex profesní etiky stavebního inženýra, řády celostátních a oblastních orgánů a zásady finančního hospodaření komory, a také ustanovil všechny orgány uvedené v zákoně o profesní samosprávě. Byly tedy ustanoveny orgány Polské komory stavebních inženýrů (jejím předsedou se stal

POLSKÁ KOMORA STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ

Odborníci z oblasti stavebnictví, sdružení především v Polském svazu inženýrů a techniků ve stavebnictví (PZITB) a ve Sdružení polských architektů (SARP), diskutovali již od roku 1993 o účelnosti ustanovení profesní samosprávy ve stavebnictví. V dalších letech vzniklo téměř dvacet verzí návrhu zákona. Teprve 15. verze o profesních samosprávách architektů, stavebních inženýrů a urbanistů z 15. prosince 2000 byla přijata polským parlamentem a zveřejněna ve Sbírce zákonů č. 5 dne 24. ledna 2001. Zákon hovoří o vzniku tří samosprávních komor:

- Komory architektů,
- Komory stavebních inženýrů,
- Komory urbanistů.

Komora architektů bude sdružovat osoby, které mají stavební oprávnění s architektonickou specializací na projektování bez omezení.

Komora stavebních inženýrů bude sdružovat osoby, které mají stavební oprávnění se specializací konstrukčně-stavební a instalační („sanitární“ a „elektrické“) a také se specializací architektonickou, s vyloučením osob, které jsou členy Komory architektů.

prof. Zbigniew Grabowski z Varšavy): revizní komise, disciplinární soud, kvalifikační komise a mluvčí profesní odpovědnosti.

Kolegiálním orgánem rozhodujícím o činnosti komory je Celostátní rada sestávající ze 40 členů.

Funkční období všech orgánů stavební samosprávy bude trvat 4 roky s tím, že každý rok se musí konat informační sjezdy na každé úrovni, tj. na úrovni celostátní a oblastní.

Byla také schválena částka členského příspěvku, která bude ve výši 30 PLN (asi 7,5 EUR) měsíčně, z toho 25 PLN bude příslušet oblastní komoře a 5 PLN celostátní komoře. Kromě toho je nutno zaplatit 10 PLN (asi 2,5 EUR) měsíčně na pojištění (v rámci tzv. kolektivního balíku). Minimální částka, na niž je pojištěn stavební inženýr ve vztahu k jedné události, představuje ekvivalent 50 000 EUR v PLN. Příspěvky bude nutno hradit jednou za půl roku a pojištění na rok dopředu, protože potvrzení o členství v komoře je nutno připravit dříve a musí být vydávána na určitou dobu, např. na rok nebo na půl roku.

Členství bude možné pozastavit, ale jeho obnovení následuje až po zaplacení zápisného ve výši 100 PLN, všech příspěvků a dlužných částek do 15 dnů před datem obnovení členství. Je to podmínka pro vydání platného potvrzení o členství v komoře.

Zákon je nutno celkově hodnotit pozitivně. Měl by přispět k řádné vlastní organizaci početného polského technického kádru ve stavebnictví před vstupem Polska do EU a před nevyhnutelnou konfrontací s jejím obrovským potenciálem stavebních služeb.

Na závěr si dovoluji poděkovat vrchním orgánům stavebních organizací států visegrádské čtyřky (V-4), tj. ČKAIT, ČSSI, SKSI, SZSI a MMK, s nimiž si PZITB vyměňuje zkušenosti od roku 1994, za cenné připomínky a morální podporu při organizování Polské komory stavebních inženýrů.

Doufáme také, že vstřícná a partnerská spolupráce mezi našimi profesními samosprávami v oblasti stavebnictví se bude nadále úspěšně rozvíjet.

Dr. ing. Zygmunt Rawicki

*předseda Malopolské oblastní komory stavebních inženýrů v Krakově
člen Celostátní rady Polské komory stavebních inženýrů a techniků
místopředseda Polského svazu stavebních inženýrů a techniků*

Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

Z ČINNOSTI NĚMECKÝCH KOMOR

• Spolková inženýrská komora uspořádala v Berlíně výstavu o silničních mostech v rámci akce „Iniciativa architektury a kultury stavění“. Na této výstavě, prezentující 48 mostů z různých dob výstavby, byly uvedeny dobré příklady řešení mostních staveb z hlediska architektonického a estetického, dosažené pomocí kvalitního stavebního provedení. Cílem výstavy je napomoci k povědomí veřejnosti i odborníků o možnostech výstavby krásných inženýrských staveb, které ovlivňují celkový rámcí krajiny, do které jsou zasazeny.

• Bavorská komora stavebních inženýrů varuje bavorskou vládu před schválením pouze tříletého bakalářského studia jako rovnocenného vysokoškolského stupně. Bakalářské studium nemůže splňovat požadavky na odborné potřeby ve výstavbě, jak se dosud předpokládá.

• Dosud existující činnost Výboru inženýrských svazů a komor pro otázky honorářového řádu se bude podle dohody partnerů rozšiřovat i na komory architektů. Ukazuje se užitečným spojit zájmy obou profesních komor do společného postupu při hájení práv členů komor ve věci honorářů.

• Hessenská komora stavebních inženýrů pořádá pro projektanty v oblasti protipožární ochrany osmidenáti semináře, jejichž cílem je seznámit účastníky s novou směrnici o výstavbě průmyslových objektů a o nutnosti projektovat protipožární ochranu jako ucelenou projektovou dokumentaci.

• Hessenská komora vydala brožurku o svých činnostech jako pomoc pro stavebníky, investory a další účastníky výstavby. Činnosti členů komory pokrývají v podstatě všechny potřebné profese pro kvalitní zabezpečení návrhů i realizace staveb.

• Všechny německé stavební svazy a komory požadují přísnou kontrolu nové formy dvoustupňového vysokoškolského studia bakalář-master zejména proto, že se může vyskytnout na jednotlivých vysokých školách různý přístup k náplni, kvalitě a ke konečnému ověřování odbornosti studentů.

Ustavený kontrolní akreditační výbor by měl tyto obavy odstranit uvedením svých představ o rozsahu a obsahu studia.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 6/2002, str. 6, 7, 12, 13 a 15

Z NĚMECKÉ VÝSTAVBY

• Spolkový ministr stavebnictví K. Bodewig hodnotil své úsilí v projektu „Iniciativa pro cenově příznivé a kvalitní stavění“ za poslední období jako úspěšné. Vychází ze skutečnosti, že se mu podařilo rozšířit tuto iniciativu ze dvanácti na dvacet jednu organizaci, mimo jiné také na spolkovou komoru stavebních inženýrů. Od listopadu 2001 získalo toto úsilí již značný ohlas mezi stavebními úřady, politiky všech úrovní, vědeckými a technickými pracovníky a také přímo v realizační oblasti. V této souvislosti vznikl i internetový informační portál a bylo vydáno kolem 40 informačních příruček.

• Německý ústav pro stavební techniku vydal doporučení k tomu, aby byly provedeny kontroly na předpjatých konstrukcích, postavených před rokem 1978. Kontroly by se týkaly ověření stavu předpjaté ocelové výztuže. Provádět by se měly vždy při různých rekonstrukcích těchto staveb, při změně jejich užití nebo při zjevném zhoršení stavu předpjatých konstrukcí (například při vzniku trhlin).

• Spolkový svaz zkušebních inženýrů ve stavebnictví pořádá semináře k obeznámení odborníků s novými normami DIN pro beton, železobeton a předpjatý beton. Téma seminářů jsou:

- obecně o zkoušení konstrukcí,
- působení vnějších vlivů na konstrukce,
- mezní stav únosnosti,
- meze použitelnosti,
- podrobnosti o předpjatém betonu.

Nové normy DIN řady 1045 a 1055 jsou nyní hlavními normami, ovlivňujícími kvalitu betonových staveb v Německu.

• Se zjednodušením stavebního řízení se nikterak nesnížilo riziko ručení projektanta – inženýra, neboť toto zjednodušení se týká pouze průběhu řízení, nikoli však kvality a úplnosti projektové dokumentace. Jedinou dobrou zprávou je, že se při tomto zjednodušeném řízení nesnižuje výše honoráře za projektovou dokumentaci. Zdá se však, že riziko ručení projektantů se spíše zvýší.

• Dodavatel stavby není v zásadě povinen pracovat v přesčasech, pokud je ve smlouvě o dodávce stanovená pevná pracovní doba. Výjimkou je případ, že se stavebník dostane do stavu časové nouze a projedná si přesčasovou práci s dodavatelem dodatečně. Tento výrok vynesl zemský soud ve spolkové zemi Šlesvicko-Holštýnsko.

• Nová 3D laserová skenovací technika umožňuje široké uplatnění pro dokumentační účely a kontrolní činnosti v projektování i provádění staveb. Digitální metoda je vhodná jak pro novostavby, tak i pro dokumentování stavů existujících budov a historických objektů, včetně všech vedení a detailů. Použitelná je zejména tam, kde nelze provádět běžná zaměření. Metoda je i značně úsporná v porovnání s tradičním dokumentováním potřebných parametrů a dat.

Podle *Deutsches Ingenieur Blatt* 6/2002, str. 6, 9, 13, 14, 15 a 16

PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLEČNÝ STAVEBNÍ TRH EVROPSKÉ UNIE

RŮZNÉ KRÁTKÉ ZPRÁVY

• Investování z místních zdrojů obcí v jednotlivých zemích Evropské unie má různé procentuální vyjádření. Zatím co průměr investic činí asi 1,4 % obecních rozpočtů a jsou zčásti podporovány z evropské pomoci, je tato veličina ve Velké Británii pouze 0,7 %, avšak v Irsku 2,7 %. Francie vykazuje 2,05 %, pod průměrem jsou mimo Velké Británie mnohé další země (Německo, Dánsko, Rakousko, Belgie a Řecko).

• V Německu byl připraven zákon proti černé práci, který zahrnuje značné postihy zaměstnavatelů při prokázání zaměstnávání „načerno“, odebrání možnosti účastnit se po určitou dobu veřejných zakázek a také vazební postihy.

• Ve Francii byla zavedena certifikace pro výstavbu rodinných domů se značkou NF Maison Individuelle. Značka se udílí za kvalitní provedení stavby podle návrhu a jde o dobrovolnou aktivitu stavebních dodavatelů, související s propagací firmy.

Podle *Moniteur* 5115, str. 14, 56 a 79

• Výnos o využití dřeva při výstavbě ve Francii ukládá použít dřevěné výrobky a konstrukce nejméně z 12,5 % při výstavbě domů. Množství uplatněného dřeva je zařazeno do čtyř tříd 0 – 3 v jednotkách dm^3/m^2 zastavěné plochy domu.

• Novým vedoucím výrobním podnikem v oblasti prefabrikace v Německu se stala rakouská firma Elk Fertighaus, která zakoupila

40 % německé firmy Bien-Haus. Nová firma bude mít obrát 240 mil. EUR a stane se tak největší i v evropském měřítku.

Podle *Moniteur* 5116, str. 20, 24, 25 a 82

• Mezinárodní konference „The Ecological City“ o environmentální problematice měst se uskutečnila 23. 10. 2002 na univerzitě v Delftu (Nizozemsku). Program byl věnován trvale udržitelným koncepcím rozvoje měst, plánování a projektování městských částí a souborů a podrobněji bytové výstavbě, obchodním, průmyslovým a občanským stavbám z environmentálních hledisek (snižování hluku, obyvatelnost, trvale udržitelné stavění, trvalá kvalita životního prostředí). Nástroje k dosažení požadovaných cílů, zásady, předpisová základna, zohlednění lokálních požadavků.

• Hnutí za získání známky „Quality Mark“ ve Velké Británii v oblasti stavebních dodávek je již značně rozvinuté. Mnoho dodavatelů v něm vidí nástroj ke zvyšování kvality staveb, pro boj s bezohlednými způsoby konkurenčního boje (kovbojské manýry), pro získání větší důvěry u zákazníků. Hnutí podporuje ovšem také vláda země jako akce, kterou „veřejnost již dlouho požadovala“.

• V řadě anglických měst se během prvního pololetí 2002 uskutečnily semináře o „posilování úlohy evropské značky shody u stavebních výrobků“. Anglická odborná veřejnost trvale sleduje činnost Evropské unie, směřující ke sjednocování hledisek a úrovně kvality v zemích EU, a tyto semináře mají podávat komplexní pohled osobám, zabývajícím se veřejnou kontrolou kvality stavebních materiálů, výrobků a kompletů v britské výstavbě.

Podle *Construction Monitor*, duben 2002, str. 1 a 5

• European Demolition Association (EDA) – Evropská společnost pro demolic zahrnuje 18 evropských zemí, mezi nimiž je i Česká republika, s posláním soustředit veškeré platné poznatky a zkušenosti z demolic staveb na jednom místě a využít tyto poznatky pro činnost ostatních členů. Jde především o uplatnění nových technologií a technických řešení při přípravě a provádění demolic. Provádí se výměna fotografické a audiovizuální dokumentace a uskutečňují se konference, na nichž se zkušenosti předávají. V roce 2003 se taková konference bude konat v Istanbulu. EDA se snaží posílit význam otázek demolic staveb u politiků Evropské unie, kde se dosud nikdo hlouběji těmito problémy nezabývá. Důležitá oblast recyklace demoličních materiálů není ani zahrnuta ve stávajících příslušných předpisech EU.

Podle *Sustainable Building* 02/2002, str. 4, 9 a 45

• Evropská společnost pro okna (Euro-Window s 20 evropskými členy) a čínská Chinese window association uzavřely smlouvu o spolupráci. Jejím součástí je materiálový a konstrukční rozvoj oken pro čínský trh, školení čínských odborníků v Evropě a příprava společné známky jakosti. První aktivity zahrnují také přípravu čínských normativní činnosti v oblasti plastických okenních profilů a hliníkových profilů s tepelným přerušením.

Podle informace EuroWindow

• Irsko zahájilo přípravy na výstavbu 70 km dlouhé sítě metra za 6,5 mld. dolarů v Dublinu, z toho bude 14 km vedeno v tunelech. První fáze bude dlouhá asi 16 km a povede ze středu města na letiště. Jiný projekt za 525 mil. dolarů pro výstavbu 4,5 km dlouhého silničního tunelu získalo již v roce 2002 britsko-irsko-japonské konsorcium. Co nejdříve budou zahájeny přípravy na výstavbu státních škol, investic pro zásobování vodou a také dálnice.

• Britská vláda dala souhlas s demolicí tří budov ministerstva vnitra v rozsahu 77 000 m^2 ploch a k výstavbě tří šestipodlažních občanských objektů s termínem dokončení roku 2005. Stavbu bude provádět francouzská firma Bouygues SA. Náklady dosáhnou 450 mil. dolarů a stavbu bude financovat úvěrová organizace AGP (Anne's Gate Property) a po 30 letech provozu bude soubor předán britské vládě.

Podle *Engineering News-Record*, 3. 6. 2002, str. 5 (příl.) a 19

• Skupování částí velké německé firmy Holzmann, která se dostala do konkurzu, pokračuje všude tam, kde tato firma měla pobočky. Nizozemská společnost Hejmans koupila nizozemskou odnož Dubbers Malden, německá firma Bilfinger Berger chce koupit americkou pobočku JA Jones a německou Holzmann Technischer.

Podle *Building* 19/2002, str. 22

• Rumunsko by potřebovalo obrovské investiční prostředky, aby mohlo zlepšit nevyhovující zásobování obyvatelstva vodou a devastované nebo neexistující systémy čištění odpadních vod, případně dodávky energie. I když místní a oblastní správy dostaly určitou samostatnost v rozhodování o prioritách své výstavby, nemají dost prostředků na tyto akce a západní investoři se spíš orientují na země, které mají naději vstoupit do Evropské unie v první vlně v roce 2004. Rumunsko mezi nimi není.

• Polská výstavba bytů zaostává za výsledky předchozích let a zaznamenala pokles až o 16 % v soukromém sektoru. U sociální výstavby jsou výsledky letos lepší, celkově však je družstevní výstavba (nejvíce rozšířený způsob výstavby bytů) v propadu (- 24 %). Exbud Skanska, polská firma pro výstavbu bytů,

kteřá do svého rozvoje investovala značné prostředky, hospodaří v záporných číslech a musela být dotována mateřskou firmou 55 mil. EUR. Je to důsledek špatného odhadu dalšího rozvoje polského hospodářství ve výši 4 až 5 % ročně, což se nesplnilo.

- Ceny nemovitostí ve Velké Británii vzrostly v porovnání s rokem 2001 (první tři měsíce) o více než 4 %. Ceny nemovitostí se pokládají za ukazatel zdraví britské ekonomiky.

- Švédský stavební sektor očekává v roce 2002 lepší výsledky (byty + 8 % v porovnání s rokem 2001, veřejné práce + 10 %). V posledních měsících bylo zveřejněno několik skandálů ve výstavbě: značné trhliny na novém mostě ve Stockholmu, uzavření muzea z důvodů vzniku plísní, hospodářské delikty v asfaltářských firmách, kartelové dohody v dělení zakázek.

- Nizozemská stavební firma Heijmans zamýšlí podpořit německou firmu Philip Holzmann, která se dostala do konkurzu. Mělo by se zachránit celkem 23 000 pracovních míst, z toho 11 000 v Německu. Heijmans by převzal pět hlavních součástí firmy Holzmann. O filiálku JA Jones ve Spojených státech se zajímá velká německá firma Bilfinger Berger, o filiálky v Asii německá firma Hochtief.

- Z Izraele odcházejí zahraniční stavební firmy z důvodů obav před krizovými situacemi a ohrožení životů zaměstnanců. Jde o dvě kanadské firmy Bombardier a SNC Lavalier, připravující stavbu trati pro „lehký vlak“ v Jeruzalémě.

Podle Echos, Tribune, BNR, březen 2002

Z NĚMECKÉHO STAVEBNICTVÍ

- Stavební řemesla stojí na prvním místě v seznamu úpadků firem v Německu. Celých osm procent firem ve východních spolkových zemích a čtyři procenta na západě vykazují neschopnost vypořádat se se svými závazky. Ztráty na jednu firmu činí zhruba 20 – 30 tisíc EUR, tím se znehodnocuje ročně kapitál ve výši 300 až 400 mil. EUR.

- V Bavorsku se postavilo v roce 2001 pouze 58 710 bytů, což je o 21,2 % méně než v předchozím roce. U bytových domů jde dokonce o pokles o 27,1 %. Nejlépe obstály rekonstrukce stávajících bytů, které poklesly jen o 3,7 % (počet 7 271 bytů).

- Bavorské ministerstvo hospodářství a Fraunhofer Gesellschaft položily základní kámen k otevření projektů Světové banky pro střední podniky. Technologicky připravené podniky z Bavorska se budou moci zúčastnit mezinárodní kooperace v rámci rozvojových záměrů, financovaných Světovou bankou.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 5/2002, příloha Bavorská inženýrská komora, str. 1, 2, 3, 7 a 8

- Opatření proti korupci je třeba nadále prohlubovat – to je výsledek jednání zástupců německého stavebního průmyslu. Mnoho obcí i vyšších územních celků často porušuje zákonná pravidla stavebních řádů, a tím dávají důvod k podezření o svém korupčním chování při zadávání staveb.

- V Sasku-Anhaltsku probíhá až do 31. října soutěž na řešení projektů pro přestavbu městských celků včetně návrhů na sanace panelových staveb v zemi. Kritéria pro hodnocení výsledků soutěže se týkají zejména kvality provedení staveb, nového vyššího užitkového standardu domů a zvýšené environmentální úrovně v rámci celého navrhovaného souboru domů.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt 5/200

Z BRITSKÉ VÝSTAVBY

- Změna v části L stavebního zákona ve Velké Británii přinesla významné dopady do praxe stavebních podniků. Zatímco konzultační inženýři získali tím, že jejich služby budou nezbytně nutné v mnoha případech výstavby, ztrácejí stavební dodavatelé tím, že musí nadále prokazovat splnění podmínek zmíněné části L stavebního zákona (vzduchotěsnost staveb). Pro vyhovující provedení vzduchotěsných konstrukcí budou potřebovat právě znalosti a odborné porady konzultačních inženýrů. Věci by mohly dospět až tak daleko, že by bylo nutné dávat přednost dřevěným konstrukcím oproti zděným a blokovým jak pro větší konstrukční složitosti, tak pro vyšší ceny takových dosud nejvíce rozšířených konstrukcí.

- Nejlepším stavebním podnikem za rok 2001 byla v Anglii vyhodnocena firma Arup, která zaujala 41. místo v žebříčku 100 nejlepších průmyslových podniků.

- Z porovnání cen staveb podle francouzského a anglického projektu vychází, že Francouzi jsou o 25 % levnější a striktně dodržují termín dokončení, Britové měli termín o 28 % delší. Francouzi neustále projekt zlepšují, zjednodušují a snižují cenu, britští architekti to odmítají a trvají na původně sjednané ceně. Řada odborníků proto volá po změně myšlení v přípravě i v provádění výstavby v Británii.

Podle Building 12/2002, str. 3, 15, 18 a 27

- Sir John Egan vyhlásil již v roce 1998 myšlenku nového pojetí výstavby ve Velké Británii, založeném na komplexním řízení veřejné výstavby od stavebního záměru až po zprovoznění hotové stavby. V dnešní době hodnotí Egan pokrok, který se udal na tomto

poli. Shledává, že výsledky jsou velmi chudé, ačkoli jde o „jasné zisky pro všechny“. Pro zlepšení situace navrhuje nyní tato opatření:

- vytvoření nezávislých poradců, kteří by dostali nová zmocnění na poli výstavby,
- vytvoření vládního poradenství pro klienty z veřejného sektoru, zejména v krajích a obcích,
- trvání na striktním dodržování předpisů zejména pro zdraví a bezpečnost osob ve všech projektech,
- zkvalitnění pojistné činnosti pro investiční záměry.

Britský ministr výstavby p. Wilson se domnívá, že navrhovaná opatření mohou značně přispět k naplnění původních záměrů plánu Sira Egana. Ten ovšem považuje stát za špatného klienta.

- Přes 200 projektů získalo v roce 2002 výroční cenu za architekturu a urbanismus, mezi jinými i divadlo Royal Court Theatre, dále soubor Castlefield v Manchesteru a objekty univerzity v Nottinghamu (sustainability award – cena pro udržitelnou výstavbu).

- Známá stavba Millenium Dome v Londýně byla znovu prověřena poté, co se opět objevilo podezření z velkého finančního podvodu a zpronevěry velkých prostředků během výstavby. Národní úřad pro audit však podle vydané zprávy nenašel průkaz o skutečných defraudacích a tudíž nikoho neobvinil. Zajímavé je, že se našlo 128 subdodavatelů z let 1998 až 2000, kteří nedokázali najít žádný doklad o vyplacených penězích ani doklady o podaných nabídkách pro tuto stavbu.

Podle Building 12, 13, 14 a 15/2002

- Výstavba výškových budov v Londýně, zejména v jeho východní a jižní části, neustává. Na místě bývalých doků Royal Victoria Docks začala v červnu 2002 výstavba 10 podlažního objektu za 17 mil. liber, který bude obsahovat kanceláře a 151 bytů. Známá auditorská firma Gardiner a Theobald zde bude mít své sídlo.

- Vládní bytový program je podroben značné kritice, neboť pro sektor soukromého financování (PFI) byla udělena nižší státní podpora až o 30 % než pro ostatní formy financování (např. pro ALMO organizace, které dosáhly vyššího ratingu při posouzení činnosti). Celkem osm společností, zabývajících se výstavbou bytů ve velkých městech (Pathfinders projects = průkopnické projekty), požaduje rychlou nápravu na ministerstvu financí.

- Složitá situace v nedostatku některých stavebních profesí (zejména v Londýně a jihovýchodní Anglii) nebude vyřešena ani do pěti let, i když je mezi stavbaři nejen značná nezaměstnanost, ale také nechut nebo neschopnost k rekvalifikaci. Budoucí

problémy mohou nastat ve stavebnictví také u středních a vysokoškolsky vzdělaných kádrů, kde je zaznamenán celkový odklon od studia stavebních oborů.

- Ani ve Velké Británii není parlamentní politika oproštěna od lobování a řada poslanců se dává ráda přesvědčit o nezbytnosti některých záměrů, které jim známí a přátelé předkládají v zájmu jejich prosazení. Dokonce byl vypracován seznam rad, jak úspěšně lobovat pro úspěch akce:
 - dobře strategicky připravená kampaň,
 - vyhledání místního vlivného zástupce – poslance,
 - v den jednání nutno poslance časně vzbudit,
 - uvážit použití internetu k lobování,
 - dostatečné prostředky (finanční?) pro kampaň,
 - ujistit se o správném umístění svého případu,
 - využít všech dostupných forem shromáždění vlivných osob (zahradní party, oslavy, výročí),
 - nevynechat i jiné úrovně než je parlament a také ve Skotsku, Walesu a Severním Irsku jsou lidé ználí dělat „politiku“.

Podle Building 11/2002, str. 16, 17, 24

- Ministr stavebnictví B. Wilson vyzval podniky, aby zvýšily podíl zaměstnaných žen přímo ve výrobě z jednoho na pět procent. Ve výzvě uvádí přesvědčení, že tohoto podílu lze dosáhnout rozumnou podnikovou sociální a bezpečnostní politikou a postupným zaškolováním žen, projevujících o to zájem. Jiným opatřením pro snížení nedostatku odborných pracovních sil je uznávat výuční listy z jiných zemí ve Velké Británii jako plnohodnotné k výkonu povolání. K tomu by ovšem musel být podán průkaz dobrého zdraví a alespoň částečné znalosti angličtiny. Zájemcům by se vydával ověřený průkaz o způsobilosti. Záležitost musí být projednána s ministrem vnitra.

- Největší korupce z průmyslových odvětví je ve stavebnictví proto, že vydávání licencí, povolení k výstavbě nebo pro schválení projektu je značným lákadlem s ohledem na poměrně jednoduchý a bezpečný správní výkon dotyčného úředníka. Firmy se zahraniční činností, zejména v rozvojových zemích, mají s korupcí značné a „dobré“ zkušenosti. Vyplývá to z praxe ve 21 zemích.

- Britské stavební firmy dosáhly za poslední období poměrně slušného výsledku ve své činnosti. Odhaduje se, že velké firmy dosáhly vyššího obrátu asi o 6 % a hrubého zisku kolem 3,4 %. Průzkum se týkal 132 firem.

Podle Building 19, str. 16, 17, 20 a 22

- Zvýšení povinných odvodů podpoří vzrůst nelegální stavební (kovbojské) práce ve Velké Británii. Vedení stavebního průmyslu varuje takto vládu před zamýšleným zvyšováním povinného národního pojištění ve stavební výrobě, neboť se tím zvýší náklady dodavatelů

a vznikne zájem o zaměstnávání „černých“ nepojištěných pracovníků.

- Dvě firmy, podílející se na výstavbě druhé fáze tunelu Channel Tunnel Rail Link čelí žalobě z porušení předpisů o výkonu činnosti. Jedná se o anglickou firmu Murphy a německou Hochtief, které porušily zákon o národním pojištění u několika pracovníků, zaměstnaných jako samostatné výdělečné osoby.

- Pravidelné setkání se stavebními podniky organizuje CABE, jako instituce pověřená výkonem dozoru nad architektonickou kvalitou výstavby. Jde o akci v rámci plánu britského předsedy vlády Tony Blaira za lepší jakost veřejných staveb (Better Buildings Campaign).

Podle Building 16/2002, str. 11, 13, 15

- Stavební průmysl studuje návrh na nedělní práci imigrantů, který by zmenšil potíže vzniklé nedostatkem stavebních odborníků. Jde o tisíce zahraničních osob, kteří přicházejí do Velké Británie na určitou dobu za prací a na které se nevztahují přísné předpisy o zákazu nedělní práce pro anglické občany. Odbory zřejmě nebudou mít námitky, neboť chrání pouze své členy. Argumentují pouze tím, že se cizí pracovníci nenaučí v krátké době všechny předpisy, které musí stavební dělníci znát. To může být důvodem pro množství nehod a pochybení.

Podle Building 21/2002, str. 17 a Building 25, str. 9

VÝHLED VÝSTAVBY NA ROK 2003 V EVROPĚ

Odborníci z mnoha zemí se zabývají výhledem rozvoje výstavby na rok 2003. Posuzují přitom pravděpodobnost skutečných výsledků za rok 2002 v jednotlivých zemích a dovozují, že se již pravděpodobně podařilo překonat jistou stagnaci výstavby v Evropě jako celku a že výhled na rok 2003 je celkem příznivý. Celková suma investičních výdajů se bude velmi blížít částce 1 000 miliard EUR. Z toho spotřebuje bytová výstavba zhruba 45,8 %, což je již několik let ustálený podíl. Tento údaj se dále člení téměř stejným dílem na novostavby a na modernizaci stávajícího bytového fondu. U občanské výstavby všeho druhu se očekává podíl 33,4 %, z toho novostavby 20 % a údržba, opravy a rekonstrukce 13,4 %. Inženýrské stavby pak představují 20,8 %. Podle jednotlivých oblastí Evropy bude největší podíl výstavby patřit zemím Evropské unie (80 %), severní Evropě (Skandinávie) pak 8 %, zemím střední Evropy 4 % (Polsko, Česko, Maďarsko, Slovensko). Nejsou k dispozici údaje z Ruska, Ukrajiny, Balkánu. Uvedené čtyři země střední Evropy však mají – mimo Polska – nejvyšší

přírůstek výstavby, mezi 5,4 – 6,8 %. Inženýrské stavby jako celek mají mít nárůst + 3,9 % díky výstavbě železničních koridorů a kompletaci dálničních sítí. Významný bude také podíl energetických staveb a staveb pro zásobování vodou a čištění vod.

Podle Moniteur 5117, str. 12

FRANCOUZSKÉ FIRMY DO POLSKA

Do polské investiční výstavby stále více pronikají francouzské firmy, které se ucházejí o některé plánované investiční akce. Důvody pro tuto aktivitu jsou:

- polský trh s 38 mil. obyvatel je srovnatelný se španělským trhem v době vstupu Španělska do Evropské unie;
- polská veřejnost je historicky orientována na Francii a i dnes dává přednost francouzskému vlivu před německým nebo anglicko-americkým;
- Polsko ochotně vytváří podmínky pro vstup zahraničního kapitálu a poskytuje různé ekonomické úlevy za podmínek, že zahraniční partner bude spolupracovat s polskými organizacemi formou vzájemné výhodné kooperace.

Již nyní existuje řada příkladů takové spolupráce, např. mezi francouzskou oblastí Loire-Atlantique a oblastí Štětínska v Polsku, kde byla otevřena kontaktní kancelář.

Podle Moniteur 5117, str. 30

EXPANZE FRANCOUZSKÝCH STAVEBNÍCH FIREM

- Mezi největší evropské firmy z oblasti stavebnictví patří francouzské firmy. Ve stavební výrobě to jsou firmy Vinci a Bouygues, ve stavebních hmotách známá cementářská firma Lafarge. Podle dosaženého obrátu v roce 2001 měla největší firma Bouygues obrát 20 473 mil. EUR, Vinci 17 157, Lafarge 13 698 mil. EUR. Firma Vinci vznikla až v roce 2000 z bývalých filiálék velké vodárenské firmy Vivendi SGE a GTM. Ta má své silné hospodářské zastoupení také v České republice – podílily v řadě krajských vodárenských společností.

Podle Figaro, 7. 3. 2002

- Firma Bouygues působí z 51 % v oblasti silničních staveb (sekce Colas) a z 33 % v bytové průmyslové výstavbě (sekce Bouygues Construction). Zde zaznamenala v roce 2001 určité ztráty v Paříži a v Hong-Kongu. Firma bude řešit tuto situaci interní reorganizací. Přitom získala koncesi na Jamajce na dobu 30 let na výstavbu a provoz silnic za 160 mil. EUR, dále pak kontrakt na modernizaci britského ministerstva vnitra za 320 mil. EUR.

Podle Echos, 25. 3. 2002

• Vivendi Universal, součást výše uvedené firmy Vivendi, prodala část svého podílu v polské společnosti Elektrim Telekomunikacja. Snižuje zároveň své aktivity v Maroku, Maďarsku, Egyptě a Španělsku „ze strategických důvodů“. Na druhé straně skupina Vivendi Environnement získala řízení dodávky vody v americkém městě Indianapolis v hodnotě 1,5 mld. EUR na dobu 20 let a předběhla svého největšího konkurenta ve vodárenství, společnost Suez Lyonnaise. Americký trh v oblasti vodárenství je obrovský a má rozsah kolem 300 mld. dolarů. Vivendi Environnement posiluje své pozice i ve Velké Británii, zejména v oblasti Londýna, kde pokrývá potřeby 3,25 mil. obyvatel dodávkou vody a zajímá se o koupi společnosti Southern Water, jež dodává vodu pro 4,4 mil. obyvatel. Podle Echos, březen 2002

• Firma Ondeo, patřící do skupiny Suez, získala kontrakt na řízení dodávky vody v Číně pro 500 000 obyvatel města Šongkang a pro naftařský komplex v Šanghaji celkem za 750 mil. EUR, dále pro rekonstrukci vodovodní sítě ve městě Kaošung na Tajvanu (90 mil. EUR). Tak zvaný „světový boj o vodu“ probíhá v neztencené míře zejména v rozvojovém světě a také ve Spojených státech. Podle Tribune, 21. 3. 2002

• Cementářská firma Lafarge se umístila v Srbsku a ve Slovinsku a pokračuje ve své expanzi do střední a východní Evropy. Ve Slovinsku koupila dvě cementárny (mezi Mariborem a Ljublanou), v Srbsku výrobu na břehu Dunaje mezi Bělehradem a Novi Sadem. Firma Lafarge je již přítomna v České republice (10 % trhu), v Polsku jako největší partner, v Rumunsku (1/3 vnitřního trhu s cementem) a první výroba je již v Rusku na předměstí Moskvy. Celkem má v těchto zemích obrát 300 mil. EUR a zaměstnává kolem 7 500 pracovníků (s poměrně nízkou produktivitou práce). Ředitel cementárny Lafarge z Česka byl jmenován ředitelem v Srbsku, aby přenesl české znalosti do této cementárny. Firma dále plánuje průnik do Běloruska a do ruských oblastí u Sankt Petřsburku, na Urale a v povodí Volhy. V Česku své aktivity již nebude rozšiřovat, neboť zde působí velký, dříve uplatněný vliv německých a rakouských cementáren.

• Firma Vivendi má také skupinu, zabývající se dopravními strukturami. Její švédská filialka Connex získala kontrakt na privatizaci společnosti pro městskou dopravu v Bratislavě a pro mezinárodní linky z Bratislavy (Eurolines). Firma zvítězila v konkurzu rakouských firem Rakouské dráhy a Rakouská pošta. Celková částka kontraktu je 541 mil. slovenských korun (asi 13 mil. EUR). Connex je přítomen v Česku již ve třech dopravních společnostech. Podle PEE, březen 2002

Z FRANCOUZSKÉHO STAVEBNICTVÍ

Francouzský průmysl používá středomořskou borovici převážně jako materiál pro papírenství. Její vlastnosti ji však předurčují pro uplatnění ve stavebnictví, i když architekti nemají borovici rádi pro její tvarovou nestálost. Pro výrobu panelů – sendvičů se však hodí výborně (délky do 2 m) a také na bednění pro výrobu tvarově rozmanitých betonových prvků. Dodávky tohoto krátkého řeziva jsou levnější než dlouhých smrkových prken, které se pak při potřebě kratších délek stejně musí rozřezat a tím znehodnotit.

Podle Moniteur 5117, str. 47

• Nový předseda francouzské vlády Jean-Pierre Raffarin jmenoval mimo jiné tajemníkem vlády Renauda Dutreila pro záležitosti středních a malých podniků. Francouzská vláda tak vyjádřila svůj zájem na řešení problémů, které se dotýkají činnosti malých a středních podniků v rámci národního hospodářství a které nejsou vždy totožné s problémy velkých podniků. Již záhy po svém jmenování jednal tajemník Dutreil s představiteli společností spotřebitelů, se zástupci komor pro řemesla, s Konfederací středních a malých podniků a s Jednotou liberálních řemeslníků.

• Koncem března 2002 byla zveřejněna zpráva o stavu francouzského národního hospodářství za období prvního čtvrtletí 2002. V té se konstatuje, že si Francie udržuje již čtvrtým rokem poměrně trvalý parametr růstu kolem 3 % ročně, což je mnohem lepší, než je průměr Evropské unie (+ 1,9 %), Spojených států (1,2 %) a Japonska (- 0,4 %).

• Meziministerská rada pro záležitosti získání energie z obnovitelných zdrojů vydala v dubnu 2002 zprávu orientovanou na dva hlavní, s tím spojené, problémy. První se týká zvýšení informovanosti veřejnosti a transparentnosti podnikání v oblasti nových energetických zdrojů. Na příklad u větrné energie se musí zveřejňovat všechny nové realizace s kapacitou nad 2,5 MW. Druhý se týká urychleného projednání ve schvalovacích řízeních.

• Hlavní senát Nejvyššího účetního dvora obdržel jako první ve Francii certifikát kvality ISO 9001 jako uznání trvalé velmi dobré činnosti tohoto senátu. Takové uznání nebylo dosud nikdy v této oblasti vydáno.

• Energetická bilance Francie v roce 2001 vykazuje trvalou stabilitu spotřeby primární energie a výrazný růst výroby elektřiny. Spotřeba uhlí poklesla v období let 2000 – 2001 o 16,5 %, nafta a plyn mírně vzrostly.

Výroba elektřiny dosáhla 550 mld. kWh, při poklesu podílu klasických elektráren a růstu podílu z obnovitelných zdrojů (především jaderná energie).

Podle Echanges Contact, květen/červen 2002, str. 9 a 12

PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VE FRANCII

Malé obce s méně než 2 000 obyvateli, které musí plnit vládní program čištění odpadních vod, mají nyní k dispozici výsledky úkolu, který se na celostátní úrovni zabýval možnostmi pořízení některého z dále uvedených typů čištění vod. Podmínkou je, aby obec měla systém odvádění splaškových vod do jednoho místa. Dále uvedených šest řešení v podstatě pokrývá celý rozsah potřeb těchto menších obcí.

1. řešení – **přírodní nádrž (laguna)**. Je určeno především užitkovým vodám z domácností. Systém obsahuje česla, usazovací prostor a tři nádrže pro postupné čištění vod v kaskádě. Pro zavedení tohoto řešení je nutný průzkum podloží laguny v zájmu zamezení infiltrace vod do zdrojů pitné vody a správné nadimenzování velikosti systému.

2. řešení – **systém jam pro čištění vod** podle německého patentu Eko-Plant. Toto řešení je oproti jiným levnější asi o 15 %, neprodukuje žádné vedlejší škodlivé účinky a snadno se stává součástí okolní krajiny. Počítá se s vyprazdňováním jam dvakrát do roka a s kompostováním produktů.

3. řešení – **biologické talíře**. Využívá přirozené pochody. Trvale otáčivé disky z plastu se střídavě ponořují a vynořují v nádrži a provokují tak vznik bakteriologického filmu, podporujícího přechištění. Nevýhodou je spotřeba elektřiny pro pohon disků.

4. řešení – **bakteriologické lůžko** s rostlinami, opatřené chemikáliemi na bázi uhlíku. Systém vyžaduje pravidelnou kontrolu chodu zařízení, občasně zamíchání vod ve všech třech realizovaných lůžkách. Účinnost systému je mimořádně vysoká.

5. řešení – **filtrační „zahrady“**. Extenzivní čištění zahrnuje několik druhů vegetace, napomáhající díky mikroorganismům dobrému výsledku čištění. Rostliny jsou umístěny v několika nádržích (mimo jiné také rákos, vrba, kosatec, oman a jasan), pouze nádrž s vrby je volně přístupná, ostatní nádrže jsou uzavřeny.

6. řešení – **pískové filtry podle firmy Eparco**. Po předčištění v septiku přicházejí odpadní vody na pískové filtry, kde se provádí konečná očista. Nedoporučuje se čistit směs odpadních vod z domácností a jiných, pokud se k tomu nevydá souhlas hygienika.

Ve Francii je asi 32 000 obcí s méně než

2 000 obyvateli a proto je trh se systémy čištění odpadních vod velmi významný (představuje to asi 1/4 populace). Většímu povědomí o nutnosti provádět čištění odpadních vod dosud brání malá informovanost zejména poslanců všech stupňů, nedůvěra obyvatel v užitečnost technických opatření na tomto poli a někdy i malé disponibilní prostředky. Budoucnost však bude stále více patřit novým technologiím, směřujícím k trvale udržitelnému prostředí, a tedy i k úplnému čištění odpadních vod.

Podle Moniteur – Environnement, listopad 2001, str. 1 – 9

STAVENIŠTNÍ ODPAD

Od 1. července 2002 platí ve Francii nová právní úprava, týkající se zacházení se staveništními odpady všeho druhu. V podstatě všechny odpady se musí recyklovat nebo jinak znehodnotit. Pro stavební podniky to znamená provést zásadní opatření k plnění tohoto striktního nařízení jak v personálním vybavení, tak i ve smluvní oblasti s těmi podniky, které budou další využití odpadů provádět. Pro stavební podniky, zabývající se izolačními pracemi, je situace o to horší, že se jedná o takové materiály a výrobky, jejichž recyklace nebo jiné zhodnocení je velmi složité a nákladné. Celkový rozsah odpadů, vyprodukovaných na staveništních pozemních stavbách ve Francii, je větší než množství odpadů z domácností: 31 mil. tun ročně! Před deseti lety byly náklady na odstranění těchto odpadů prakticky nulové, dnes tato záležitost představuje 2,44 mld. EUR k tíži stavebních dodavatelů. Existují tři kategorie staveništního odpadu:

1. Průmyslový speciální odpad, který je nejnebezpečnější: barviva, dřevo ošetřené oxidy těžkých kovů, osinek, osinkocement, pohonné hmoty a oleje pro stroje.
2. Inertní odpad: přírodní kámen, zemina a materiály pro zemní úpravy, sádra, keramika, materiál z demolic, běžné sklo, minerální vlna.
3. Odpad z provádění stavby: obaly, dřevo, plasty, kovy, zbytky po železářských, instalatérských, zámečnických pracích apod., odpad z bouráček nebo z rekonstrukčních prací. Staveništní odpad podle svého vzniku je z 56 % z demolic a jen 37 % je z rekonstrukcí. Inertní odpad pak činí 2/3 z celku, tedy 20,2 mil. tun, průmyslový speciální odpad asi 1 % (0,295 mil. tun). Podle druhu odpadu je nejvíce smíšeného odpadu (11,5 mil. tun), železobetonu asi 3,9 mil. tun, odpadu z malt kolem 3,2 mil. tun a z keramiky a pálených materiálů 1,45 mil. tun. Téměř 12 % odpadu obsahuje různé druhy izolací. Požadavkem právní úpravy je, aby všichni dodavatelé prováděli třídění odpadu podle těchto kategorií s ještě jemnějším dělením (kovy – dřevo atd., každé zvlášť). Inertní materiály se neprodleně posílají do recyklačních závodů,

materiály podle 3. kategorie se případně i dočasně skladují podle pokynů příslušné vyhlášky, materiály podle 1. kategorie a jiné nebezpečné hmoty a výrobky se musí pečlivě zaznamenat, zabalit a zaslat organizacím, pověřeným jejich likvidací. V těchto případech se vyžaduje jednoznačně sestavená smlouva o předání. Na staveništních se předpokládá zřízení skladovacích kontejnerů (nejméně tři), pro odpady první kategorie musí být kontejner nepropustný na vodu. Výnos pojednává podrobněji také o dopravě odpadů. V současné době (k 1. 7. 2002) se uvažují tyto ceny za odstranění odpadů:

- inertní odpad – 4 až 5 EUR/t,
- odpad z provádění stavby – 50 až 60 EUR/t,
- nebezpečný odpad – až 1 200 EUR/t.

Podle Etanchéité et Isolation 2/2002, příloha

ZAMĚSTNANOST ŽEN VE STAVEBNICTVÍ

Velký nedostatek odborných pracovníků ve francouzském stavebnictví vyvolal zájem o možnost rozšíření počtu žen, které by mohly posílit některé odbornosti přímo ve stavební výrobě a výrobě stavebních hmot. V únoru 2002 byla podepsána dohoda mezi státem a odbory o podmínkách vstupu žen do odborných profesí v pozemních stavbách. Dohoda vymezuje účast žen na méně fyzicky náročné činnosti, avšak zakotvuje rovnocenné požadavky na vzdělání a na získávání postavení. Dosud je podíl žen ve stavebnictví 8,4 %, a to převážně v oblasti administrativy a sekretariátů. Téměř 10 % inženýrských míst sice obsazují ženy, jde však většinou o projektování a kontrolní činnost. Průnik žen na stavenišť by byl mimořádným počinem, který by měl značný dopad na celkovou atmosféru práce. Bude nutné provést řadu opatření v oblasti organizace práce, v hygienických a bezpečnostních otázkách a případně i v sociálním právu. Tyto aktivity byly již zahájeny v regionech Bretagne, Limousin, Bourgogne a Midi-Pyrénées.

Podle Etanchéité et Isolation 2/2002, str. 22

PROGRAM ZVÝŠENÍ ÚČINNOSTI BRITSKÉHO PRŮMYSLU

Ve Velké Británii existuje zásadní materiál o nezbytnosti zlepšení funkce celého britského průmyslu včetně stavebního, který se podle jeho tvůrce nazývá Eganův plán rozvoje (Sir Egan's Agenda). Současný stav poznání a práce na jeho plnění se odráží v programu „Accelerating Change“ (urychlující změna), který obsahuje mj. klíčové podněty pro zvýšení akceschopnosti britského stavebního průmyslu, zejména:

- vytváření integrovaných týmů, schopných zlepšit veškeré výrobní procesy s cílem zvýšit efektivnost výroby;
- potvrzení sociálních cílů pro zaměstnance

v průmyslu s prioritami ve zdraví, bezpečnosti, pracovních podmínkách a optimálním náboru;

- zpracování investičních projektů s nejlepším poměrem zhodnocení stavby za celou dobu její životnosti a její ceny;
- bezvadné návrhy z hledisek funkčních, ekonomických, estetických a environmentálních, dodané včas a bez závad.

Accelerating Change vytváří tudíž prostor pro zpětnou vazbu mezi cíly a opatřeními k dosažení těchto cílů. Sir Egan předsedá strategickému fóru, jehož posláním je zavádění uvedených zásad do života. Britský ministr stavebnictví Wilson je přesvědčen, že splnění plánovaných opatření bude významným počinem ke zlepšení činnosti stavebnictví. V rámci navržených opatření bude usilováno např. také o zvýšení podílu prefabrikace ve stavební výrobě jako prostředku pro zkrácení výrobních časů a pro snižování negativních dopadů na životní prostředí na stavbách. Pro stavebníky bude nejzajímavější ta stránka věci, která v prefabrikaci vidí prostředek pro výrazné snižování výrobních a tedy i investičních nákladů. Různé občanské instituce podporují snahy v oblasti zvyšování účinnosti průmyslu, na příklad klub Construction Best Practice Programme (klub pro program nejlepších výrobních postupů). Program Constructionline, který usiluje o zavedení Eganova plánu do veřejných staveb, hodlá dosáhnout toho, aby se do čtyř let stalo 80 % všech staveb, hrazených z veřejných prostředků, součástí programu Constructionline.

Dosud není mezi stavebníky a dodavateli o obdobnou účast příliš velký zájem. Má být proto vytvořen systém pobídek a pokut v zájmu rozšíření tohoto programu. Na druhé straně požadují místní orgány, aby se zákazníci, účastníci programu Constructionline, podíleli na nákladech, které souvisejí s poskytováním různých služeb. Ti ovšem kritizují nedostatečnou rychlost poskytování počítačových dat, nízkou úroveň marketingu, nekompatibilitu systémů zákazníků s centrem, neochotu místních úřadů opouštět zavedené úřední zvyky a další.

Podle Construction Monitor květen 2002, str. 1 – 3; Building 16, str. 18 a Building 23, str. 15

SMĚRNICE EVROPSKÉ UNIE O ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Směrnice Evropské unie o energetické účinnosti je koncipována tak, že představuje řízení spotřeby energie v budovách jako řízení složitě technického zařízení. Budovy, které nebudou mít požadovaný energetický standard, musí příslušnými opatřeními tento standard dosáhnout; špatná zpráva je, že pokud tohoto standardu nebude dosaženo,

bude budova bez dalšího demolována. Směrnice EU v podstatě nepokládá úspory energie jen za problém stavebního řešení (tepelné izolace, nové hmoty, úprava obálky budovy), nýbrž je chápe jako komplexní řešení všech faktorů, které v budově působí, včetně technického zařízení. Dosud neměl vlastník budovy zájem na energetické účinnosti, neboť to nebyl on, kdo platil účet za spotřebu energie. Nájemník neměl zájem o energetickou úspornost v domě, který mu nepatřil. Nyní budou budovy zařazeny do šesti kategorií A až F podle celkové energetické spotřeby. Každý dům bude mít energetický průkaz, který bude hlavním technickým podkladem při pronájmu nebo prodeji domu. Jeho součástí bude také zjištění o kontrolních prvcích hodnocení energetické bilance. Směrnice vstoupí v platnost koncem roku 2002 a každý členský stát EU bude mít tři roky na to, aby směrnici zapracoval do národních předpisů. Ve Velké Británii bude vyvinuto úsilí zavést směrnici do praxe co nejdříve v zájmu snížení emisí CO₂, s čímž směrnice pracuje a počítá jako s jedním z důležitých parametrů.

Podle Building 21/2002, str. 58

Z BRITSKÝCH SPORNÝCH PŘÍPADŮ

- Známý britský architekt lord Rogers trvale kritizuje britskou vládu za malý pokrok v prosazování vlastní politiky regenerace měst a území. Mimo jiné se jedná o malou vládní podporu těm investorům, kteří by měli zájem investovat do regeneračních programů v jednotlivých, zejména velkých anglických městech. Vláda je velmi pozadu v zajištění potřebných finančních prostředků pro tyto účely.

- Tři britské stavební firmy byly obžalovány v jihoafrickém státě Lesotho z poskytování úplatků. Firmy jsou součástí konsorcia na výstavbu přehrady. Z důvodů obžaloby by se firmy mohly dostat na černou listinu Světové banky a Evropské unie, nehledě k exemplárním trestům na svobodě pro jednotlivé osoby.

- Buckinghamský palác čelí obvinění, že použil na rekonstrukce dřevěných dveří a jiných výrobků v královské galerii mahagonové dřevo z deštného pralesa, jehož těžbu a vývoz zakázala brazilská vláda. Příklad objevila skupina Greenpeace.

- Historicky cenné stavby anglických dějin brání společnost English Heritage před demolicí při rozšiřování londýnského metra. Jde o oblouky z viktoriánské éry, viadukt Bishopsgate a další. Původní projekty rozšíření trati budou pravděpodobně změněny.

Podle Building 22/2002, str. 11, 13, 14 a 17

PROGNÓZY RŮSTU STAVEBNICTVÍ VE VELKÉ BRITÁNII

Nejméně dvě odborné prognózy ve Velké Británii uvádějí, že v blízké budoucnosti vzroste stavební výroba poměrně výrazně. Odvozují své tvrzení z celkových představ britské vlády, která ve svých plánech počítá se značným podílem na nových investičních akcích. V roce 2003 by měla stavební výroba vzrůst o 10 %, a to zejména při výstavbě infrastruktury (silnice a železnice), kde se má plnit velkorysý vládní desetiletý plán rozvoje. Tím by se tato blízká budoucnost stala nejlepším obdobím pro stavební výrobu od 80. let. Vzdělání investic ovšem pak vyvolává růst všech dalších odvětví národního hospodářství. Někteří odborníci se domnívají, že zvýšení stavebního ruchu ve veřejném sektoru má zamaskovat stagnaci soukromé výstavby, která bude mít velmi malé přírůstky (1,5 %).

Podle Building 25/2002, str. 18

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE FRANCII V OTÁZKÁCH A ODPOVĚDÍCH

1. otázka:

Vyhlášení soutěže na veřejnou zakázku je povinné od jaké částky?

1. odpověď:

Je povinné od částky 200 000 EUR.

2. otázka:

Dodavatel, mající oprávnění k provádění veřejné zakázky, může zadat jako poddodávku celou získanou zakázku?

2. odpověď:

Nemůže, úplné dodání poddodávkami jiných je zakázáno.

3. otázka:

Kdo řeší spory ve věci aplikace zákona o trhu?

3. odpověď:

Jako záležitost smluvní řeší tyto věci správní soud.

4. otázka:

Vypisovatel soutěže musí poskytnout informace každému z účastníků povinně?

4. odpověď:

Ano, pokud nedává přednost jednomu z kandidátů.

5. otázka:

Jak je hodnoceno poskytování služeb?

5. odpověď:

Je hodnoceno s ohledem na seznam požadovaných služeb bez zřetele na zájemce o jejich poskytování.

6. otázka:

Řešení případných smluvních sporů se provádí arbitráží?

6. odpověď:

Není dovoleno, arbitráž přichází v úvahu jen u odborné činnosti.

7. otázka:

Jaké jsou platební lhůty podle nových předpisů?

7. odpověď:

Vždy 30 dní od obdržení plnění.

8. otázka:

Dočasné seskupení podniků pro zakázku je považováno za subdodávku, spoludodávku nebo jinak?

8. odpověď:

Jde vždy o spoludodávku.

9. otázka:

Elektronický podpis smlouvy je platný?

9. odpověď:

Ano, podle výnosu z 30. 3. 2001.

10. otázka:

Zakázka pro sociální výstavbu (HLM) má jaký práh cenového rozsahu?

10. odpověď:

Žádný práh není v novém zákoně předepsán, odpověď není možná.

Platné předpisy k uvedeným problémům existují ve Francii od 1. 1. 2002.

Podle Moniteur 5118, str. 108 – 109

TRVALE UDRŽITELNÁ VÝSTAVBA (SUSTAINABLE BUILDING)

SOUČASNÝ STAV PROBLEMATIKY TRVALE UDRŽITELNÉHO STAVĚNÍ V EU

V létech 1995 až 1997 začala diskuse mezi evropskými ministerstvy pro bydlení o trvale udržitelné výstavbě bytů. V současné době se tato problematika již prohloubila a zahrnuje tyto věcné okruhy:

- náklady na celoživotní cyklus budovy,
- energetickou certifikaci budovy,
- směrnice pro demolici budovy a zpracování odpadu včetně recyklace,
- bilance existujícího bytového fondu,
- inventarizace vhodných materiálů a výrobků,

- pokyny pro uživatele takových budov,
- euronormy a ukazatele.

Evropská unie však dosud nevydala žádný komplexní předpis, který by se uvedenými tématy zabýval. Některé otázky byly ovšem zahrnuty do jiných souvisejících předpisů o vodě, hluku, rozvoji urbanizmu atd., avšak pro celkové poznatky o trvale udržitelné výstavbě je nutné projít všechny tyto související předpisy a směrnice. Jediná konkrétní směrnice, která se přímo týká udržitelné výstavby, je směrnice o energetických úsporách; a to přes velký důraz, který Evropská komise klade na životní prostředí, trvalý růst sociálního blahobytu a zdraví obyvatelstva. Mimo některých národních předpisů jednotlivých zemí nemá stavební sektor evropskou směrnici, ukazující směry dalšího rozvoje trvale udržitelného stavění. Při současném stupni úrovně mezinárodního trhu je však nezbytné, aby takový harmonizující právní prvek existoval, a to zejména pro budoucí rozhodování, jak naložit s velkým počtem existujících a chátrajících stavebních fondů. Do výčtu problémů patří jak technické, tak i architektonické, urbanistické, ekonomické, sociální a environmentální otázky. Řada zemí i některé velké společnosti se těmito problémy zabývají a řeší výzkumné úkoly, experimentální projekty a staví a provozují vzorové soubory. Iniciativa Evropské unie však musí po 5 letech od zahájení dialogu postupně vzrůstat a v dohledné době zaujmout řídící pozici jednotlivého místa trvale udržitelného stavění.

Podle Sustainable Building 02/2002, str. 3

FRANCOUZSKÝ PŘÍSTUP K ZELENE VÝSTAVBĚ

Francouzské označení pro vysoký standard v oblasti životního prostředí je HQE (Haute Qualité Environnementale). Týká se především oblasti výstavby a technologie stavění, není to však podáváno jako „zelené stavění“ nebo „trvale udržitelné stavění“, nýbrž prostě „HQE stavění“. Tento přístup má již svou historii. Od roku 1990 nebyla veřejnost příliš nakloněna šetřit energií a dodržovat environmentální požadavky a teprve po zvolení řady zastánců této HQE do veřejných funkcí se veřejné mínění začalo pomalu obracet. Mezi léty 1994 – 1998 bylo již postaveno prvních 584 bytů v duchu pravidel vysoké environmentální kvality. Největší úspěch však v současné době vykazují některé programy výstavby škol, regionálních úřadů a různých občanských budov, a to zejména s ohledem na energetickou úspornost. Vznikla také Společnost HQE (HQE Association), která má řadu cílů na poli environmentální kvality stavění: zdravé vnitřní prostředí v domech a bytech, uplatnění environmentálně vhodných materiálů a výrobků při výstavbě veřejných budov a sociálních bytů, rozvoj služeb pro udržení kvality prostředí během životnosti budovy atd. Při definování environmentální kvality stavění

jsou zohledňována tato kritéria:

- eko-lokalizace – jako vztah mezi místem a účelem stavby;
- eko-plánování – jako soubor všech faktorů pro přípravu území a vlastní výstavby environmentálních objektů včetně finančního zabezpečení;
- eko-design – jako souhrn všech požadavků na zdravé a environmentálně vhodné stavění, vřetených do návrhu stavby;
- eko-realizace – jako proces optimálního stavění z hlediska environmentálního, zdravotního a bezpečnosti práce s minimálními dopady na okolí;
- eko-management ve všech fázích přípravy a provádění takových staveb, avšak také při řízení činností v oblasti zásobování vodou, energiemi, odstraňování odpadů a jejich dalšího zpracování.

Pro budoucnost se počítá s tím, že označení HQE bude osvědčením (certifikací) trvale udržitelné environmentální kvality stavby, aniž by bylo pokládáno za standard – normu. Pouze systém řízení (management system) může být doveden do určité podoby normy pro další obdobné případy. Členy HQE Association jsou regionální i místní správní místa, plánovací orgány všech úrovní, projektové organizace, výrobci a dodavatelé, technické ústavy a experti na jednotlivé skupiny problémů. Nechybí ani zájmové organizace, např. pro výstavbu sociálních bytů, pro rozvoj dílčích sektorů výstavby v novém tisíciletí. Předpokládá se, že se v rámci HQE uskuteční výchova odborníků, kteří budou rozhodovat o environmentálních aspektech stavění v příštím období a kteří se stanou neopomenutelnými specialisty – konzultanty pro jednotlivé skupiny problémů:

- poradenství v řízení procesu přípravy a provádění staveb,
- poradenství ve smluvních záležitostech a závazcích,
- provádění kontrolní činnosti u vyžádaných akcí,
- poradenství v otázkách environmentální kvality stavění.

Francouzský model „zeleného stavění“ HQE je jedním z mnoha, které se v rozvinutých zemích uplatňují. Jeho pojetí, struktura, komplexnost a efektivnost mohou být porovnávány s jinými. Bude jistě dobrým podkladem pro zamýšlené sjednocení úsilí států Evropy v oblasti trvale udržitelného stavění s jediným zásadním mezinárodně schváleným harmonizovaným dokumentem v zájmu dalšího rozvíjení spolupráce mezi zeměmi.

Podle Sustainable Building 4/2001, str. 28 – 31

KOMPLEXNÍ PŘÍSTUP K TRVALE UDRŽITELNÉMU STAVĚNÍ VE VELKÉ BRITÁNII

Ve Velké Británii je již několik let věnována pozornost rozvoji takových materiálů, výrobků

a stavebních technologií, které vyhovují celkovému trendu environmentálního způsobu stavění. K faktorům, které přispívají k tomuto rozvoji, lze počítat tlak vlády a legislativních opatření, ale také nedostatek jistých stavebních profesí, potřebu snižovat energetickou náročnost, environmentální požadavky, rozbor ekonomických parametrů staveb po celou dobu jejich životnosti atd. Na počátku tohoto úsilí stála britská organizace Building Research Establishment (BRE), která ve svém středisku Centre of Sustainable Construction dala zpracovat hodnocení Life Cycle Assessment (LCA), obsahující měření environmentálního dopadu stavby na životní prostředí od stavebního záměru až po likvidaci po dožití stavby. Hodnocení přirozeně obsahuje také environmentální kvalitu zabudovaných materiálů. V zájmu zvýšení zainteresovanosti výrobců vydává BRE certifikát o této kvalitě, což slouží stavebníkům a projektantům jako důležité informační sdělení při volbě vhodných materiálů a výrobků. Od bytové výstavby, kde byly výsledky hodnocení použity nejdříve, se nyní přenáší činnost, spojená s LCA, do občanské výstavby.

Organizace BRE vyvinula software nazvaný Envest, který hodnotí environmentální dopady řady veřejných účelových staveb; ve spojení s jiným hodnocením Whole Life Costing (WLC) o ekonomických dopadech stavby po celou dobu její životnosti vytvořila ucelený nástroj pro komplexní posouzení stavby ze všech požadovaných hledisek. Všechny uvedené cílené metodické kroky velmi podstatně změnily charakter řízení podniku u výrobců materiálů a výrobků pro stavění a u dodavatelů stavebních prací. Situace přinutila tyto podniky zvýšit úsilí v plnění inovačních programů. Jedním z příkladů správného přístupu k takové činnosti je firma Thermalite, která vyvinula systém lehkých zdících prvků s velkou rozměrovou přesností a s minimální tloušťkou ložných a svislých spár mezi nimi. Systém vykazuje vysokou produktivitu práce na staveništi (úspora až 50 % proti tradičnímu zdění), velmi dobré tepelné technické vlastnosti včetně vysoké vzduchotěsnosti postavené stěny. Současně firma prověřila veškeré faktory, provázané s ekonomikou svých výrobků a dosáhla i zde výrazných cenových úspor ve prospěch stavebníků. V tvrdé konkurenci, kterou prochází stavebnictví nejen ve Velké Británii, je úsilí o udržení se na trhu významným podnětem pro výrobce, aby pokračovali v odkrývání všech možností na poli nabídky materiálů a výrobků pro trvale udržitelné stavění.

Podle Building, příloha The Built, str. 2 – 11

GLOBÁLNÍ ALIANCE PRO TRVALE UDRŽITELNÉ STAVĚNÍ

V Johannesburgu (jihoafrická republika) byla před celosvětovým vrcholným shromážděním o ekologickém rozvoji zeměkoule založena

Globální aliance pro trvale udržitelné stavění – Global Alliance for Building Sustainability (GABS). Jejím založení předcházela řada aktivit 39 mezinárodních společností, které reprezentují více než milion různých spolků, svazů a obcí. Cílem činnosti GABS je podporovat mechanismy napomáhající k trvale udržitelnému rozvoji v jednotlivých zemích světa v oblasti výstavby. Především se jedná o překrytí rozporů, které vznikají mezi vládními programy a praxí na ústřední, oblastní i místní úrovni, vytvářením partnerství mezi účastníky, slučováním hledisek u procesů výstavby, vedoucích k trvale udržitelnému rozvoji. To je výzvou k dosažení výrazných změn při naplňování rozvojových plánů zemí. Plán, který byl při zakládání GABS přijat, počítá s prvními výsledky již do 18 měsíců od zahájení činnosti. Na čele GABS stojí výkonný ředitel Dr. Klaus Töpfer, náměstek generálního tajemníka Organizace spojených národů. Předpokládané výsledky jsou velmi ambiciózní:

- do tří let uzavřít všechny rozpory mezi vládami a výkonnými subjekty pro rozvojové programy,
- zvýšit povědomí a porozumění pro dané cíle mezi organizacemi a jejich členy, zejména pro globální programy a jejich uskutečnění,
- vytvořit globální zdroje OSN a dalších mezinárodních a státních společenství v zájmu zrychlení zavádění programu trvale udržitelného stavění,
- zvětšit prostor přístupu k informacím, k výsledkům výzkumu, řízení a uplatnění nástrojů, používaných jinými subjekty na poli trvale udržitelného stavění,
- zkvalitnit výuku a zvýšit stupeň poznání u méně zkušených subjektů v této oblasti a sjednotit globální zdroje, zkušenosti, znalosti, výsledky experimentů a technologických inovací v zájmu celosvětového využití v celém sektoru výstavby.

Pro účely větší informovanosti zřídila Evropská komise výzkumnou skupinu, vedenou francouzským ústavem CSTB (Centre Scientifique et Technique du Batiment), která bude pracovat na souboru základních ukazatelů, potřebných pro naplnění opatření v jednotlivých programech trvale udržitelného stavění. K této činnosti se přihlásily také další mezinárodní organizace:

- PRESCO (Practical Recommendations for Sustainable Construction), jejímž posláním je poskytovat zkušenosti a doporučení pro výstavbu trvale udržovaných staveb,
- GRI (Global Reporting Initiative), pro poskytování dat z oblasti ekonomiky, životního prostředí a sociálních věcí,
- SBIS (Sustainable Building Information System), pro využití v rámci sponzoringu výstavby jako pomoc pro neodborné kruhy, mající finanční zdroje.

Podle *Sustainable Building 3/2002*, str. 4 a 5

INICIATIVY NA POLI TRVALE UDRŽITELNÉHO STAVĚNÍ

Od počátku nového století a tisíciletí se značně zvýšila aktivita na poli rozvoje trvale udržitelného stavění ve všech rozvinutých zemích světa. Během roku se koná řada důležitých konferencí a seminářů, na kterých se projednávají otázky související s programy trvale udržitelné výstavby a jejím prováděním, provozem a udržováním staveb po celou dobu životnosti. Mezi aktivity na tomto poli patří zřizování nových odborných skupin v rámci CIB (Council International for Research and Innovation in Building). Zřízena byla skupina W 108 s posláním provádět výměnu dat z oblasti klimatu (jeho stavu a změny) a jeho dopadů na výstavbu a ekologii s ní spojenou. Jiná iniciativa se týká rozšiřování poznatků o trvale udržitelném stavění DISCo – Dissemination of Sustainable Construction. Jedná se o rozšiřování výsledků výzkumu a vývoje do dalších zemí, i když půjde někdy o částečně využitelné poznatky vzhledem ke specifickým podmínkám různých států. Činnosti s tím spojené však mohou významně přispět k rychlejšímu zavádění jinde získaných zkušeností do vlastních rozvojových programů v trvale udržitelném stavění. Iniciativa je podporována Evropskou komisí. V srpnu 2002 se konala ve švédském Hammarby výstava obytných souborů, postavených způsobem uplatňujícím zásady trvale udržitelné výstavby. Jde o 1 400 bytů v první fázi z celkové výstavby 8 000 bytů a získání 10 000 nových pracovních míst. Obytné soubory jsou koncipovány jako kombinace městského a venkovského bydlení v lokalitě bývalého přístavu a zahrnují úplný dopravní systém, environmentální technické vybavení a byty, odpovídající všem požadavkům na „zelený“ životní styl. V belgickém Ostende se konal v červnu 2002 workshop, zasvěcený různým aspektům trvale udržitelného stavění. Poprvé byl např. uveden projekt Sureuro (Sustainable Refurbishment Europe) – trvale udržitelná obnova Evropy, podporovaný Evropskou komisí a řízený společnostmi sedmi členských států Evropské unie v oblasti řízení sociálního bytové výstavby. Projekt se zabývá rozvojem nástrojů pro obnovu měst. K této aktivitě se nyní připojuje i partner z České republiky. Jiný příspěvek seznámil účastníky s projektem HQ E2R, zabývajícím se integrovaným sociálním a ekonomickým hodnocením staveb pro potřeby jejich obnovy včetně dopadů na okolí. Zástupce CRISP (City-Related Sustainable Indicators) uvedl schéma vytváření databáze pro výstavbu i obnovu staveb v rámci celé Evropy s ukazateli v jednotlivých zemích. Nizozemské město Rotterdam vyhlásilo

soutěž o nejlepší řešení občanské stavby z hlediska jejího trvale udržitelného provozu a slibuje si od takové výstavby zlepšení situace v každodenním životě obyvatel města. Vítěznými se staly: návrh a realizace rekonstrukce vícefunkčního občanského objektu s užitnou plochou 6 000 m² a novostavba administrativní budovy firmy Blauwhoed. Ocenění získaly další čtyři návrhy, realizované mezi roky 1999 a 2000 (jeden jako rekonstrukce objektu z roku 1960). Podle *Sustainable Building 3/2002*, str. 6, 7, 9 a 18

VÝSLEDKY KONFERENCE MINISTRŮ EVROPSKÝCH ZEMÍ V BELGII

(Řešení společného problému trvale udržitelného stavění)

Konference se zúčastnilo všech 15 členských a 10 kandidátských států Evropy. Trvale udržitelné stavění není pouze záležitostí programů nové výstavby, nýbrž – a to zejména – i problémů, spojených s obnovou stávajících stavebních fondů a s jejich zkvalitněním podle současných potřeb obyvatel. Od posledního obdobného setkání na úrovni ministrů v roce 1997 byl učiněn značný pokrok v těchto otázkách v řadě zemí, avšak s různým důrazem na jednotlivé technické a ekologické aspekty problému. Integrace trvale udržitelného stavění a rozvoj sociálního bydlení je novým fenoménem výstavby v Evropě. První věcí bude definovat jednotný pohled na tuto problémovou integraci a stanovit pokud možno jednotnou koncepci přístupu k trvale udržitelnému stavění ve všech zemích. Největší důraz bude kladen na existující bytový fond, jeho obnovu a na okolní území. Podmínky obnovy musí být ovšem hodnoceny v každé zemi zvlášť. Závěrečná analýza by se však měla provést společně pod záštitou Evropské komise. Výsledky analýzy budou posouzeny na příští ministerské konferenci ve druhém čtvrtletí 2004.

Hlavní závěry konference

1. Nejdůležitější aspekty trvale udržitelného stavění
 - vyhovující kvalita bydlení,
 - úspora energie v domácnosti,
 - plánování využití území,
 - ekonomické udržování staveb.
2. Ve všech zemích je nutno dodržovat závěry konference v Kyotu o úsporách energie a snižování negativních dopadů lidské činnosti.
3. Vlastní trvale udržitelné stavění musí odpovídat na otázky v oblasti zvýšené bezpečnosti obyvatelstva, jeho fyzického a duševního zdraví, v uplatňování environmentálních stavebních materiálů a v celkové úspornosti energie na

výstavbu, v provozu a likvidaci staveb. Součástí toho musí být i kvalitní řešení dopravní obslužnosti s minimálními environmentálními dopady na okolí.

4. Zkvalitnění příslušných předpisů pro výstavbu ve všech zemích a postupné převádění normativní základny na Evropskou normalizaci podle příslušných směrnic EU.
5. Řešení otázky financování investičních projektů bude postupně prováděno ve spolupráci s mezinárodními institucemi, cestou poskytování sloučených finančních prostředků.
6. Bude prováděn systematický monitoring všech aspektů, ovlivňujících novou výstavbu a obnovu v rámci trvale udržitelného stavění.

Podle Sustainable Building 3/2002, str. 11 – 12

ZE SVĚTA VÝSTAVBY

KRÁTCE Z EVROPSKÉ VÝSTAVBY

• Francouzská firma Lightec provedla slavnostní osvětlení známé Carnegie Hall v New Yorku v rámci její rekonstrukce. Město připravilo tento stánek umění a osvěty k znovuotevření v červnu 2002. Rekonstrukce si vyžádala náklady ve výši 3 mil. dolarů a nové vnější osvětlení je umírněné, subtilní a odpovídá slabému veřejnému osvětlení celého okolí haly.

• Dceřiná společnost francouzské firmy Vinci se zabývá výstavbou a provozováním parkovišť po celém světě. V poslední době postavila několik set parkovišť v Kanadě, ve Španělsku a Belgii. Za rok 2001 vytvořila obrát za 465 mil. EUR.

• Italská společnost Grandi Stazioni byla založena v roce 1998 pro řízení programu rozvoje a provozu velkých římských a dalších nádraží (Neapol, Milán, Florencie, Bari, Boloňa, Janov, Verona, Benátky, Turin a Palermo). Součástí programu je kompletní servis pro cestující pro zavádění výstavby nových restaurací, obchodů, knihoven, shromažďovacích místností a v poskytování všech dalších nezbytných služeb. Těmito nádražími projde ročně na 600 mil. cestujících.

Podle Moniteur 5115 a 5116

• Italská vláda schválila výstavbu největšího zavěšeného mostu na světě přes Mesinskou úžinu. Výstavba má začít koncem roku 2004

a bude trvat šest let. Náklady dosáhnou asi 4,3 mld. dolarů. Most bude mít střední pole se dvěma sloupy dlouhé 3 300 m (sloupy o výšce 376 m). Most musí odolat zemětřesení o síle 7. stupně Richterovy stupnice. *Podle Engineering News-Record, 7. 6. 2002, str. 7*

• V irském Dublinu získalo japonské konsorcium Fusano zakázku na výstavbu 328 bytů, kancelář a prostor pro odpočinek.

• První evropský most z plastických hmot v Oxfordshire je předmětem zájmu zejména pro velmi krátký výrobní čas a pro podstatně nižší pořizovací náklady. Jde o první test nového systému, používajícího jako nosný materiál polymery zesílené skleněnými vlákny. Konstrukce je velmi lehká, vyrábí se ve výrobně a dopravuje na místo určení vcelku. Výrobce je firma SKANSKA. Mimo Evropu byl již obdobný most postaven v Jižní Koreji firmou Bouygues.

• Britská vláda plánuje v Pekingu výstavbu nového velvyslanectví (pro 400 pracovníků) během příštích tří let. Dosud je zastupitelský úřad lokalizován na třech místech. Bezpečnost proti útoku teroristů je tak snížena. Rovněž ve Varšavě bude zastupitelský úřad rekonstruován včetně rezidence velvyslance.

Podle Building 22/2002, str. 11

• V Portugalsku se zřítíla z výšky 35 m konstrukce velkého dálničního mostu ve výstavbě, který spojuje hlavní město Lisabon s provincií Algarve a zabila pět dělníků. Dodavatel si není vědom žádného zanedbání. *Podle Moniteur 5118, str. 7*

• Ve Francii byl vyvinut nový systém řízení na elektronické bázi pro práci rypadel, nakladačů apod. Systém reguluje trvale všechny parametry stroje, rychlost, přesnost těžby a může vyslat až 37 různých sdělení do ústředí.

Podle Moniteur 5118, str. 42 – 43

SOUČASNÁ ÚROVEŇ VÝSTAVBY V ČÍNĚ

Čína má nyní okolo 1,25 mld. obyvatel a nejrychleji rostoucí ekonomiku na světě – dosahuje přírůstku 7,4 % ročně. Pět městských megapolis má více než 10 mil. obyvatel, dalších 25 měst má víc než 5 mil. obyvatel. Počet stavebních firem je 972 643, z toho státních pouze 9 030, počet zaměstnanců ve stavebnictví je 35,5 mil. osob, průměrný roční příjem pracovníka je 1 168 EUR (8 735 yuanů), ročně se staví 2,65 mld. m² ploch v rozsahu 167 mld. EUR. Počet společností, zabezpečujících výstavbu je 27 303, investice celkem dosahují

66,6 mld. EUR, z toho do bytové výstavby 44,2 mld. EUR, do obchodu 7,7 mld. EUR a do ostatních občanských staveb 4 mld. EUR. Není výjimkou, že se pro výstavbu investorům nabízí celá ulice (např. v Šanghaji) jako komplexní výstavba se všemi potřebnými skupinami staveb pro správný chod města (byty, infrastruktura podle čínského modelu). Důležitou součástí čínské výstavby jsou velké přehrady i mnoho menších vodních děl, sloužících k regulaci toků, k snížení dopadů častých záplav, k zavlažování a k zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Největší problém však je ve velmi nízké úrovni technického a technologického vybavení čínských budov včetně nedostatečné izolace všeho druhu, hygienického zařízení, problémů s odstraňováním odpadů. Velké úkoly jsou plánovány v rozvoji železniční a silniční infrastruktury, kde se musí postupovat podle potřeb jednotlivých územních celků, z nichž některé dosahují velikosti velkých západoevropských zemí. Obrovský rozsah plánované výstavby přilákal již nyní do Číny mnoho zahraničních dodavatelů, ale i finančních partnerů, kteří zkoumají možnosti investování v Číně a jeho rizika. Některé firmy již mají v čínských městech nastálo své skupiny odborníků, nabízejících know-how i další poradenské služby, mimo jiné také pro urbanistické projekty. Čínská vláda vítá příchod zahraničních partnerů s podmínkou, že budou spolupracovat s čínskými odborníky a firmami. Tito partneři si však jen obtížně zvykají na čínské způsoby projednávání podkladů pro výstavbu včetně projektů a na velmi dlouhé lhůty schvalování čínskými úřady, také na dosud velmi pomalé platby za provedené práce.

Podle Moniteur 5116, str. 70 – 73

NOVÝ RUSKÝ ZÁKON O PŮDĚ

Od listopadu 2001 platí v Rusku nový zákon o půdě, který zcela mění podmínky, za kterých lze v Rusku nabývat vlastnictví k půdě. Podle zákona musí státní orgány ochraňovat práva vlastnictví nebo pronájmu půdy, pokud půjde o stavební parcely. Z tohoto souboru jsou vyjmuty pozemky v přírodních rezervacích, v lesích první třídy a ve vojenských újezdech. Nový majitel nebo nájemce musí být registrován v ruském katastru. To vše platí také pro cizince s výjimkou, že nepůjde o pozemky v blízkosti hranic Ruska nebo v bezpečnostních zónách země. Podle nového zákona „stavby následují půdu“ a platí tedy, že pozemek pod stavbou lze od státu koupit. Zákon však neřeší řadu problémů, které mohou nastat v praxi (při následném prodeji koupeného pozemku nebo při jiném výkladu oblastních předpisů, kterých je v Rusku 89 atd.). V Rusku byl tak učiněn teprve první krok k zásadní změně filosofie vlastnictví půdy.

Podle Building 13/2002, str. 32

ZE SPOJENÝCH STÁTŮ

• Prezident Spojených států navrhl snížení daňového zatížení pro malé podnikatele, pokud se jejich obrát pohybuje mezi 40 až 325 tisíci dolarů ročně. Výhody by se měly také dotknout plateb sociálních a nemocenských dávek.

• Žádná rozumná technická opatření by nezabránila zničení věži Trade World Centra v New Yorku. Současný efekt velkého nárazu, spojený s vysokou teplotou způsobenou hořením leteckého paliva (1 200 °C) je srovnatelný se silou jaderné reakce. To je výsledek expertizy, provedené pro federální vládu USA.

• Koncertní hala Walt Disney Hall byla navržena architektem Frankem Gehrym pro Los Angeles Philharmonic. Nezvyklé tvary a rozměry všech konstrukcí stavby, která bude stát 274 mil. dolarů, se staly předmětem široké palety různých zkoušek za použití počítačových programů a modelového znázornění. Hala bude otevřena v roce 2003. *Podle Engineering News-Record, 8. dubna 2002, str. 9, 11 a 24*

• Federální úřad pro bezpečnost změnil předpis pro dopravu pracovníků při výstavbě věžových staveb a (komunikačních) věží se zřetelem na výsledky zkoušek provedených z hlediska bezpečnosti na těchto stavbách. Dosud bylo možno dopravovat pracovníky výtahy nebo jeřáby do výšek přesahujících 60 m. Nyní tak lze činit i pro nižší výšky, neboť vystupování osob po schodech nebo po lešení několikrát za den vedlo k velké únavě a řadě nehod.

Podle Engineering News-Record, 22. dubna 2002, str. 11

• Rozpočet Spojených států na rok 2003 ohlásil prezident Bush již v únoru 2002 a jeho součástí je i rozpočet na výstavbu veřejných staveb v roce 2003. Ten vyvolal v odborných kruzích jisté rozpaky. Jeho rozsah 2,1 bil. dolarů (v anglickém originálu 2,1 trilionů dolarů) je obrovský, avšak účelově je pojat do značné míry jako vyrovnání se s novými realitami, které se vyskytly v průběhu nedávného období – boj proti terorismu a zvýšená obrana země. Otázky zásobování vodou, ochrana životního prostředí a vládní podpora výstavby dálnic ustoupily do pozadí (snížení přibližně o 3 až 29 %), ke zvýšení dochází na straně budování a rozšiřování letišť, výstavby rodinných domů; prostředky na bezpečnost země vzrostly dokonce o 44 % ve srovnání s rokem 2002.

• Poprvé byl v bostonské oblasti USA uskutečněn projekt získávání geotermálního tepla pro účely vytápění a chlazení. Projekt si

vyžádal náklady ve výši 30 mil. dolarů. Bylo vyvrtáno šest sond, hlubokých kolem 450 m, jimiž se čerpá voda 50 až 55°C teplá pro vytápění kostela sv. Trojice (1 300 m² plochy) a přílehlých fary (1 350 m²). Projekt byl součástí komplexní obnovy kostela z roku 1872. Kostelem projde ročně asi 200 tis. návštěvníků. Vložené náklady jsou srovnatelné s jiným řešením, avšak výhodou geotermálního zásobování je nesrovnatelně nižší podíl provozních nákladů.

Podle Engineering News-Record, 11. 2. 2002, str. 10 a 17

• Vládní komise pro dozor nad jadernými elektrárnami nařídila provést kontrolu bezpečnosti u všech 104 provozovaných jaderných reaktorů v zemi. Důvodem pro toto opatření byly jednak důsledky zvýšení bezpečnosti reaktorů proti vnějšímu napadení, avšak také vyšší obecné požadavky na ochranu životního prostředí.

• Pro zjištění poškození podzemí kolem zničeného World Trade Centra byl použit radar, který dokáže zachytit veškeré potřebné skutečnosti k pořízení dokumentace skutečného stavu podzemí na souboru map. Tyto mapy neexistují v rámci celého Mannhattanu a pokud ano, nejsou již použitelné pro mnohé změny ve výstavbě, které nebyly zároveň evidovány.

Podle Engineering News-Record, 11. 3. 2002, str. 9 a 21

• Rok 2002 poněkud zbrzdil předpovědi o vzrůstu počtu cestujících na leteckých linkách v USA. Plánované dosažení 1 mld. cestujících ročně (v roce 2002 to bylo 600 mil.) se místo v roce 2010 uskuteční podle nové předpovědi v roce 2013.

• Pro výzkum, spojený se zřícením věži World Trade Centra v New Yorku, požaduje ředitel Construction Technology Laboratories částku kolem 40 mil. dolarů, pokud by měly být získány komplexní poznatky o příčinách a následcích zřícení a návrhy na další opatření (normy, předpisy, technologické pokyny).

Podle Engineering News-Record, 18. 3. 2002, str. 9 a 14

• Univerzita Kalifornie v San Diegu dokončila výzkum konstrukcí z dodatečně předpínané oceli pro budovy vystavené možnému zemětřesení. Výsledky jsou příznivé ve všech uvažovaných parametrech technických i ekonomických. Lépe se také provádí kontrola provedení takových konstrukcí ve srovnání se železobetonovými nebo ocelovými svařovanými konstrukcemi. Protipožární opatření není rozdílné proti jiným ocelovým konstrukcím.

Podle Engineering News-Record, 15. 4. 2002, str. 25

• Vláda USA schválila navýšení plánu na výstavbu dálnic pro rok 2003 o 4,4 mld. dolarů *Podle ENR, 20. 5. 2002, str. 11*

• Americké státy sjednocují své pohledy na opatření vedoucí k odolnosti mostů vůči teroristickým útokům. Koordinací projednávání byla pověřena American Association of State Highway and Transport Officials (AASHTO). Předpokládá se obecné používání materiálů odolných proti požáru a výbuchu, instalace systémů dohledu a detekce, v návrzích bude pamatováno na snadnější přístupy ke kabelům, podporám a k podkladu mostovek.

Podle ENR, 7. 6. 2002, str. 13

• Stát Ohio podporuje výstavbu na regenerovaných pozemcích „brownfield“ po bývalé průmyslové zástavbě. Před novou výstavbou se musí pozemky dokonale zbavit všech pozůstalých škodlivých zbytků po předchozí činnosti – kovů, chemikálií a jiných. Na prvních 27 projektech bude uvolněno 40 mil. dolarů. Celý čtyřletý program podpory pohlíží 160 mil. dolarů, které půjdou na provedení průzkumu, na přípravu projektů, demolice a obnovovací územní práce.

Podle ENR, 10. 6. 2002, str. 17

• Při nedostatku učeben ve školách ve většině států USA se ukazuje prostorová prefabrikace jako velmi vhodná stavební technologie, která umožňuje urychlenou výstavbu rozměrově unifikovaných učeben. Středně velká škola může být kompletně postavena za 11 měsíců z buněk, které mají dvě stěny, podlahu a strop, jsou ze železobetonu a splňují požadavky na nehořlavost, ekonomiku a estetiku. Systém zároveň řeší otázku nedostatku kvalitních zedníků v USA.

Podle ENR, 13. 5. 2002, příl. (§ 4)

ZE SVĚTA

• Obnova Afganistanu bude stát v příštím desetiletí 15 mld. dolarů. K této částce dospěla analýza Světové banky a Asijské rozvojové banky v lednu 2002. Součástí obnovy bude rekonstrukce 1 700 km silnic; v první fázi si vyžádá vybudování energetické základny až 280 mil. dolarů, nejméně 110 mil. dolarů pohlíží bytový program, asi 150 mil. městská infrastruktura a další finanční prostředky budou směřovat do zásobování obyvatel pitnou vodou.

• Mírná zima na Aljašce přerušila práce na výstavbě nové elektrárny o kapacitě 25 kW, neboť místo umrzlých vozovek přes rašeliněště byly cesty plné bahna. Dodavatelé se rozhodli sami vytvořit silnici z umělého ledu, který však podle nařízení úřadů musel mít tloušťku alespoň 35 cm.

Podle Engineering News-Record, 21. 1. 2002, str. 9 a 19

• Anglická investiční společnost pro výstavbu železnic Railtrack má nové vedení. Jejím

hlavním úkolem v současných ekonomických podmínkách země bude provést prověrku dosud příliš vysokých plánovaných nákladů na výstavbu, kdy se na příklad od roku 1990 zvýšila plánovaná cena spojení Londýna se Skotskem třikrát. Úlohu Railtracku snížila britská vláda již před časem částečným omezením privatizace britských železnic.

• Také stát Kalifornie plánuje získávání energie z obnovitelných zdrojů – ze sluneční energie, větru a z geotermálních vrtů. V roce 2006 by mělo být získáno 1 275 MW energie.
Podle Engineering News-Record, 4. 3. 2002, str. 16 a 18

• Pro Olympijské hry v roce 2008 musí Čína postavit 24 nových sportovišť a dalších 13 rekonstruovat. Výše nákladů na ně dosáhne asi 480 mil. dolarů. Další 10,8 mld. dolarů za dobu 5 let spotřebuje výstavba dopravní infrastruktury, včetně metra v Pekingu. Zásobování vodou, řešení odpadů a stok bude stát dalších 7 mld. dolarů. Vzhledem k dohodám Číny s americkými bankami je pravděpodobné, že mnoho kontraktů na výstavbu získají právě americké firmy, i když se o tyto zakázky silně zajímají i německé, francouzské a britské firmy.

• Zlatou medaili za architekturu získala olympijská hala v Salt Lake City. Zavěšená konstrukce haly byla vyhodnocena jako přínos pro environmentální stavění, řešení teploty v hale a technologie výroby ledu byly oceněny jako bezproblémové po celou dobu používání haly pro lední sporty.
Podle Engineering News-Record, 1. 4. 2002, str. 15 a 41

• Ve Francii byl vyvinut systém získávání větrné energie pomocí zařízení bez lopatek. Vitr proniká při rychlosti 9 až 10 m/s do velké trouby, což stačí k pohonu výrobního zařízení o kapacitě 100 kW. Náklady na pořízení se sníží oproti běžnému „mlýnu“ s lopatkami asi o 25 %. Od února 2002 se toto zařízení, vhodné pro rodinné domy nebo zemědělské účely, dodává sériově. V Německu se bude testovat zařízení na získávání větrné energie v širším měřítku než dosud. Společnost Prokon bude ověřovat účinky takového zařízení na vzorku 12 mlýnů o kapacitě mezi 3,5 až 5 MW. Ověřovat se bude vedle technických parametrů, spojených s výrobou energie, také odolnost proti korozi, stupeň údržby, environmentální dopady na okolí (hluk) a na bezpečnost plavby v blízkosti zařízení, umístěného na břehu Severního moře (vliv rušení rádiových vln).

• V nizozemském Haagu byla rok připravována operace odstranění dekontaminovaného betonu po výrobě, která zde probíhala v letech 1966 – 1980. Protože nebyla k dispozici žádná dokumentace

o stavu podloží z roku 1966, musely být provedeny důkladné sondážní práce. Zajímavý nebyl rozsah prací, nýbrž lhůta, za kterou bylo nutno odstranit 8 až 10 tun betonu (90 minut), neboť v této době byl mořský odliv, umožňující bezproblémové odstranění rozřezaných mírně radioaktivních bloků betonu pomocí pojízdných jeřábů.
Podle Moniteur Environnement 11/2002, str. 12 a 30

• Blízko Asuánu (Egypt) se dokončil most přes řeku Nil. Celkem 500 m dlouhá zavěšená konstrukce byla pozdržena vzhledem k nálezům starých památek z doby faraonského Egypta na staveništi. Hlavní rozpětí mostu je 250 m. Stavbu prováděla zkušená francouzská firma Freyssinet International. Náklady na projekt dosáhly 18 mil. dolarů.

• Berlínský architekt Daniel Liebeskind získal zakázku na projekt rekonstrukce v Royal Ontario Museum v Torontu. Zakázka má hodnotu 130 mil. dolarů. Muzeum bude rozšířeno zhruba o 20 000 m² plochy, konstrukčně půjde o celoskleněný objekt s několika křídly. Projektové práce budou zahájeny ve druhé polovině roku 2002, provádění pak začne v květnu 2003. Historická fasáda z let 1912 a 1934 zůstane zachována.
Podle Engineering News-Record, 11. 3. 2002, str. 14

• Město Sankt Petěrburg v Rusku (Petrohrad, Leningrad) bude vybaveno velkým čistícím zařízením odpadních vod. Náklady na jeho výstavbu dosáhnou 120 mil. dolarů a budou částečně kryty z prostředků Evropské unie a banky Nordic Bank, Helsinky. Smyslem akce je pomoci nesmírně znečištěnému Baltickému moři, kam dosud odchází část splašků z tohoto města se 713 000 obyvateli. Denně bude zpracováno 330 000 m³ odpadních vod. Dosavadní čističky o kapacitě 500 000 m³ totiž na přečištění všech odpadních vod nestačí.

• Ve městě Istanbul bude pod Bosporem proveden tunel pro metro. Provoz dokončené trati v tunelu v délce 13,3 km bude zahájen v roce 2007 (práce započnou v roce 2003). Dosavadní dva mosty přes Bospor již nestačí zvýšenému provozu. Projekt bude stát 840 mil. dolarů.

• Hlavní město Lucemburska dosud nevybralo základní způsob dopravy obyvatel – vlak nebo tramvaj. Většina odborníků navrhuje systém „celovlakový“, který by v délce 7 km navázal na existující železniční síť, měřící 274 km.
Podle Echos, Tribune, BNR, březen 2002

Z ASIJSKÉ VÝSTAVBY

• Největší přehrada na světě Tha Dan z dusaného betonu se staví v Thajsku. Její délka je 2 720 m, výška téměř 100 m a spotřeba betonu činí 5 mil. m³, což je množství, které by stačilo k vytvoření hráze mezi Paříží a Bangkokem 1 m vysoké a 0,5 m široké.
Podle Moniteur 5115 a 5116

• Stále více pozornosti se v členských zemích Evropské unie věnuje možnostem účasti na výstavbě v asijských zemích. Nejvíce přitahuje pozornost Čína jako obrovský stavební trh s velmi pestrými poptávkami po investiční účasti ze zahraničí, spojenou s příslibem zadání stavebních projektů a prací, případně licencí na provozování postavených akcí.

• Město Šanghaj plánuje výstavbu nového přístavu za 12 mld. dolarů. První etapa zahrnuje výstavbu 32 km dlouhého mostu, spojujícího pevninu s rybářským ostrovem. Vlastní přístav bude mít 50 přístavních mol, spojených s tímto mostem. Součástí přístavních zařízení bude také nové město. Pro první etapu (most) byly vybrány pouze čínské firmy, zahraniční zájemci se ucházejí o další etapy.
Podle Financial Tribune, 6. 3. 2002

• V čínském Pekingu se staví druhé mezinárodní letiště pro potřeby Olympijských her v roce 2008. Rozšíření prvního letiště mělo za cíl pouze řešit zvýšený počet cestujících v roce 2005 s plánovaným počtem 35 mil. ročně. Podle propočtu je výstavba druhého letiště nejlepším řešením pro plánované počty cestujících po roce 2008.
Podle Figaro, 13. 4. 2002

• Thajsko očekává v roce 2002 ekonomický růst ve stavebnictví asi 1,8 % i při současných obtížích, kterými země prochází. Aktivita se projeví ve výstavbě letiště Nong Ngu Hao a muzea současného umění v Bangkoku spolu s obchodním centrem. Dále se plánuje výstavba tří hotelů pro skupinu Bangkok Land a několik hypermarketů.
Podle PEE, duben 2002

• V Pákistánu se zúčastnila čínská stavební delegace zahájení prací na výstavbě přístavu Gwadar. Tuto stavbu bude Čína spolufinancovat (celkem 248 mil. dolarů, z toho Čína 80 %), věcně půjde o 3 přístavní mola pro lodě do 50 000 tun s dokončením v roce 2005. Práce na dálnici M 1 (Islamabad-Pešavar) nebyly zatím obnoveny v důsledku politické situace. Snížení původního plánu ze šesti na čtyřproudovou dálnici v délce 152 km však zvýšilo náklady na 250 mil. dolarů.

• V Malajsií setrvávají nepříznivé podmínky z předchozího období zaviněné ekonomickými

problémy země. V hlavním městě Kuala Lumpur je například nadbytek obchodních, kancelářských i průmyslových ploch (celkem 280 tis. m²) při poptávce pouze 42 740 m². Ve snaze řešit nepříznivou situaci rozhodla malajsijská vláda zavést určité úlevy na daních při koupi soukromých domů, a to na dobu šesti měsíců. Celková situace bývalých ekonomicky velmi progresivních asijských zemí je neutešitelná a známky oživení národních hospodářství jsou zatím v nedohlednu.

Podle PEE, březen 2002

POZNÁMKY K ČLÁNKU „POUČENÍ Z HAVÁRIE DOMU NA NÁMĚSTÍ SVOBODY“ (Z + I 3/2002)

V brněnském centru došlo před několika lety při přestavbě starého etážového objektu ke zřícení jeho dvorní části.

Zpráva o havárii byla nejprve přednesena v Senior klubu ČSSR a poté uveřejněna v Z + I. Ing. V. Jandásek zde informoval pouze o svém subjektivním názoru a z textu se ztratila pasáž o objektivních podmínkách vzniku poruch.

Technická veřejnost má vždy zájem, aby byla o podobných stavebních pochybeních včas a podrobně informována. Avšak po pěti letech dosud nedošlo ke shodě názorů ustanovených znalců. Soudní orgán má jistě právo nařídít zpracování nového posudku zúčastněných znalců, který by překlenul rozporné body v jednotící stanovisko. Předmětná kauza nemůže jen tak vypadnout z povědomí technické veřejnosti. Úroveň stavební činnosti se v průběhu doby značně zdokonalila, avšak poruchy stále přetrvávají a v očích veřejnosti vytvářejí vážné memento. Podle konkrétních případů autora stavební úřady upřednostňují autorizované inženýry statiky a autorizované inženýry diagnostiky odsunují na vedlejší kolej.

Jak se má po statické stránce chovat masivní cihelný objekt, který byl při předchozích stavebních zásazích evidentně degradován? Předně nastávají změny v důsledku zeslabování původního poměrně celistvého korpusu – jedná se o úpravy průčelí, vytváření uvolněných vnitřních prostor a rovněž i o citelné zeslabování zdiva různými drážkami pro rozvody TZB apod. Časté jsou i nešetné výměny původních částí stropů při nedostatečném prostorovém zajištění. Všechny bourací práce ve stávajícím objektu jsou vždy provázeny degradací stavebních materiálů a rovněž narušením jeho celistvosti.

Při posuzování rekonstruovaného objektu je třeba takové imperfekce při stavebním řešení řádně zdůvodnit.

Co bychom zejména měli o současném chování objektu před prováděním rekonstrukcí vědět?

První věcí je vyhodnocení původního stavebního uspořádání:

- základní výkresová dokumentace a skladba nosných částí,
- výsledky diagnostického šetření – pevnost materiálů, imperfekce jejich zpracování v konstrukci,
- vhodnost použití nosného systému, způsob přenášení zatížení dílčími prvky a příp. rezervy zatížení. Dále je nutno uvážit i vhodný způsob založení a ochranu proti účinkům vodorovného zatížení,
- předchozí stavební úpravy zejména stupeň zeslabení nosného systému a degradační faktory (např. po předchozích požárech).

Při posuzování dokumentace stavby je nutno:

- do orientačního plánu zakreslit nosné prvky a způsob přenosu zatížení do vodorovných a svislých částí objektu a zdůvodnit dostatečné zajištění spolupůsobení starých a nově vkládaných částí (konstrukční detaily),
- přezkoušet objekt na účinky vodorovného zatížení (prostorová tuhost),
- zkontrolovat chování objektu v dílčích fázích rekonstrukce (práce bourací a zdící),
- ověřit zatížitelnost stropů ve fázích bourání a zdění,
- posoudit účinek eventuálně narušení spojitosti stávajících stropů, např. při provádění průrazů pro výtahy, schodiště apod. Jedná se o změny spojitosti o přírůstky podporových tlaků vnášených do pilířů,
- speciálně přezkoušet podpěrné části na přídatné zatížení od mimoúrovňově napojovaných stropů (změny excentricity a volných délek sloupů, případně ještě postižených stávajícími degradacemi).

Od roku cca 1960 byla ve městě Brně prováděna řada modernizací stávajících obchodních prostorů, na nichž se velmi úspěšně podílel diagnostický průzkum (kolektiv ústavu betonových konstrukcí FAST VUT Brno).

Autor tohoto příspěvku sestavil pro potřeby výuky znalců metodiku průzkumu stávajících objektů (viz literatura).

Je třeba si přát, aby poruch při přestavbách stavebních objektů bylo co nejméně.

Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc. prom. geol.

znalec v oboru stavebnictví

autor. inženýr pro obory PS, zkoušení a diagnostiku staveb

Literatura:

Gartner, O.: Publikace neziskové organizace A. Dyzon, Brno, 2000

VÝPOČET ENERGETICKÝCH PRŮKAZŮ PROGRAMEM LOUISA 2

Oblastní kancelář ČKAIT České Budějovice je členem sdružení Energy Centre České Budějovice. Toto sdružení, zabývající se bezplatným poradenstvím v oblasti úspor energií a využíváním obnovitelných zdrojů energie, nyní zpracovává upgrade programu Louisa. Tento program slouží k výpočtu Energetického průkazu/štítku.

Program Louisa je freeware a lze jej bezplatně získat na internetových stránkách sdružení ECČB (www.eccb.cz). Dále je prezentován v e-buletinu ECČB, rozesílaný každý měsíc našim partnerům a všem zájemcům, v odborných periodikách a novinách, na výstavách, veletrzích a konferencích atd.

Program umožňuje při jednom zadání vypracovat současně:

1. průkaz podle vyhlášky č. 291/2001 Sb. (Energetický průkaz),
2. průkaz podle Energy Centre České Budějovice (pravděpodobně bude prezentován v ČSN 730540/2002 jako Energetický štítek domu).

Program se skládá z těchto částí:

- zadání datové a textové,
- výpočet,
- tisk Energetického průkazu,
- tisk Energetického štítku,
- výpočet emisí,
- srovnání 2 variant výpočtu.

Program využívají stavební projektanti a energetičtí auditoři, ale i soukromé osoby či studenti, neboť jim zdarma umožní:

1. orientační kontrolu projektantů,
 2. vypracovávání Energetického průkazu dle zákona,
 3. vypracování Energetického štítku,
 4. výpočet emisí,
 5. výpočet úspor energií.
- Na adrese
www.cepelak.cz/index.php3?page=louisa2
se můžete podívat na některé ukázky programu (screenshoty) nové verze Louisa.

Ing. Jiří Schandl
přednosta oblasti České Budějovice

ENERGETICKÝ ZÁKON A ZÁKON O HOSPODAŘENÍ S ENERGIÍ VE VAZBĚ NA STAVEBNÍ ZÁKON

Účast Státní energetické inspekce (dále jen SEI) v řízeních dle stavebního zákona.

Vzhledem k reakcím čtenářů bylo zjištěno, že článek „Energetický průkaz budovy“, uveřejněný v č. 4/2002 Z + i na str. 17 a 18, byl uveden v neúplném znění, i název článku byl nepřesný. Proto jej uvádíme znovu v úplném znění. Redakce se za tuto skutečnost omlouvá.

Od 1. ledna 2001 nabyly účinnosti dva nové zákony, které se úzce dotýkají územního a stavebního řízení, které provádějí stavební úřady.

1. Zákon č. 458/2001 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích – energetický zákon (do roku 2000 platil zákon č. 222/94 Sb.) stanoví v § 94 odst. 2, že SEI je účastníkem územního řízení a dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných zvláštními právními předpisy, dále je SEI účastníkem územního řízení a dotčeným orgánem při stavebním řízení u výstavby vybraných zařízení, které vyžadují státní autorizaci, a to ve všech třech odvětvích (elektro, plyn, teplo).

2. Zákon č. 406/2001 Sb., o hospodaření energií stanoví v § 13 odst. 2, že SEI je dotčeným orgánem státní správy v řízení podle stavebního zákona a ochrany zájmů stanovených zákonem č. 406/2001 Sb.

V územním řízení je SEI účastníkem řízení, takže případné námítky, podané ve stanovisku, posoudí stavební úřad a buď jim vyhově, nebo je zamítne.

Vedle běžných staveb se mohou v praxi vyskytnout i žádosti k územnímu řízení pro umístění energetických sítí, RS, trafostanice, výtopy. V těchto případech je často malá vypočítací schopnost předložené dokumentace – výše spotřeby energie není blíže specifikovaná, a proto SEI považovala za vhodné stanovit hranici roční energetické spotřeby objektu, pod kterou předkládané projekty neposuzuje.

Hranice, nad kterou SEI posuzuje předloženou dokumentaci:

Obytné budovy – nad roční spotřebu energie 700 GJ (20 500 m³/rok – zemní plyn), el. energie 200 MWh, rozhoduje součet všech energií.

Občanské budovy – nad roční spotřebu energie 1 500 GJ (40 000 m³/rok – zemní plyn), el. energie 400 MWh, rozhoduje součet všech energií.

Budovy výrobní, průmyslové, zemědělské a ostatní – nad roční spotřebu energie 35 000 GJ (1 029 411 m³/rok – zemní plyn) **U rozvodů tepla a tepelných sítí** délky nad 200 m při přenášeném ročním množství tepla nad 3 000 GJ (88 230 m³/rok – zemní plyn) Zařazení objektu se řídí dle funkčnosti stavby a stanoví ji ČSN 730540.

Nové zdroje o výkonu nad 5 MW tepelné a zdrojů elektřiny z tepel. procesů s výkonem nad 10 MW elektrické. Při užití plynových turbín se výše výkonu vztahuje nad 2 MW el. a při užití spal. motorů nad výkon 0,8 MW el. (doložení energetického auditu).

SEI je dotčeným orgánem státní správy v řízeních podle stavebního zákona a ochrany zájmů stanovených zákonem č. 406/2001 Sb., a platných vyhlášek MPO – stanovisko je nezbytným dokladem ve stavebním řízení.

Při stavebním řízení posuzuje SEI stavby budov s roční energetickou spotřebou v minimální výši podle charakteru budov (ČSN 730510):

Obytné budovy – nad roční spotřebu energie 700 GJ (20 500 m³/rok – zemní plyn), el. energie 200 MWh, rozhoduje součet všech energií.

Občanské budovy – nad roční spotřebu energie 1 500 GJ (40 000 m³/rok – zemní plyn), el. energie 400 MWh, rozhoduje součet všech energií.

Budovy výrobní, průmyslové, zemědělské a ostatní – nad roční spotřebu energie 35 000 GJ (1 029 411 m³/rok – zemní plyn) **U rozvodů tepla a tepelných sítí** délky nad 200 m, při přenášeném ročním množství tepla nad 3 000 GJ (88 230 m³/rok – zemní plyn)

Blíže informace o minimální výši energetické spotřeby vyšly v příloze časopisu MMR Urbanismus a územní rozvoj č. 3/2001.

Platná právní úprava však nezabývá stavební úřady povinností vyžádat si stanovisko i pod určené limity energie. V tomto případě, pokud SEI žádost o stanovisko ke stavebnímu povolení neakceptuje, lze uplatnit ustanovení § 61 odst. 6 stavebního zákona, které říká, že pokud dotčený orgán státní správy nesdělí ve stanovené lhůtě stanovisko k PD platí, že z hlediska jeho sledovaných veřejných zájmů se stavbou souhlasí.

Nové stavby s vyšší celkovou roční spotřebou energie stanoví zákon č. 406/2001 Sb. § 9 odst. 5 zákona a platná vyhláška MPO č. 213/2001 Sb. § 10.

§ 9 odst. 5 říká: „U nové stavby nebo je-li prováděna změna dokončené stavby, která má celkovou roční spotřebu energie vyšší

než je vyhláškou MPO č. 213/2001 Sb. stanovená hodnota, je stavebník, popřípadě vlastník stavby, povinen zajistit zpracování energetického auditu“.

Rozsah energetického auditu je specifikován v § 10 vyhlášky 213/2001 Sb., která platí od 29. 6. 2001.

Hodnota se stanoví součtem všech forem energií – je to celková roční spotřeba.

a) Pro organizační složky státu, organizační složky krajů a obcí a příspěvkové organizace je povinnost podrobit své budovy či zařízení energetickému auditu s roční spotřebou energie ve výši 1 500 GJ – 44 117 m³ zemního plynu.

b) Hodnota, od níž vzniká pro fyzické a právnické osoby s výjimkou uvedenou v bodě a) povinnost podrobit své budovy či zařízení energetickému auditu s roční spotřebou energie ve výši 35 000 GJ – 1 029 411 m³ zemního plynu.

c) Hodnota, od níž vzniká pro fyzické a právnické osoby povinnost zajistit zpracování energetického auditu se u budov a areálů samostatně zásobovaných energií stanoví ve výši 700 GJ – 20 500 m³ zemního plynu.

Posuzování budov dle hospodárnosti užití energie – užití energie při spotřebě tepla v budovách stanoví zákon č. 406/2001 Sb. § 6 odst. 4 a vyhláška MPO č. 291/2001 Sb. s platností od 1. 1. 2002.

Vlastník budovy nebo společenství vlastníků k žádosti o stavební povolení od 1. 1. 2002 přikládá písemný dokument, který prokazuje dodržení požadavků hospodárné spotřeby energie na vytápění. Tento musí splňovat přípustné hodnoty tepelné charakteristiky budovy, tepelný odpor konstrukce, tepelnou stabilitu místnosti, šíření vzduchu a vlhkost konstrukcí (ČSN 730540), dodržení ČSN 060210 (tepelné ztráty budov při ústředním vytápění). Povinnost se vztahuje i na vlastníky nebo společenství vlastníků jednotek, u nichž se provádí změna dokončené stavby. Specifikace blíže viz vyhl. č. 291/2001 Sb.

Energetická koncepce krajů, statutárních měst a VÚC ve smyslu zákona č. 406/2001 Sb.

Práce na zpracování územně energetické koncepce VÚC musí být zahájeny do 1 roku ve smyslu § 14 odst. 6 zákona č. 406/2001 Sb., (tj. 1. 1. 2002) od nabytí účinnosti zákona.

V roce 2002 bude SEI kontrolovat VÚC, zda § 14 odst. 6 zákona č. 406/2001 Sb., je plněn.

Povinností krajů, statutárních měst a VÚC je splnění § 4 zákona č. 406/2001 Sb. – zpracování územní energetické koncepce, která má být splněna do 5 let (tj. r. 2005).

Pro pořizování územně plánovací dokumentace platí vyhláška MMR č. 135/2001 Sb.

Ve smyslu § 28 stavebního zákona se na schvalování a projednávání ÚPD nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Vzhledem k tomu, že SEI nemá zákonné pověření k posuzování ÚPD, bude vydávat stanoviska k ÚPD pouze na vyžádání územně plánovacího orgánu, a to za předpokladu, že dokumentace bude obsahovat řešení energetického zásobování území. Pokud bude koncepce ÚPD obsahovat koncepci technického vybavení obce, lze uplatnit princip ustanovení § 36 stavebního zákona – pokud dotčený orgán nesdělí své stanovisko ve stanovené lhůtě – souhlasí, nemá námitky.

Zpracováno na základě podkladů SEI Brno. Dle sdělení „Sdružení Energy Centre České Budějovice“ je možno pro zpracování energetického průkazu budovy použít jejich volně přístupný program LOUISA – www.eccb.cz

Ing. arch. Zdena Umláškova

konstrukcí. O zájmu nastupující generace stavebních inženýrů o problematiku kolokvia svědčila úspěšná aktivní účast četných doktorandů a studentů vyšších ročníků z FAST VŠB TU Ostrava, kde je výuka posudku spolehlivosti s využitím simulační metody Monte Carlo už po několik let zařazena do programu.

Z pozvaných členů ČSSI a ČKAIT se aktivně do jednání kolokvia zapojil zejména čestný člen ČKAIT prof. Ing. M. Pirner, DrSc., a přední projektant ocelových konstrukcí Ing. P. Háša z EXCON Praha. Další podrobnosti (jakož i pozvání k účasti na dalších aktivitách směřujících ke kvalitativním změnám procesu posuzování spolehlivosti v projekční praxi a v normách) nalezne zájemce na www.itam.cas.cz/SBRA.

Prof. Ing. Pavel Marek, DrSc.
zakládající člen ČSSI a člen ČKAIT
ÚTAM AV ČR Praha a FAST VŠB TU Ostrava

obsadili 1. i 2. místo. Po takovém výsledku by se mohlo zdát, že vyhrát tuto soutěž i v příštím roce je téměř nemožné. Nám se to ale podařilo opět a prvenství jsme obhájili.

SOČ V ROCE 2001

Do školního kola se dostaly dvě mimořádně kvalitní práce, o nichž jsme již předem věděli, že by mohly být úspěšné. Bylo však velmi obtížné obě naše práce prosadit do oblastního a následně pak do celostátního kola. Nakonec se nám to podařilo a výsledek rozhodně stál za vynaložené úsilí. Celostátní přehlídka se konala v Brně a naši žáci obsadili první dvě místa:

1. místo DOMESPACE na Valašsku

Autoři: Michal Odstrčilík, Lukáš Pavlica, Martin Blažek

žáci 2. (!!!) ročníku

Odborný dohled: Ing. Josef Vémola

Těžiště práce spočívalo v modelu neobvyklého kruhového domu původem z Francie, který byl doplněn výkresovou dokumentací a počítačovou vizualizací.

2. místo Dostavba areálu firmy Centrum Ovo Valašské Meziříčí

Autoři: Tomáš Oth, Miroslav Sedlák, Marek Mohyla, Igor Bureš

žáci 2. a 3. ročníku

Odborný dohled:

Ing. arch. Antonín Závada

Práce se skládala z výkresové dokumentace zpracované ve stupni „dokumentace k územnímu rozhodnutí“, z modelu a počítačové vizualizace.

Vzhledem k tomu, že vítězný návrh Domespace byl koncipován do městského parku ve Valašském Meziříčí, byla s touto prací seznámena rovněž městská rada při MěÚ ve Valašském Meziříčí a setkala se s velkým zájmem a perspektivou možného začlenění do budoucí realizace zajímavého objektu v tomto parku.

O kvalitě vítězné práce svědčí i to, že byla ústřední komisí SOČ navržena do celosvětové přehlídky prací mladých vědců Intel International Science and Engineering Fair (ISEF) v USA, která se konala v květnu 2002.

Přehlídka se uskutečňuje každoročně v některém městě USA nebo Kanady a účastní se jí okolo 1 200 mladých vědců ze 40 zemí světa. Letos proběhla v Louisville ve státě Kentucky.

Po nominaci, o které bylo rozhodnuto na podzim 2001, se tým našich studentů věnoval až do května 2002 úpravě své práce po stránce obsahové a zejména formální. S pomocí naší vyučující anglického jazyka a koordinátorů Ing. M. Fatkové a Ing. Mgr. Klána z Prahy žáci vyřizovali poměrně rozsáhlou agendu, připravili všechny průvodní texty v angličtině a věnovali čas i vlastní jazykové přípravě.

KOLOKVIUM EURO-SIBRAM 2002

Ve dnech 24. až 26. června 2002 se v Praze uskutečnilo mezinárodní kolokvium Euro-SIBRAM'2002, zaměřené na uplatnění simulačních metod v rámci posudku spolehlivosti stavebních konstrukcí. Třídenní diskuse odborníků z patnácti států, z dvaceti pěti univerzit a z rozmanitých projekčních, normotvorných a výzkumných ústavů byla zaměřena na rozvoj pravděpodobnostních metod využívajících simulační techniku při posuzování bezpečnosti, použitelnosti a trvanlivosti konstrukcí v projekční praxi.

Jednání bylo zahájeno přednáškou předního světového experta prof. Ing. Dr. G. I. Schuëllera z TU Innsbruck a pokračovalo diskusemi devíti základních okruhů otázek souvisejících s přechodem od dosavadních koncepcí posudku spolehlivosti konstrukcí (a odpovídajících norem) k metodám založeným na stále rostoucím potenciálu výpočetních nástrojů v éře počítačů. Kolokvium bylo uzavřeno panelovou diskusí, jejíž výsledky spolu s rozbohem závěrů diskusí v tematických skupinách může zájemce nalézt ve sborníku vydaného Ústavem teoretické a aplikované mechaniky Akademie věd České republiky v listopadu 2002 v Praze.

Z pedagogického hlediska byla v diskusích zdůrazňována potřeba přechodu od dosavadního deterministického k pravděpodobnostnímu způsobu myšlení projektantů a dalších účastníků návrhu a realizace

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST NA SPŠ STAVEBNÍ VE VALAŠSKÉM MEZIŘÍČÍ

Podnětem ke vzniku tohoto příspěvku byly úspěchy žáků SPŠ stavební Valašské Meziříčí ve dvou posledních ročnících celostátní soutěže Středoškolské odborné činnosti (SOČ), kterou pořádá Institut dětí a mládeže MŠMT v Praze, na nižších stupních pak Střediska služeb školám v jednotlivých krajích. Soutěž je vypsána celkem v 17 oborech pro žáky středních škol a středních odborných učilišť.

Naši žáci se pravidelně zúčastňují této odborné soutěže, především v oboru č. 11 – „Stavebnictví a architektura“, a to již po řadu let. „Sočka“ má u nás tradici více než dvacetiletou, tedy prakticky od dob jejího vzniku. Soutěž začíná školním kolem, do něhož se zpravidla přihlašuje 5 – 10 soutěžních prací jednotlivců a kolektivů. Z nich jsou vybrány 2 – 3 práce, které postupují do oblastního, krajského a případně celostátního kola. Úspěšných řešitelů SOČ, kteří se probojovali až do tohoto nejvyššího kola, vychovala škola již celou řadu a výsledkem bylo několik prvních a druhých míst.

Poslední dva ročníky však byly pro školu a její žáky mimořádně úspěšné. Vyhrát celostátní kolo je velkým úspěchem a nám se to podařilo v roce 2001. Úspěch byl o to větší, že naši žáci

Model vítězné práce – Architektonická studie Polášková Valašské Meziříčí

Vítězové s projektem a modelem

Svou práci prezentovali žáci jednak prostřednictvím stánku – tzv. posteru, který si museli sami navrhnut, vyrobit a do USA přepravit, a jednak ústně (samozřejmě anglicky) při obhajobě před porotou. I když naši žáci nezískali žádnou zvláštní cenu, byli povzbuzeni vyjádřením uznání jednotlivých porotců, nabídkami ke studiu na některých amerických školách a jistě i samotným faktem, že se mohli této prestižní soutěže zúčastnit. Z pobytu se vrátili plni dojmů a zážitků. Celou akci sponzorovala Nadace Jaroslava Heyrovského a česká pobočka firmy Intel, dílčí výdaje související s přípravou na soutěž podpořil Nadační fond při SPŠ stavební a firma CS CABOT Valašské Meziříčí.

SOČ V ROCE 2002

Úspěch z roku 2001 byl pro školu velkou výzvou, ačkoliv bylo jasné, že jeho obhajoba bude velmi obtížná. Avšak již při představení prací ve školním kole v březnu 2002 jsme začali věřit v další dobrý rok v „Sočce“. Opět se totiž sešly velmi hodnotné práce a dvě z nich jsme doporučili k dalšímu postupu. To se nakonec podařilo obdobně jako vloni, takže se obě probíjely do celostátního kola, které se konalo v Holešově.

Vzhledem k termínové kolizi s přijímacími zkouškami na vysokou školu se však zúčastnili naši žáci pouze s jednou prací. Byla to opět práce mimořádně kvalitní a výsledkem bylo, že zvítězila, a to zcela jednoznačným způsobem – hlasy všech členů odborné komise. Výsledky:

1. místo Architektonická studie Polášková Valašské Meziříčí

Autoři: Igor Bureš, Robert Jelínek, Pavel Röder
Žáci 4. ročníku

Odborný dohled: Ing. arch. Antonín Závada, Ing. Miroslav Maňas

Práce je řešením architektonické studie zástavby části městského centra návrhem polyfunkčního domu s obchody, administrativou, byty a podzemními garážemi se začleněním do historické části města. Je doplněna modelem a počítačovou vizualizací. Stejně jako v předchozím roce byla práce posouzena ústřední komisí SOČ jako mimořádná a byla rovněž navržena na účast v celosvětové přehlídce, která se bude konat na jaře roku 2003 v Clevelandu v USA.

Celkový úspěch byl navíc umocněn oceněním nejúspěšnějších řešitelů soutěže SOČ, které proběhlo za účasti hejtmana Zlínského kraje p. Františka Slavíka.

I tato práce byla posuzována městským architektem a členy Rady města Valašské Meziříčí. Byla hodnocena jako velmi kvalitní a bude sloužit jako podklad pro celkové řešení zástavby dané lokality v územním plánu města.

Uvedené výsledky našich žáků v soutěži SOČ jsou velkým úspěchem pro naši školu. Jsou pro nás radostí, povzbuzením a závazkem do další práce. Vždyť přece vyhledávání talentů a výchova mladých, kvalitních odborníků je náš prvotný cíl. A to, že se nám to v posledních letech daří, je výsledkem dobré, zodpovědné práce našich pedagogů a odborníků.

Ing. Miroslav Maňas
zástupce ředitele
SPŠ stavební Valašské Meziříčí

VÝSTAVY, VELETRHY A KONFERENCE V ČR

13. – 15. 5. 2003

5. mezinárodní konference a výstava
odpadní vody 2003

Olomouc

Pořadatel konference: Asociace čistírenských expertů ČR

ZAHRANIČNÍ VELETRHY A VÝSTAVY V 1. POLOLETÍ 2003

Přehled byl zpracován z databáze mezinárodních veletrhů a výstav a dalších materiálů v Informačním centru ČKAIT, které může poskytnout další údaje (název a kontaktní údaje pořadatelů, adresu místa konání, periodicitu, údaje o počtu vystavovatelů a návštěvníků na posledním ročníku).

Belgie

Bouw-Prefabsalon

Výstava stavebnictví a prefabrikace
Antverpy, 11. – 19. 1. 2003

WONEN

Výstava stavebnictví a vybavení interiéru
Mechelen, únor 2003

BATIBAT

Výstava stavebnictví a bydlení
Mons, 1. – 9. 2. 2003

BATIBOUW

Mezinárodní výstava stavebnictví, renovací a vybavení
Brusel, 20. 2. – 2. 3. 2003

Bois & Habitat

Výstava bytové výstavby ze dřeva
Namur, březen 2003

Bělorusko

Mezinárodní výstava oken, dveří a střeš, skla, vnitřních dekorací a nábytku

Minsk, 13. – 16. 5. 2003

Bulharsko

BBW

Bulharský stavební týden
Sofie, březen 2003

Bultherm

Mezinárodní výstava a kongres vytápění, chlazení, klimatizace a sanitárních zařízení
Sofie, 27. – 30. 5. 2003

Dánsko

VVS Forum

Výstava a konference vytápění, sanitárních zařízení a klimatizace
Kodaň, květen 2003

Finsko

Rakentaminen ja Talotekniikka

Výstava obchodu se stavebními materiály a renovací staveb
Jyväskylä, 14. – 16. 3. 2003

Own Home

Veletrh stavebnictví a renovací
Helsinky, 10. – 14. 4. 2003

Francie

RénoveHôtel

Výstava a konference o renovacích a vybavení hotelů, restaurací a ubytovacích zařízení
Lyon, 25. – 29. 1. 2003

Batinov

Výstava praktických renovací
Lyon, 26. 2. – 1. 3. 2003

ExpoTherm

Výstava vytápění, chlazení, klimatizace a regulačních systémů
Lyon, 26. 2. – 1. 3. 2003

Paris Fair

Výstava pro lepší bydlení
Paříž, 30. 4. – 11. 5. 2003

Paris Fair

Výstava nemovitostí
Paříž, 30. 4. – 11. 5. 2003

INTERMAT

Mezinárodní výstava technik a zařízení pro stavebnictví a inženýrské stavby
Paříž, 13. – 17. 5. 2003

Itálie

BAUSCHAU/LIGNOMEC

Veletrh stavebnictví, strojů pro zemní práce, izolace a vytápění s technickou výstavou dřevoobráběcích strojů a zařízení
Bolzano, 20. – 23. 2. 2003

CRIOtech-EXPO

Výstava technologií a zařízení pro chlazení
Verona, duben 2003

TERMOIDRAULICA CLIMA

Výstava vytápění, klimatizace, instalací, izolací, alternativních zdrojů energie a sanitárních zařízení
Padova, 9. – 12. 4. 2003

Lotyšsko

WORLD OF CONSTRUCTION

Mezinárodní stavební výstava
Riga, březen 2003

Maďarsko

Hungarotherm

Mezinárodní výstava vytápění, větrání, klimatizace a sanitárních zařízení
Budapešť, duben 2003

Německo

BAU

Mezinárodní veletrh stavebních materiálů, systémů a renovací
Mnichov, 13. – 18. 1. 2003

Glaskon

Výstava a kongres inovací skla, architektury a technologie
Mnichov, 13. – 18. 1. 2003

HAUS ENERGIE UMWELT

Výstava bytové výstavby, úspor energie a životního prostředí
Karlsruhe, 16. – 18. 1. 2003

HAUS - Ostwesfalen

Výstava stavebnictví, zahradnictví a bydlení
Bad Salzuflen, 17. – 19. 1. 2003

DIEKOM

Konference a výstava služeb a financování výstavby
Mnichov, 23. – 24. 1. 2003

Bau – Haus – Technik

Veletrh odvětví stavebnictví
Saská Kamenice, 30. 1. – 2. 2. 2003

MEMO + BAUEN

Regionální stavební veletrh
Marburg, 30. 1. – 2. 2. 2003

Build IT Berlin

Veletrh informačních technologií a komunikací a kongres odvětví stavebnictví
Berlín, 5. – 7. 2. 2003

ReWoBau

Výstava renovací a stavebnictví
Wiesbaden, 14. – 16. 2. 2003

R+T

Mezinárodní veletrh žaluzií, vrat, dveří a protislunečních clon
Stuttgart, 18. 2. – 22. 2. 2003

HAUS

Stavební veletrh
Drážďany, 27. 2. – 2. 3. 2003

Selbstbau

Výstava výstavby nových budov, modernizací a vnitřního vybavení
Stuttgart, 19. – 23. 3. 2003

BAUEN

Výstava stavebnictví a bytové výstavby
Frankfurt nad Odrou, 21. – 23. 3. 2003

ISH

Mezinárodní veletrh vytápění a sanitárních zařízení
Frankfurt nad Mohanem, 25. – 29. 3. 2003

NORDHAUS

Výstava stavebnictví, bydlení a financování
Oldenburg, 28. – 30. 3. 2003

HANNOVER MESSE – Energy

Mezinárodní výstava energetického managementu a technologií
Hannover, 7. – 12. 4. 2003

OST WEST BAU

Veletrh stavebních strojů a dopravních prostředků
Bielefeld, 26. 4. – 4. 5. 2003

Lightweight – Solutions

Veletrh lehkých roztoků
Norimberk, 13. – 15. 5. 2003

DACH + WAND

Mezinárodní veletrh a kongres střešních a stěnových konstrukcí a izolačních technik
Hamburk, 28. – 31. 5. 2003

Stone+tec

Mezinárodní veletrh přírodního kamene a technologií jeho zpracování
Norimberk, 29. 5. – 1. 6. 2003

CAT BAU

Výstava automatizovaného projektování
Stuttgart, 19. – 21. 6. 2003

Fensterbau – GLASMETALLBAU

Mezinárodní veletrh oken, dveří a fasádních technologií, prosklených konstrukcí a kovo - výroby
Stuttgart, 19. – 21. 6. 2003

Nizozemsko

INFRAtech/NO DIG

Veletrh a kongres zemních prací, vodohospodářství, dopravních staveb a bezvýkopových technologií
Rotterdam, 14. – 17. 1. 2003

Internationale Bouwbeurs

Mezinárodní stavební výstava
Utrecht, 3. – 8. 2. 2003

Infra-Tunnel

Mezinárodní konference a výstava tunelování a podzemních konstrukcí
Utrecht, 1. – 3. 4. 2003

Polsko

INSTALLATIONEN

Výstava sanitárních, vytápěcích, plynových, klimatizačních a elektrických instalací
Olštýn, 21. – 23. 3. 2003

OLTARBUD-E

Mezinárodní stavební veletrh
Olštýn, 21. – 23. 3. 2003

HYDROPNEUMATICA-PAN

Výstava čerpadel, průmyslových armatur a pohonů
Poznaň, 9. – 12. 6. 2003

Portugalsko

SIMAC

Mezinárodní stavební výstava
Lisabon, 14. – 18. 5. 2003

SK

Mezinárodní výstava obkladů stěn, podlahových krytin, kuchyní a koupelen
Lisabon, 14. – 18. 5. 2003

TEKTÓNICA

Mezinárodní stavební výstava
Lisabon, 14. – 18. 5. 2003

Rakousko

Häuselbauer

Výstava stavebnictví, rekonstrukcí a úspor energie
Graz, 30. 1. – 2. 2. 2003

Bauen & Energie

Rakouský veletrh bytové výstavby, renovací a úspor energie
Vídeň, únor 2003

DER HÄUSELBAUER/ENERGIESPARER

Stavební veletrh
Klagenfurt, 7. – 9. 2. 2003

Veletrh úspor energie a strojírenství

Wels, březen 2003

MAWEV-SHOW

Mezinárodní rakouský veletrh stavebních strojů

Ennsdorf, 3. – 6. 3. 2003

Rumunsko**Výstava architektury a designu**

Bacau, 23. – 27. 1. 2003

EXPOCONSTRUCT

Výstava stavebnictví a konstrukcí

Bacau, 23. – 27. 1. 2003

AMBIENT-CONSTRUCT

Mezinárodní stavební výstava

Kluž-Napoca, únor 2003

AMBIENT-INSTAL

Výstava vytápění a sanitárních zařízení

Kluž-Napoca, únor 2003

Ruská federace**Ruský stavební týden**

Moskva, duben 2003

Batimat/Mosbuild

Mezinárodní veletrh stavebního průmyslu

Moskva, duben 2003

Ceramic & Stone Moscow

Mezinárodní výstava stavební keramiky

Moskva, duben 2003

Heat-Vent Moscow

Mezinárodní výstava vytápění, větrání,

klimatizace a chlazení

Moskva, duben 2003

Santechnika

Mezinárodní výstava sanitárních zařízení

a vybavení koupelen

Moskva, duben 2003

CONSTRUCTION DESIGN

Specializovaná výstava navrhování staveb

Petrohrad, 22. – 26. 4. 2003

INTERSTROYEXPO

Mezinárodní stavební fórum

Petrohrad, 22. – 26. 4. 2003

RECONSTRUCTION, RESTORATION,**ARCHITECTURE**

Výstava rekonstrukcí, restaurací

a architektury

Petrohrad, 22. – 26. 4. 2003

RUSSIAN CONSTRUCTION INDUSTRY

Specializovaná výstava bytové výstavby

Petrohrad, 22. – 26. 4. 2003

TEPLOVENT

Mezinárodní výstava vytápění, kontroly

vnitřního prostředí a větrání

Petrohrad, 22. – 26. 4. 2003

WINDOWS & DOORS

Specializovaná výstava oken a dveří

Petrohrad, 22. – 26. 4. 2003

CONSTRUCTION INDUSTRY: YOUR PRIVATE HOUSE

Výstava stavebnictví a individuální bytové výstavby

Irkutsk, 20. – 23. 5. 2003

City. Architecture & Building

Specializovaná výstava architektury, stavebnictví, zásobování energií, komunálními službami a ochranou životního prostředí

Ufa, červen 2003

Slovensko**ABC Stavebníctva**

11. ročník celoštátnej kontraktnej výstavy

Prešov, 19. – 21. 3. 2003

CONECO

Mezinárodní stavební výstava

Bratislava, 1. – 5. 4. 2003

RACIOENERGIA/CLIMATHERM

Mezinárodní výstava vytápění, klimatizace a úspor energie

Bratislava, 1. – 5. 4. 2003

Stavba – Materiál – Surovina

9. ročník mezinárodní odborné, kontrakční výstavy stavebnictví, stavebních materiálů a surovin

Lučenec, 23. – 25. 4. 2003

Strechy – plášte – izolácie

6. ročník výstavy

Nitra, 29. 4. – 2. 5. 2003

ForArch Slovakia

6. ročník mezinárodního stavebního veletrhu

Banská Bystrica, 13. – 16. 5. 2003

Stavmech

5. výstava stavební mechanizace

Nitra, 27. – 30. 5. 2003

Slovinsko**SEJEM MEGRA**

Mezinárodní výstava stavebnictví

Gornja Radgona, 8. – 12. 4. 2003

Španělsko**CLIMATIZACION**

Výstava vytápění, větrání, klimatizačních

a chladicích zařízení

Madrid, 26. 2. – 1. 3. 2003

CONSTRUMAT

Mezinárodní stavební výstava

Barcelona, květen 2003

Švédsko**SYDBYGG**

Veletrh stavebního průmyslu

Malmö, 4. – 6. 3. 2003

Bygg & Anläggning

Stavební veletrh

Göteborg, 20. – 23. 5. 2003

Byggmaskiner

Veletrh stavebních strojů

Göteborg, 20. – 23. 5. 2003

Švýcarsko**Swissbau**

Mezinárodní výstava tunelářských

a podzemních prací

Basilej, 21. – 25. 1. 2003

appli-tech

Výstava dokončovací prací

Lucern, 29. 1. – 1. 2. 2003

BAUMAG

Veletrh stavebních strojů

Lucern, 6. – 9. 3. 2003

IGT

Veletrh inteligentních budov

Currych, 20. – 23. 5. 2003

Ukrajina**Windows, Doors & Profiles**

Výstava oken, dveří a profilů

Kijev, 25. – 27. 2. 2003

BuTen

Mezinárodní výstava technologií pro úspory energie

Lvov, březen 2003

Building Week Ukraine

Mezinárodní výstava stavebních konstrukcí a interiérů

Kijev, duben 2003

Velká Británie**RAC**

Výstava chlazení a klimatizace

Birmingham, 25. – 27. 2. 2003

HEARTH + HOME

Výstava vytápění

Harrogate, 8. – 10. 6. 2003

SPOLEČENSKÉ AKCE

Ve čtvrtek dne 13. 2. 2003 se bude konat již 9. **reprezentační ples stavebnictví** ve velkém sále Žofína na Slovanském ostrově v Praze.

Začátek je ve 20 hodin. Hraje taneční orchestr J. Váchy a orchestr Kombo. Ples pořádá ČKAIT, Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR, ČSSI, ČVUT Fakulta stavební.

Vstupenky je možno obdržet v sídlech pořadatelských organizací a jejich regionálních pracovišť.

Český svaz stavebních inženýrů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků pořádají **VIII. reprezentační ples ČSSI a ČKAIT**, který se bude konat dne 22. února 2003 v prostorách hotelu International Brno, Husova ulice 16.

Ples zahájí polonézou v 19.30 hodin taneční škola DANZA, k tanci a poslechu hraje Vladimír Kerndl se skupinou Night & Day.

Vstupenky budou v prodeji od 1. února 2003 na sekretariátě ČSSI, tř. kpt. Jaroše 3, přizemí – místnost č. 8, tel./fax: 545 244 138, mobil: 732 614 187.

(Rezervace vstupenek od ledna 2003.)

pf 2003

Úspěšný rok 2003
a pevně zůtraví přěje
všem členům komory

Ing. Václav Mach
Předseda ČKAIT

Poděkování

Předseda komory vyjadřuje vysoké uznání a poděkování všem členům,
kteří se aktivně podíleli na odstraňování následků povodní v roce 2002.

Ing. Václav Mach

1. cena ve 2. ročníku soutěže Stavba Karlovarského kraje 2002. Autor fotografie: Ondřej Kalmán, atelier Fotodesign Karlovy Vary